

Klasa: 801-02/11-02/01

Urbroj: 5030106-11-1

Zagreb, 21. travnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2010. godinu, s Izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu

Na temelju članka 8. točke 5., članka 6. stavka 2. alineje 5. i članka 120. stavka 3. Zakona o obrani (Narodne novine, br. 33/2002, 58/2002, 76/2007 i 153/2009), Vlada Republike Hrvatske podnosi Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2010. godinu, s Izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, ministra obrane, te Matu Rabotega i Pjera Šimunovića, državne tajnike u Ministarstvu obrane.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SPREMNOSTI OBRAMBENOG SUSTAVA,
PROVOĐENJU KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU
U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2010. GODINU,
S IZVJEŠĆEM O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA
U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2010. GODINU**

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	4
UVOD.....	6
1. STRATEŠKI KONTEKST.....	8
2. SPREMNOST OBRAMBENOG SUSTAVA I STANJE U ORUŽANIM SNAGAMA	10
2.1. Obrambena politika.....	10
2.2. Demokratski nadzor nad Oružanim snagama	11
2.3. Oružane snage	12
2.3.1. Međunarodne mirovne operacije.....	13
2.3.2. Misije i zadaće Oružanih snaga	17
2.3.3. Struktura Oružanih snaga	20
2.3.4. Stanje vojnih sposobnosti	20
2.3.4.1. Ključne operativne sposobnosti.....	20
2.3.5. Obuka i izobrazba.....	24
2.3.5.1. Razvoj doktrina i obuka.....	24
2.3.5.2. Sustav školstva	26
2.3.6. Stanje logističkog sustava.....	28
2.4. Izvješće o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2010.	29
2.4.1. Civilna obrana.....	29
2.4.2. Obrambene pripreme.....	29
2.4.3. Plan obrane Republike Hrvatske.....	30
2.4.4. Inspekcijski nadzor civilne obrane.....	30
2.4.5. Međunarodne aktivnosti.....	31
3. PREGLED REALIZACIJE DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA.....	32
4. INTEGRACIJA U NATO I EU	36
4.1. Integracija u NATO	36
4.2. Integracija u EU	38
5. MEĐURESORNA SURADNJA	40
6. UPRAVLJANJE OBRANOM	44
6.1. Konceptualna i pravna uređenost obrambenog sustava.....	44
6.2. Međunarodna obrambena suradnja	45
6.3. Bilateralna obrambena suradnja	45
6.3.1. Multilateralna obrambena suradnja.....	46
6.3.1.1. Ujedinjeni narodi (UN).....	46
6.3.1.2. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS)	47
6.3.1.3. Regionalne inicijative	47
6.3.2. Nadzor naoružanja i mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti	50
6.4. Upravljanje ljudskim resursima	51
6.4.1. Postojeća struktura osoblja.....	51
6.4.2. Pribavljanje osoblja.....	52
6.4.3. Profesionalni razvoj	53
6.4.4. Personalna potpora	53
6.4.5. Izdvajanje osoblja	54
6.4.6. Ravnopravnost spolova	55
6.4.7. Dragovoljno služenje vojnog roka	57
6.4.8. Pričuvni sastav	57
6.5. Upravljanje materijalnim resursima	58
6.5.1. Opremanje naoružanjem i vojnom opremom	58
6.5.2. Zbrinjavanje viška naoružanja i vojne opreme te neperspektivnog naoružanja i vojne opreme.....	63
6.5.3. Objekti i infrastruktura.....	64
6.5.4. Zaštita okoliša.....	65
6.5.5. Kartografija	66

6.6.	Upravljanje financijskim resursima	66
6.6.1.	Obrambeni proračun za 2010.	66
6.6.2.	Obrambeni proračun za 2011.	68
6.7.	Vojna sigurnosno-obavještajna djelatnost	69
6.7.1.	Obavještajna djelatnost	69
6.7.2.	Protuobavještajna i sigurnosna djelatnost.....	69
6.8.	Istraživanje i razvoj	70
6.9.	Upravni i administrativni poslovi	71
6.9.1.	Inspekcijski poslovi	71
6.9.2.	Sigurnost vojnog zračnog prometa	72
6.9.3.	Aktivnosti Obalne straže Republike Hrvatske.....	73
6.9.4.	Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru	74
6.9.4.1.	Financijsko upravljanje i kontrola	74
6.9.4.2.	Unutarnja revizija	74
6.9.5.	Postupanje Vojne policije.....	75
6.9.6.	Izvanredni događaji.....	76
6.9.7.	Stegovna odgovornost.....	77
6.9.8.	Imovinsko pravni poslovi i upravni postupci	78
6.9.9.	Sukcesija vojne imovine	79
6.9.10.	Rad s muzejskom građom.....	79
6.9.11.	Arhiviranje.....	80
7.	DRUŠTVENA ULOGA I ODNOSI S JAVNOŠĆU	81
7.1.	Društvena uloga obrambenog sustava i njena percepcija u hrvatskoj javnosti	81
7.2.	Odnosi s javnošću i informiranje	81
7.3.	Dušobrižništvo u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.....	83
8.	GLAVNA POSTIGNUĆA U 2010. GODINI.....	85
9.	KLJUČNI SMJEROVI RAZVOJA U IDUĆEM RAZDOBLJU	87
	ZAKLJUČAK	89
	PREGLED KRATICA.....	91
	DODACI	93
	PROVEDBA PLANA PRIBAVLJANJA OSOBLJA U 2010.GODINI	93
	PROVEDBA PLANA IZDVAJANJA OSOBLJA U 2010. GODINI	94
	PROVEDBA PLANA PROMAKNUĆA DJELATNIH VOJNIH OSOBA U 2010. GODINI	95
	PRIKAZ SUDJELOVANJA PRIPADNIKA/CA ORUŽANIH SNAGA U OPERACIJAMA NATO-a I EU-a U 2010. GODINI	96
	PRIKAZ SUDJELOVANJA PRIPADNIKA/CA ORUŽANIH SNAGA U MIROVNIM MISIJAMA UN-a U 2010. GODINI	97
	PRIKAZ STRUKTURE TROŠENJA FINACIJSKIH SREDSTAVA U 2009. I 2010. GODINI U SKLADU S NATO METODOLOGIJOM	104
	POPIS VOJNIH OBJEKATA PREDANIH NA KORIŠTENJE DRUGIM TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE, JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE I DRUGIM PRAVNIM OSOBAMA TIJEKOM 2010. GODINE	105
	POPIS UREDBI, PRAVILNIKA, ODLUKA I DRUGIH AKATA DONESENH TIJEKOM 2010. .	108
	PREGLED MEĐUNARODNIH I INTERGRANSKIH VOJNIH VJEŽBI I VJEŽBI PROVEDENIH U PRIPREMI ZA MEĐUNARODNE OPERACIJE TIJEKOM 2010. GODINE	111
	PREGLED STRUKTURE MINISTARSTVA OBRANE.....	114
	PREGLED STRUKTURE ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE	115

SAŽETAK

Članstvom u NATO-u Republika Hrvatska stekla je jamstva solidarne kolektivne obrane, čime je bitno povećana njezina sigurnost u odnosu na prijetnju vojnom silom, kako u funkciji odvratanja, tako i u funkciji eventualnog odgovora na prijetnju.

Težište u 2010. godini bilo je na preispitivanju stanja obrambenih sposobnosti kako bi se utvrdile potrebe i daljnji putovi transformacije obrambenog sustava. Pokrenuta je provedba procesa izrade Strateškog pregleda obrane. Strateški pregled obrane utvrđuje stanje obrambenih sposobnosti, razvijenost i uređenost obrambenog sustava te utvrđuje potrebe za prilagodbom obrambenog sustava okolnostima u sigurnosnom okruženju. Nakon sveobuhvatnih priprema proces je započet u travnju 2010. godine te je do kraja godine izrađen radni nacrt dokumenta.

Težišne aktivnosti Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Oružane snage) bile su usmjerene na dostizanje i održavanje potrebne razine spremnosti za provedbu zadaća, dostizanje odgovarajuće interoperabilnosti sa saveznicima te na razvoj sposobnosti u funkciji djelovanja u obrambenim mehanizmima NATO-a i EU-a.

Glavni naponi, u skladu s odrednicama obrambene politike, usmjeravali su se na sudjelovanje u međunarodnim operacijama, na potporu civilnim institucijama te na provedbu nacionalnih vojnih vježbi i vježbi u okviru međunarodne vojne suradnje. Pored toga, nastavljeno je plansko popunjavanje, osposobljavanje postrojbi i zapovjedništava te u nešto manjem opsegu i njihovo opremanje.

Tijekom 2010. godine Republika Hrvatska je aktivno sudjelovala u 11 međunarodnih mirovnih misija i operacija UN-a, NATO-a i EU-a u kojima je po rotaciji prosječno sudjelovalo 430 pripadnika/ca Oružanih snaga.

Pripadnici/ce Oružanih snaga pružali su obimnu potporu civilnim institucijama sudjelovanjem u sprječavanju i uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda (šumski požari i poplave), logističkoj potpori, zračnom prijevozu životno ugroženih osoba, hitnom prevoženju organa za transplantaciju, potragama i spašavanju na kopnu i na moru, ispomoći u izgradnji komunalne infrastrukture.

Uspješnim sudjelovanjem u brojnim vojnim vježbama unaprjeđivala se interoperabilnost sa saveznicima, podizala razina obučenosti te dostizao i certificirao odgovarajući stupanj spremnosti pojedinaca i postrojbi.

Započela je implementacija jedinstvenog sustava upravljanja osobljem u kojem je Središnjica za upravljanje osobljem preuzela ovlasti upravljanja pojedinačnom karijerom osoblja do ustrojbenog čina pukovnika/kapetana fregate.

Inspeksijskim nadzorima i revizijama u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama preispitivano je postojeće stanje i odvijanje procesa ključnih za funkcioniranje sustava, a izvješća i nalazi predstavljali su temelj za daljnje unaprjeđenje poslovnih procesa i uklanjanje nedostataka.

U području opremanja i modernizacije nastavljeno je s opremanjem postrojbi domaćom jurišnom puškom, proizvodnjom baznih borbenih oklopnih vozila pješništva, nabavljene su određene vrste osobne borbene i zaštitne opreme. Instalacijom sustava NS WAN omogućena je brza i sigurna razmjena informacija i klasificiranih podataka s NATO-om. Intenzivirane su aktivnosti na integraciji nacionalnog sustava za nadzor i zaštitu zračnog prostora u NATO-ov sustav protuzračne obrane (NATINADS). Ostali projekti odvijaju se dinamikom koja je usklađena s proračunskim mogućnostima.

Sustav logističke potpore Oružanih snaga bio je usmjeren na pružanje logističke potpore u terenskim uvjetima i zbrinjavanje viškova naoružanja i ubojnih sredstava.

Promijenjeno je sjedište Ministarstva obrane na način da se dio ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga, uključujući i kabinete ministra i načelnika Glavnog stožera, preselio s lokacije na Trgu kralja Petra Krešimira IV. broj 1 u vojarnu „Croatia“, Sarajevska broj 7 (Novi Zagreb), a dio prostora na Trgu kralja Petra Krešimira IV. broj 1 ustupljen je Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Glavni izazov obrambenom sustavu predstavljalo je znatno smanjenje obrambenog proračuna.

UVOD

Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2010. godinu s Izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu (u daljnjem tekstu Izvješće), u skladu s člankom 16. stavkom 5. Zakona o obrani (Narodne novine, broj 33/02, 58/02, 76/07 i 153/09), ministar obrane jedanput na godinu dostavlja Vladi Republike Hrvatske. U skladu s člankom 8. navedenoga Zakona Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće Hrvatskom saboru nakon pribavljenog prethodnog mišljenja Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom 25. navedenoga Zakona.

Pri izradi Izvješća, u skladu sa Zaključkom 6. saziva 18. sjednice Hrvatskog sabora uzeti su u obzir prijedlozi, primjedbe, razmatranja i mišljenja koje su zastupnici u Hrvatskom saboru iznijeli u raspravi o Godišnjem izvješću o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2009. godinu, s Izvješćem o stanju obrambenih priprema za 2009. godinu, kao i u ostalim raspravama na Hrvatskom saboru i na sjednicama Odbora za obranu Hrvatskog sabora na kojima je bilo riječi o Oružanim snagama, integraciji u NATO i EU te sudjelovanju u međunarodnim mirovnim operacijama.

Protekla godina obilježena je povećanjem sudjelovanja u međunarodnim operacijama, usvajanjem i primjenom doktrinarnih dokumenata, sudjelovanjem u obuci i vježbama, stavljanjem nove opreme u uporabu te dodatnom racionalizacijom i štednjom uvjetovanom smanjenjem obrambenog proračuna.

Poseban je naglasak stavljen na sigurnost sudionika i uspješnu provedbu operacija te na integracijske procese kojima se ostvaruje puna kompatibilnost i interoperabilnost sa Saveznicima.

Izvješće predstavlja Hrvatskom saboru, ali i cijeloj hrvatskoj javnosti, način na koji obrambeni sustav funkcionira, sposobnosti koje razvija i način na koji ispunjava svoju društvenu ulogu te raspolaže sredstvima koja su mu povjerena.

Stanje i spremnost obrambenog sustava u 2010. godini prikazani su u devet cjelina.

U prvom dijelu prikazano je sigurnosno okruženje, prijetnje i rizici te interesi i ciljevi Republike Hrvatske kao i sredstva njihove zaštite.

Drugi dio obrađuje spremnost obrambenog sustava, stanje u Oružanim snagama i stanje na području obrambenih priprema.

Treći dio Izvješća opisuje realizaciju projekata i aktivnosti planiranih Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006. – 2015. (Dugoročni plan razvoja), a četvrti se dio bavi aktivnostima u procesu integracije u NATO i obrambene strukture EU-a.

U petom dijelu prikazane su aktivnosti i postignuća na području međuresorne suradnje u uređivanju sustava obrane i nacionalne sigurnosti, dok šesti dio Izvješća detaljno raščlanjuje upravljačke procese u glavnim područjima obrane.

Sedmi dio Izvješća prikazuje društvenu poziciju obrambenog sustava, odnose s javnošću te dušobrižništvo. U osmom dijelu sažeto su opisana najvažnija postignuća tijekom 2010. godine. U devetom dijelu naznačeni su glavni smjerovi razvoja u idućem razdoblju.

Vlada Republike Hrvatske ovim Izvješćem Hrvatskom saboru i javnosti pruža informacije koje omogućuju uvid u odvijanje važnijih procesa u obrambenom sustavu s ciljem osiguranja provedbe demokratskog nadzora nad Oružanim snagama.

1. STRATEŠKI KONTEKST

Članstvom u NATO-u Republika Hrvatska stekla je jamstva solidarne kolektivne obrane, čime je bitno učvršćena njezina sigurnost.

Neposredno okružje Republike Hrvatske još uvijek se nalazi u političkoj i gospodarskoj tranziciji, što uz posljedice sukoba iz bliske prošlosti u dugoročnom razdoblju otvara mogućnost unutarnje destabilizacije pojedinih zemalja te stvaranja raznih oblika napetosti i nestabilnosti u regiji. Političkim angažmanom i sigurnosnom nazočnošću međunarodnih čimbenika, NATO-a i EU-a, ostvaruje se relativna stabilnost u regiji.

Tranzicijske države iz neposrednog okružja Republike Hrvatske značajno su smanjile svoje vojne kapacitete u odnosu na razdoblje s kraja prošloga stoljeća. Sve one pristupile su NATO-ovom programu suradnje Partnerstvo za mir i prihvatile inicijative multilateralne i bilateralne političke, sigurnosne i obrambene suradnje te razvoj mjera jačanja međusobnog povjerenje. Aktualne i sagledive političke namjere i strategije tranzicijskih država u regiji te njihovi opći kapaciteti, pretočeni u njihove oružane snage u postojećoj, planiranoj i predvidljivoj veličini, ustroju, opremi i naoružanju, ne predstavljaju prijetnju teritorijalnom integritetu i suverenitetu Republike Hrvatske i istovremeno omogućuju širok prostor suradnje.

Iako je vjerojatnost konvencionalnih vojnih sukoba među državama smanjena, u svijetu postoji više kriznih žarišta, ali i nekonvencionalnih prijetnji koje mogu značajnije narušiti regionalnu i međunarodnu sigurnost te ugroziti komunikacijske, trgovačke, energetske i opskrbe putove.

Međunarodni terorizam, organizirani kriminal, potencijalno širenje oružja za masovno uništenje, korupcija, ugrožavanje informacijske sigurnosti, gospodarska nestabilnost, ugrožavanje kritične nacionalne infrastrukture te energetske i informacijske sigurnosti, sigurnosne posljedice klimatskih promjena te druge nekonvencionalne prijetnje predstavljaju sigurnosne izazove za Republiku Hrvatsku. Potencijalno ugrožavanje političkih, sigurnosnih i gospodarskih interesa Republike Hrvatske, njezinih saveznika i partnera zahtijeva sveobuhvatni pristup sigurnosti, što uvjetuje usklađeno angažiranje nacionalnih i međunarodnih, vojnih i civilnih resursa. U okviru toga obrana razvojem općih i ciljanih sposobnosti pridonosi ukupnoj otpornosti društva na prijetnje, odnosno njihovu sprječavanju i smanjivanju posljedica na nacionalnom i međunarodnom planu.

Istovremeno sa sigurnosnim jamstvima koje nosi članstvo u NATO-u i skoro članstvo u EU, Republika Hrvatska preuzela je i nove, savezničke odgovornosti čime se proširio prostor izravno važan za njezinu nacionalnu sigurnost. Republika Hrvatska ima aktivnu ulogu u održavanju međunarodnog mira i stabilnosti, učvršćivanju međunarodnog poretka utemeljenog na Povelji UN-a i međunarodnom pravu, a posebno u održavanju stabilnosti euroatlantskog prostora.

Sudjelovanjem u međunarodnim operacijama Republika Hrvatska značajno pridonosi međunarodnom miru, stabilnosti i sigurnosti. Takvim angažmanom povećava svoj međunarodni ugled, iskazuje solidarnost, privrženost miru te savezničku odgovornost.

Mogućnost pojave prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih katastrofa i nesreća zahtijeva spremnost za djelovanje u takvim situacijama. Obrambeni sustav zajedno s ostalim državnim tijelima nastavlja razvijati mehanizme za prevenciju, sprječavanje i umanjivanje posljedica takvih događaja.

2. SPREMNOST OBRAMBENOG SUSTAVA I STANJE U ORUŽANIM SNAGAMA

2.1. Obrambena politika

Obrambena politika, kao sastavnica vanjske i sigurnosne politike Republike Hrvatske, provodila se u okvirima zadanim strategijskim dokumentima Republike Hrvatske, Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2009. – 2011. godine te smjernicama i odlukama Hrvatskoga sabora, Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga i Vlade Republike Hrvatske.

Tijekom 2010. godine obrambena politika bila je usredotočena na integraciju u NATO-ve strukture te na proaktivno uključivanje u procese i aktivnosti obrambenog planiranja. U procesu nacionalnog obrambenog planiranja prilikom izrade planskih dokumenata usvojena su načela, metode i postupci savezničkog obrambenog planiranja.

Republika Hrvatska aktivno je sudjelovala u pripremanju odluka za Samit NATO-a u Lisabonu. Posebna pozornost posvećena je raspravama o novom Strateškom konceptu Saveza, kojim je izraženo temeljno suglasje država članica glede glavnih usmjerenja u doglednoj budućnosti, uključujući i daljnju transformaciju obrambenog sustava i razvoj nacionalne obrambene politike. Glavni hrvatski ciljevi – naglasak na kolektivnoj obrani te perspektiva članstva u NATO-u zemalja Jugoistočne Europe – sadržani su u dokumentu u skladu s našim stavovima i ambicijama.

Republika Hrvatska dala je svoj doprinos i ostalim bitnim procesima u okviru Saveza o kojima su odluke donesene na Lisabonskom samitu – reforma vojne strukture, reforma agencija, proturaketna obrana i jačanje suradnje s Rusijom.

U sklopu obrambene politike praćeni su događaji i razvoj Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije (*Common Security and Defence Policy* – CSDP). Uključivanjem u aktivnosti obrambenih tijela EU-a otvorenih zemljama kandidatima, sudjelovanjem u operacijama i projektu borbenih skupina EU-a te deklariranjem snaga za katalog sposobnosti, obrambeni sustav postupno se pripremao za preuzimanje članskih obveza u EU-u. Proces integracije u NATO i uključivanje u aktivnosti obrambenih tijela EU-a kompatibilni su procesi koji podrazumijevaju zajednički pristup i standarde te su u potpunosti u skladu s opredjeljenjem Republike Hrvatske i Saveznika za razvoj jedinstvenih snaga za sve misije i zadaće.

Težište u području reforme obrane u 2010. godini bilo je temeljito preispitivanje stanja obrambenih sposobnosti u sklopu strateškog pregleda obrane. Pokrenut je proces izrade Strateškog pregleda obrane. Strateški pregled obrane utvrđuje stanje obrambenih sposobnosti, razvijenost i uređenost obrambenog sustava te utvrđuje potrebe za prilagodbom obrambenog sustava okolnostima u sigurnosnom okruženju.

Nakon sveobuhvatnih priprema proces je započet u travnju 2010. godine te je krajem godine izrađen radni nacrt dokumenta.

Istodobno je nastavljeno održavanje i razvoj prioriternih obrambenih sposobnosti. Zadržana je temeljna usmjerenost na poboljšavanje sposobnosti razmještanja Oružanih snaga, osposobljavanjem rasporedivih i održivih snaga deklariranih za međunarodne operacije, prvenstveno pod vodstvom NATO-a.

Kao izraz svoje vjerodostojne potpore sveobuhvatnim nastojanjima za izgradnju mira, stabilnosti i sigurnosti Republika Hrvatska nastavila je sudjelovati u operacijama pod vodstvom NATO-a, EU-a i UN-a. Iskustva stečena u ovim operacijama sustavno se ugrađuju u doktrinarne dokumente i primjenjuju u obuci.

Svjesna važnosti stabilnog i prijateljskog okružja, Republika Hrvatska snažno podupire te aktivno pridonosi nastojanjima međunarodne zajednice u stabilizaciji stanja u regiji, između ostaloga i aktivnim sudjelovanjem u operacijama EULEX i KFOR u Republici Kosovu.

Provedbom bilateralne obrambene suradnje, posebno s članicama NATO-a i zemljama u regiji te s drugim zemljama iz istočnoeuropskog, srednjoeuropskog i sredoziemnog područja, Republika Hrvatska ostvaruje razvojne potencijale u obrambenom sektoru i pridonosi međunarodnoj sigurnosti s posebnim naglaskom na regionalnu sigurnost. Suradnja sa susjednim zemljama, posebice s Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom koje teže članstvu u NATO-u, težišno se usmjerava na potporu njihovim obrambenim reformama.

2.2. Demokratski nadzor nad Oružanim snagama

U skladu s Ustavom Republike Hrvatske demokratski nadzor nad Oružanim snagama provodi Hrvatski sabor, kao predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj, neposredno te putem nadležnog tijela – Odbora za obranu.

Zakon o obrani, kao temeljni zakon koji uređuje obrambeni sustav Republike Hrvatske te ulogu i zadaće Oružanih snaga, uredio je obranu kao funkciju države te odredio nadležnosti Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga, Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva obrane i ostalih tijela u području obrane.

Predstavnici Ministarstva obrane, kao i predstavnici Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga sudjelovali su na sjednicama Odbora za obranu Hrvatskog sabora tijekom 2010. godine na kojima se raspravljalo o prijedlozima zakona iz područja obrane, o prijedlogu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2011. godinu u dijelu koji se odnosio na Ministarstvo obrane, o prijedlozima odluka o upućivanju pripadnika/ca Oružanih snaga u međunarodne operacije te drugim temama iz područja obrane.

Zaključkom Odbora za obranu Hrvatskog sabora od 1. listopada 2009. Ministarstvo obrane započelo je tromjesečno izvješćivati Odbor o stanju u Oružanim snagama i u međunarodnim operacijama. Osim navedenoga Ministarstvo obrane je, na zahtjev Hrvatskog sabora, izvješćivalo Odbor o stanju u operacijama, stanju naoružanja i vojne opreme te drugim aktualnim i važnim pitanjima.

Vijeće za obranu je tijelo koje raspravlja o temeljnim dokumentima obrane, radu državnih tijela u području obrane, provedbi obrambenih reformi i drugim važnim pitanjima iz područja obrane. Tijekom 2010. godine održana je 5. sjednica Vijeća za obranu na kojoj se raspravljalo o aktualnim pitanjima iz područja obrane, među kojima se posebno može izdvojiti rasprava o mogućnosti zadržavanja borbenih zrakoplova MiG-21 u operativnoj uporabi, izgradnji ophodnih brodova i provedbi strateških dokumenata.

2.3. Oružane snage

Težišne aktivnosti Oružanih snaga bile su usmjerene na dostizanje i održavanje potrebne razine spremnosti za provedbu zadaća, dostizanje odgovarajuće interoperabilnosti sa Saveznicima i na razvoj sposobnosti u funkciji djelovanja u obrambenim mehanizmima NATO-a i EU-a.

Težišni naponi, u skladu s odrednicama obrambene politike usmjeravali su se na sudjelovanje u međunarodnim operacijama, na potporu civilnim institucijama te na provedbu nacionalnih vojnih vježbi i vježbi u okviru međunarodne vojne suradnje.

Osim toga nastavljeno je plansko popunjavanje, osposobljavanje postrojbi i zapovjedništava te u nešto manjem opsegu i njihovo opremanje.

U okolnostima smanjenog obrambenog proračuna u 2010. godini, prilagođavanjem dinamike provedbe opremanja i modernizacije te drugih aktivnosti i projekata, zadržana je spremnost i sposobnost Oružanih snaga za provedbu svih operativnih zadaća za kojima se ukazivala potreba.

2.3.1. Međunarodne mirovne operacije

Sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama i misijama afirmira Republiku Hrvatsku kao vjerodostojnu članicu međunarodne zajednice koja je spremna aktivno pridonijeti sigurnosti i stabilnosti u svijetu.

Ovakav angažman razvija i jača veze i odnose sa saveznicima i partnerima te pridonosi ugledu Republike Hrvatske u svijetu. Razvijanje sposobnosti za sudjelovanje u međunarodnim operacijama ima pozitivan utjecaj na razvoj ukupnih obrambenih sposobnosti nužnih za izvršenje i nacionalnih zadaća. U međunarodnom okružju na najbolji se mogući način testiraju dostignute sposobnosti te daje dodatan poticaj obuci i modernizaciji Oružanih snaga.

Tijekom 2010. godine Republika Hrvatska aktivno je sudjelovala u 11 međunarodnih mirovnih operacija i misija UN-a, NATO-a i EU-a u kojima je prosječno sudjelovalo 430 pripadnika/ca po rotaciji. Sudjelovanje u NATO vođenim operacijama povećano je dodatnim angažmanom osoblja u operaciji ISAF u Afganistanu.

Sudjelovanje u međunarodnim mirovnim operacijama NATO-a i EU-a provodi se upućivanjem pojedinaca i/ili postrojbi (*ISAF, KFOR, EU NAVFOR ATALANTA*), pružanjem logističke potpore (*ALTHEA*), razmjenom informacija (*Active Endeavour*) ili posudbom/ustupanjem resursa na korištenje (*EULEX*).

Posebna pozornost posvećena je postupku odabira osoblja za sudjelovanje u međunarodnim operacijama. Odabir se vrši usporedbom poslova i zadaća u operaciji s kvalifikacijama potencijalnih kandidata. U konačnici se za upućivanje odabire osoblje koje udovoljava zahtijevanim uvjetima. Priprema osoblja uključuje liječnički pregled, preduputnu obuku u zemlji ili inozemstvu te završnu obuku i evaluaciju spremnosti za provedbu zadaća. Kod upućivanja postrojbi, imajući u vidu složenost i vrstu zadaća, provodi se zajednička obuka, a u tom slučaju proces preduputne i završne obuke traje i do šest mjeseci.

Ovakav sustav odabira i pripreme osoblja za operacije osigurava najvišu razinu osposobljenosti i potrebnu razinu sigurnosti za provedbu svih zadaća u području operacije.

Operacije pod vodstvom NATO-a

1) ISAF (*International Security Assistance Force*) – Afganistan

Republika Hrvatska je u mirovnoj operaciji ISAF pojačala potporu međunarodnim nastojanjima na povećanju sigurnosti, uspostavi stabilnosti te rekonstrukciji i obnovi Islamske Republike Afganistan. Naročita pozornost posvećuje se pripremi afganistanskih snaga za preuzimanje pune odgovornosti za sigurnost zemlje, u skladu sa savezničkom strategijom za Afganistan, slijedom čega se i težište hrvatskog doprinosa preusmjerilo na obuku afganistanske vojske i policije.

Doprinos mirovnoj operaciji ISAF obveza je Republike Hrvatske, čija se provedba prilagođava promjenama mandata operacije. Od 2006. godine međunarodna zajednica odlučila se za „sveobuhvatni pristup“ (*Comprehensive Approach*) u kojem su vojne snage ISAF-a zadužene za stvaranje sigurnog okružja kao preduvjeta za rekonstrukciju i obnovu vlasti i društva u Afganistanu, koju u ime međunarodne zajednice koordinira civilna misija UN-a (UNAMA).

Tijekom 2010. godine Hrvatski sabor donio je odluku o povećanju hrvatskog doprinosa, u travnju s 300 na 320 pripadnika/ca te u prosincu novu odluku s 320 na 350 pripadnika/ca. Rotacija svake komponente hrvatskog kontingenta traje u pravilu šest mjeseci.

Sastavnice kontingenta uključene su u ISAF na različite načine, djelovanjem postrojbi, djelovanjem nacionalnih elemenata potpore, radom pojedinaca u zapovjedništvima operacije te radom u provincijskim rekonstrukcijskim timovima (PRT).

U mirovnoj operaciji ISAF je do ožujka 2010. godine bio angažiran 14. nacionalni kontingent (14. HRVCON) koji je brojao 295 pripadnika/ca. Od ožujka 2010. godine u području operacije bio je angažiran petnaesti kontingent (15. HRVCON) koji je brojao 294 osobe. Tijekom rujna 2010. godine izvršena je rotacija te je angažiran 16. nacionalni kontingent (16. HRVCON) s 319 pripadnika/ca koji djeluju u ISAF-u do ožujka 2011. godine.

Hrvatski kontingenti su u Afganistanu bili angažirani na području tri regionalna zapovjedništva, u sjevernoj i zapadnoj regiji te u glavnom gradu: Regionalno zapovjedništvo Centar (RC-Capital – Kabul); Regionalno zapovjedništvo Sjever (RC

North – Mazar-e Sharif i RC North – mađarski PRT-u Pol-e Khomri); Regionalno zapovjedništvo Zapad (RC West – litvanski PRT Chaghcharan).

U nastavku procesa restrukturiranja hrvatskog kontingenta, s ciljem okrupnjavanja i pojednostavljivanja pripreme, transporta u područje operacije i logističke potpore, a u dogovoru sa saveznicima, povučeni su hrvatski predstavnici iz litavskog PRT-a u Chaghcharanu.

Vojni i policijski obučni timovi (OMLT-ovi i POMLT-ovi), kao kritični nedostajući elementi ISAF-a, važan su hrvatski doprinos zbog njihove uloge u osposobljavanju afganistanske vojske i policije kao bitnog elementa u stabiliziranju Afganistana i preuzimanju odgovornosti za vlastitu sigurnost, što je temelj uspješne provedbe operacije.

U 16. nacionalnom kontingentu angažirani su dodatni obučni timovi i osoblje za potporu obučnim i školskim središtima afganistanske vojske (*Afghan National Army – ANA*).

Sveukupno, Republika Hrvatska pridonosi s tri nacionalna OMLT-a te s dva časnika angažirana u višenacionalnom OMLT-u na razini korpusa ANA-e. Doprinos obuci afganistanske policije ostvaruje se djelovanjem dva POMLT-a (svaki policijski OMLT sastavljen je od dva policajca i 12 pripadnika/ca Oružanih snaga). Prije raspoređivanja POMLT-ova provedena je zajednička preduputna obuka i uvježbavanje pripadnika/ca Oružanih snaga i policijskih službenika.

Osim toga Republika Hrvatska stručnim osobljem podupire rad obučnih i školskih centara ANA-e: inženjerijske škole, škole vojne policije, logističke škole i afganistanskog helikopterskog osoblja. Republika Hrvatska preuzela je vodeću ulogu u Školi vojne policije u Kabulu.

Hrvatski časnici/ce raspoređeni/e su i na stožerne dužnosti u području operacije čime se povećava značaj i ukupni doprinos nacionalnog kontingenta.

Sastavnice kontingenta u ISAF-u opremljene su u skladu sa zahtjevima zadaća koje obavljaju. U svojem sudjelovanju Republika Hrvatska ima značajnu pomoć saveznika uz koju ostvaruje odgovarajuću razinu sudjelovanja. Tako primjerice SAD osiguravaju hrvatskom kontingentu besplatan strateški zračni prijevoz i ustupaju značajan broj lako oklopljenih vozila pješništva.

Određeni oblici logističke potpore ostvaruju se pri kontingentima drugih država sudionica ISAF-a (SAD, Njemačka, Švedska, Norveška, Francuska, Litva, Mađarska), što je regulirano odgovarajućim memorandumima o suglasnosti ili tehničkim dogovorima između ministarstava obrane.

2) KFOR (Kosovo Force) – Republika Kosovo

Republika Hrvatska nastavlja sudjelovanje u savezničkim naporima u okviru operacije KFOR na Kosovu. Četvrti, peti i šesti hrvatski kontingent (četveromjesečne rotacije) sastavljeni su od po 20 pripadnika/ca i dva helikoptera (Mi-171 Sh), koji se razmještaju u istočnom dijelu zemlje. Kontingent sačinjava letaćko i logističko osoblje.

Oružane snage započele su s provedbom preduputnih tečajeva timova za vezu i nadzor (*Liaison Mentoring Team Predeployment Course*) za sve zemlje sudionice u operaciji KFOR (ukupno su provedena tri tečaja).

3) OAE (Operation Active Endeavour) – Sredozemlje

U okviru operacije *Active Endeavour* Republika Hrvatska pruža potporu razmjennom podataka o pomorskom prometu u Jadranskom moru.

4) NTM – I (NATO Training Mission – Iraq)

Republika Hrvatska je tijekom 2010. godine pružala potporu obučnoj misiji NATO-a za Irak donacijom 500 pušaka iračkim sigurnosnim snagama.

Operacije pod vodstvom EU-a

Sudjelovanje u operacijama pod vodstvom EU-a u funkciji je doprinosa sposobnostima EU-a za upravljanje krizama i ujedno afirmaciji Republike Hrvatske kao partnera koji može odgovoriti novim izazovima. Sudjelovanjem u ovim operacijama te preuzimanjem obveza u borbenim skupinama EU-a Republika Hrvatska osnažuje svoj vojni i politički kredibilitet dajući pritom doprinos ostvarenju neposrednog strateškog cilja – članstva u EU-u.

1) EUNAVFOR Somalia (ATALANTA) – Adenski zaljev

Republika Hrvatska sudjeluje u međunarodnim naporima na odvratanju, prevenciji i sprječavanju djela piratstva i oružanih pljački uz obalu Somalije. Nastavljeno je sudjelovanje u operaciji ukrcavanjem mornaričkih časnika na savezničke brodove (nizozemski, talijanski i španjolski brod) te upućivanjem po jednog stožernog časnika (dvije rotacije) u zapovjedništvo operacije u Northwoodu, Velika Britanija.

2) EU ALTHEA – Bosna i Hercegovina

Nastavljeno je pružanje logističke potpore operaciji *EU Althea* u Bosni i Hercegovini na isti način kao i prethodnih godina, osiguravajući nesmetan prolaz transporta za potrebe operacije na kopnu i moru te kod pomorskih transporta po potrebi i korištenje hrvatskih lučkih kapaciteta.

3) EULEX – Kosovo

Republika Hrvatska podržava napore EU-a u civilnoj misiji EULEX na Kosovu osiguranjem logističkih resursa. Slijedom zamolbe EU-a, produljen je rok posudbe dva oklopna transportera za potrebe misije EULEX do kraja 2011. godine.

Operacije pod vodstvom UN-a

Temeljem odluka Hrvatskog sabora pripadnici/ce Oružanih snaga sudjelovali su tijekom 2010. godine u osam misija UN-a: UNMOGIP (Indija/Pakistan), MINURSO (Zapadna Sahara), UNMIL (Liberija), UNFICYP (Cipar), UNMIS (Sudan), UNIFIL (Libanon), UNDOF (Golanska visoravan) i MINURCAT (Srednjoafrička Republika i Čad).

U ožujku 2010. godine završeno je sudjelovanje hrvatskih pripadnika/ca u misiji MINURCAT, a u misijama UNFICYP, UNMIS i UNMIL smanjen je broj pripadnika/ca.

U 2010. godini u misije UN-a Republika Hrvatska uputila je ukupno 339 pripadnika/ca, u svojstvu vojnih promatrača, stožernih časnika/ca i postrojbe u misiji UNDOF.

Pregled angažiranja po pojedinim operacijama i misijama prikazan je u dodatku Izvješća.

2.3.2. Misije i zadaće Oružanih snaga

Oružane snage razvijaju operativne sposobnosti za provedbu sljedećih misija i zadaća:

Zaštita suvereniteta Republike Hrvatske, obrana Republike Hrvatske i obrana saveznika

Oružane snage kontinuirano provode zadaće nadzora i zaštite suvereniteta na moru te u zračnom prostoru Republike Hrvatske.

Za potrebe ove misije razvijaju se odgovarajuće sposobnosti, koje ujedno predstavljaju osnovu za razvoj sposobnosti potrebnih za izvršenje i svih ostalih misija.

Nakon prijema Republike Hrvatske u NATO nastavljene su aktivnosti koje imaju za cilj potpunu integraciju u strukture i procese odlučivanja u NATO-u. Razvoj sposobnosti prioritetno se usmjeravao prema ispunjavanju preuzetih obveza i ciljeva usklađenih sa Savezom u okvirima raspoloživih resursa.

Sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu

Pripadnici/ce Oružanih snaga aktivno su sudjelovali u međunarodnim operacijama pod vodstvom UN-a, NATO-a i EU-a, što je detaljno opisano u prethodnom poglavlju.

Sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja

Sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja odvijalo se kroz bilateralnu i multilateralnu suradnju, regionalne inicijative, mjere nadzora naoružanja te Američko-jadransku povelju (A-5). Opseg sudjelovanja i broj aktivnosti u ovom području usklađen je s proračunskim sredstvima.

Potpore civilnim institucijama u zemlji

Oružane snage pružale su potporu civilnim institucijama sudjelovanjem u sprječavanju i uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda (šumski požari i poplave), logističkoj potpori, zračnom prijevozu životno ugroženih osoba, hitnom prevoženju organa za transplantaciju, potragama i spašavanju na kopnu i na moru, ispomoći u izgradnji komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te u potpori Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Postrojbe Hrvatske kopnene vojske pružale su potporu civilnom stanovništvu na poplavama ugroženim područjima od 2. do 10. lipnja, od 11. do 17. lipnja (područje Zagrebačke i Sisačko-moslavačke županije) te od 19. do 22. rujna (područje Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije). Pritom je bilo angažirano 12 (dvanaest) skupina namjenski organiziranih snaga (NOS), s ukupno oko 2800 ljudi, od čega je izravno na terenu djelovalo oko 1200 pripadnika/ca, sa 136 motornih vozila i 94 inženjerijska sredstva.

Izgrađeno je približno 4100 metara zečjih nasipa, ojačavanje i sanacija postojećih nasipa u dužini od blizu 11 900 metara, popunjeno pijeskom više od 26 000 vreća, prevezeno ili evakuirano 80 ljudi i 120 grla stoke te dostavljeno 2500 kg hrane.

Tijekom protupožarne sezone angažirane su dvije skupine namjenski organiziranih snaga s ukupno 218 pripadnika/ca kopnenih snaga koji su bili u stalnoj pripravnosti za pružanje pomoći u gašenju požara. U skladu s Planom za protupožarnu sezonu i snage Hrvatske ratne mornarice bile su spremne za interveniranje i djelovanje u slučaju potrebe.

U protupožarnoj sezoni 2010. godine, zbog manjeg broja požara na obali i u priobalju, smanjeno je angažiranje protupožarnih zrakoplova za oko 55% u odnosu na 2009. godinu. Protupožarni zrakoplovi djelovali su na 75 požarišta kroz 5922 naleta i izbacili su 21 828 tona vode. Za provedbu ovih zadaća utrošeno je 910,2 sati leta.

U protupožarnoj sezoni nije se dogodio ni jedan izvanredan događaj s većom materijalnom štetom ili ozljedom, što pokazuje dobru pripremu sezone, osposobljenost posada te učinkovitost sustava održavanja zrakoplova.

Zadaće potrage i spašavanja provedene su zrakoplovima i brodovima u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i Hrvatskom gorskom službom spašavanja. U zrakoplovnom dijelu korišteni su helikopteri Mi-8MTV1 i Bell-206B te avioni PC-9, a utrošeno je 77 sati naleta. Brodovi Obalne straže sudjelovali su u potragama i spašavanju ljudi na moru. U potpori zdravstvenom sustavu, hitnim prevoženjem ozlijeđenih i teško oboljelih, kao i organa za transplantaciju prevezeno je 637 pacijenata i 1349 pratitelja. Za ove zadaće provedeno je 1583 letova, a utrošeno je 460 sati naleta, većinom u priobalju i na otocima.

Oružane snage pružale su potporu Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji odavanjem počasti preminulim hrvatskim braniteljima pri čemu je u svakoj od 1216 pruženih potpora bilo angažirano prosječno petnaestak pripadnika/ca Oružanih snaga.

Provedeno je ukupno 40 inženjerijskih zadaća (s 10 200 sati rada strojeva) u pomoći u izgradnji komunalne infrastrukture jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (izgradnja i sanacija cesta, uređenje okoliša, sanacija divljih deponija i dr.) te uređenja i izgradnje sportskih igrališta.

Od značajnijih zadaća ističemo pomoć koja je pružena Gradu Vukovaru tijekom listopada i studenoga 2010. godine, izvođenjem radova uklanjanja ruševina nastalih kao posljedica ratnih djelovanja i uređenjem komunalne infrastrukture na području grada. Na zadaći se dnevno angažiralo u prosjeku 33 pripadnika/ca, 8 inženjerijskih strojeva i 12

kamiona u trajanju 30 radnih dana na poslovima uklanjanja ruševina. Uklonjeno je 55 ruševnih objekata uz odvoz 13 000 m³ građevinskog otpada, strojno čišćenje zemljišta i izgradnju pješačkih staza.

2.3.3. Struktura Oružanih snaga

Provedena je prilagodba strukture organizacijskim izdvajanjem Zrakoplovno-tehničkog zavoda iz sastava Zapovjedništva za potporu. Na ovaj način smanjena je brojčana veličina djelatnog sastava te je otvorena mogućnost novoosnovanom Zrakoplovno-tehničkom centru d.d. za daljnji razvoj pružanjem usluga zrakoplovno-tehničkog održavanja na tržištu.

Struktura Oružanih snaga na dan 31. prosinca 2010. dana je u Dodatku ovoga Izvješća.

2.3.4. Stanje vojnih sposobnosti

Novi koncept i evaluacija sustava spremnosti Oružanih snaga (usvojen 2009. godine) u fazi je implementacije. Sustav se temelji na Standardima snaga Savezničkog zapovjedništva za operacije (*Allied Command Operations Force Standards*) za kopnene, zračne, pomorske i specijalne snage, standarde združenih zapovjedništava i pripadajućih priručnika za ocjenjivanje.

Implementacija ovoga sustava prvenstveno se provodi u pripremi i ocjenjivanju spremnosti postrojbi deklariranih za NATO i borbene skupine EU-a te u preduputnoj obuci i ocjenjivanju spremnosti postrojbi koje se upućuju u međunarodne operacije.

2.3.4.1. Ključne operativne sposobnosti

Razvoj ključnih operativnih sposobnosti Oružanih snaga definiran je Dugoročnim planom razvoja i usmjeren je na proces priprema Oružanih snaga za provedbu misija i zadaća.

Pravodobna raspoloživost snaga

Pravodobna raspoloživost snaga definirana je kroz razine i kategorije spremnosti. Razine spremnosti opisuju raspoloživost zapovjedništava i snaga za provedbu zadaća. Kategorije spremnosti određuju vremenske rokove u kojima postrojbe ili zapovjedništva trebaju dostići punu spremnost. Sve postrojbe i zapovjedništva imaju definirane razine spremnosti.

Provedena je certifikacija (nacionalno ocjenjivanje borbene spremnosti) dijela postrojbi koju je proveo nacionalni tim ocjenjivača pod nadzorom tima NATO-a.

Sposobnost zapovijedanja i nadzora

Razvojem sposobnosti zapovijedanja i nadzora omogućuje se skraćivanje vremena potrebnog za donošenje odluka na svim razinama, pravodobna priprema i upućivanje snaga u područje operacije te neprekidno zapovijedanje i nadzor nad svim dijelovima Oružanih snaga u zemlji i inozemstvu.

Uspostavljeni sustav zapovijedanja i nadzora funkcionira neprekidno u redovitim mirnodopskim djelatnostima, krizama i izvanrednim situacijama te tijekom izvođenja operacija. Nastavljen je rad na implementaciji doktrinarnih dokumenata sustava operativnog planiranja NATO-a.

Proces opremanja i edukacije osoblja Zapovjednog operativnog središta (ZOS) Glavnog stožera Oružanih snaga čije funkcioniranje osigurava zapovijedanje i nadzor snagama u zemlji i inozemstvu se provodi. Oružane snage zadržavaju punu ovlast zapovijedanja snagama upućenim u mirovne operacije UN-a, NATO-a i EU, a na međunarodne zapovjednike prenosi se operativni nadzor nad dodijeljenim snagama u svrhu njihove upotrebe za provođenje odobrenoga mandata mirovne operacije.

Tijekom 2010. godine nabavljeni su komunikacijski uređaji i osigurane su satelitske veze za potrebe Oružanih snaga angažiranih u međunarodnim operacijama.

Nastavljena je obuka osoblja Glavnog zapovjedno-operativnog središta HRZ-a i PZO-a za operativnu uporabu deklariranih snaga u okviru NATO integriranog sustava protuzračne obrane (NATINADS).

Sposobnost iskorištavanja informacijskog prostora

Nositelj sposobnosti iskorištavanja informacijskog prostora je vojni obavještajni sustav koji posjeduje odgovarajuće sposobnosti putem razvijenih obavještajnih disciplina i postojećih resursa.

Eksploatacija sustava elektroničkog djelovanja koristi se u potpori provedbe zadaća operativnih postrojbi te sigurnosnih procjena stanja u zemlji i inozemstvu.

Osiguran je neprekidan i pouzdan rad telekomunikacijskog sustava Ministarstva obrane i Oružanih snaga strateške razine te su zadovoljene njihove potrebe za govornim komunikacijama u stacionarnim uvjetima sa značajkama stabilne, prilagodljive i pouzdane telekomunikacijske mreže.

Instalacijom sustava NS WAN (*NATO Secret Wide Area Network*) omogućena je brza i sigurna razmjena informacija i klasificiranih podataka sa Savezom.

Sposobnost razmještaja snaga i mobilnost u području operacija

Ova sposobnost osigurava se sredstvima koja omogućuju pravodobni razmještaj snaga kopnenim, morskim i zračnim putem te dovoljnu razinu taktičke pokretljivosti u području izvođenja operacija.

Za potrebe strateškog prijevoza sklopljeni su ugovori sa saveznicima u cilju osiguranja prijevoza snaga u međunarodne operacije. Na temelju bilateralne vojne suradnje, Sjedinjene Američke Države besplatno osiguravaju strateški zračni prijevoz za naše snage u ISAF-u.

Raspoloživi kapaciteti HRZ-a i PZO-a omogućuju prijevoz manjeg broja ljudi s osobnom opremom na manjim udaljenostima. Potrebe strateškog zračnog transporta, prilikom razmještaja snaga u područje međunarodnih mirovnih operacija, osiguravaju se osloncem na kapacitete Saveznika. U potpori mobilnosti tijekom 2010. godine nabavljen je dio planiranih borbenih i neborbenih motornih vozila.

Učinkovitost u angažiranju snaga

Ova sposobnost razvija se opremanjem odgovarajućim borbenim sustavima za djelovanje na kopnu, na moru, pod morem i protiv ciljeva u zraku te odgovarajućom obukom.

Oružane snage za postrojbe koje se upućuju u međunarodne mirovne operacije, u suradnji sa Saveznicima, primjenjuju razvijene module obuke za dostizanje interoperabilnosti i deklariranih sposobnosti.

Unatoč ukupnom smanjenju obrambenog proračuna, sredstva za angažiranje u međunarodnim operacijama nisu smanjivana kako bi se zadržala visoka razina obučenosti i opremljenosti za provedbu zadaća.

Održivost snaga i sposobnost vođenja dugotrajnih operacija

Uspjeh snaga u provedbi zadaća ovisi o sposobnosti njihove održivosti u odnosu na: udaljenost područja operacije, klimatske i infrastrukturne uvjete, trajanje operacije te intenzitet i vrstu djelovanja angažiranih snaga.

Dostignuta je logistička održivost postrojbi Oružanih snaga u operacijama i aktivnostima u zemlji osloncem na vlastite kapacitete i civilne kapacitete na teritoriju Republike Hrvatske.

Nacionalni element potpore (*National Support Element – NSE*) je dimenzioniran, opremljen i osposobljen za pružanje logističke potpore vlastitim snagama i uspješno djeluje u operacijama ISAF i KFOR. S obzirom na povećanje broja pripadnika/ca u operaciji ISAF tijekom 2010. godine, dimenzioniranje NSE-a će se prilagođavati potrebama pružanja logističke potpore i održavanja povećanog broja vozila, komunikacijskih i opto-elektroničkih sredstava, naoružanja i vojne opreme.

Logistička potpora pripadnicima/ama Oružanih snaga u operacijama UN-a utemeljena je na integraciji UN-ovih i ugovorenih resursa te vojnih resursa nacionalnih kontingenata.

Razvojem regulativnih i doktrinarnih postavki omogućuje se snagama upućenim u područja operacija korištenje širokog spektra različitih načina osiguranja logističke potpore u skladu s doktrinom NATO-a i Konceptom logistike Oružanih snaga.

Nakon što su usvojeni temeljni dokumenti za Potporu zemlje domaćina (*Host Nation Support – HNS*) i to: Koncept potpore Republike Hrvatske snagama zemalja partnera i Plan ponude infrastrukturnih objekata oružanim snagama drugih zemalja na teritoriju Republike Hrvatske nastavljene su aktivnosti u definiranju obveza u ovom području.

Sposobnost preživljavanja i zaštite snaga

S obzirom na činjenicu da Oružane snage provode zadaće u svim uvjetima i okolnostima, razvoju ove sposobnosti posvećuje se posebna pozornost. Sposobnosti preživljavanja i zaštite snaga od opasnosti koje mogu prijetiti u području i uvjetima izvođenja operacija razvijane su kroz odgovarajuću modularnu obuku, opremanjem kvalitetnom i operacijama prilagođenom zaštitnom opremom pojedinaca i postrojbi, prikrićivanjem, provođenjem zdravstvenih, psiholoških, sanitarnih i obavještajno-sigurnosnih mjera te smještanjem pojedinaca i postrojbi na način koji osigurava dovoljnu razinu pasivne zaštite od mogućega napada.

Pojedinci i postrojbe angažirane u međunarodnim operacijama opremljeni su odgovarajućom zaštitnom i prikrićivnom opremom. Opremanje postrojbi u međunarodnim operacijama odvijalo se prema planu, a za one koje nisu angažirane u međunarodnim operacijama odvijalo se dinamikom prilagođenom proračunu za 2010. godinu. Nacionalni kontingent u operaciji ISAF smješten je u odgovarajućim objektima i raspolaže odgovarajućim vozilima koji pružaju propisanu razinu balističke zaštite.

Sastavni dio priprema za upućivanje u međunarodne operacije je upoznavanje sa situacijom u području operacije i svi potrebni zdravstveni pregledi i cijepljenja.

2.3.5. Obuka i izobrazba

Obuka postrojbi temelji se na granskim doktrinama i iskustvima modernog ratovanja. Prioritet u obuci bio je dostizanje zahtijevanih sposobnosti za provedbu zadaća u međunarodnim operacijama te dostizanje odgovarajuće razine spremnosti za učinkovito djelovanje unutar granica Republike Hrvatske.

Integracija u Sjevernoatlantski savez, pojačano sudjelovanje u međunarodnim operacijama te pripreme za članstvo u EU postavili su pred vojno školstvo nove izazove kojima se tijekom 2010. godine nastojalo odgovoriti kroz postojeće oblike civilno-vojnog školovanja, slijedno-rastuće izobrazbe u zemlji i inozemstvu kao i putem niza funkcionalnih oblika školovanja.

Konceptualno-normativni okvir izobrazbe definiran je *Konceptom izobrazbe za potrebe Oružanih snaga* u okviru kojeg se razvijaju i većim dijelom su završeni projekti i projektne zadaće iz pojedinih područja školstva, dok su kratkoročni ciljevi određeni *Smjernicama za školovanje*.

2.3.5.1. Razvoj doktrina i obuka

Doktrina

U području normizacije i doktrine nastavljen je proces ratifikacije normi koje uključuju i neke doktrinarnе dokumente.

Ratificirane norme i doktrine, kao predmet normizacije, predmet su daljnje pripreme za primjenu u Oružanim snagama u funkciji izgradnje sposobnosti. Primjenom savezničkih normi i doktrina u Oružanim snagama jačamo spremnost i sposobnost u okviru temeljnih zahtjeva za interoperabilnošću s oružanim snagama drugih država saveznica.

Kako bi se ovo područje unaprijedilo, donesena je *Uputa o razvoju doktrinarnih publikacija* kojom se propisuju postupci u procesima razvoja, izrade i objave doktrinarnih publikacija Oružanih snaga. Uputa određuje sustav i hijerarhiju doktrinarnih publikacija, nadležnosti te smjernice za razvoj, izradu i održavanje doktrinarnih publikacija, čime je uređen okvir razvoja doktrina kao jednog od elemenata vojnih sposobnosti.

Obuka

Obuka u HKoV-u je prije svega usmjerena na razvoj sposobnosti timova, postrojbi i zapovjedništava, ali se obukom također ciljano razvijaju sposobnosti pojedinaca i ključnog osoblja. Pojedinačna obuka provodi se u matičnim postrojbama, rodovskim postrojbama i obučnim središtima, a zajednička na vojnim poligonima (vježbalištima i strelištima), Simulacijskom središtu i Središtu za borbenu obuku.

Težište u obuci bilo je na održavanju dostignute razine spremnosti i na dostizanju spremnosti za sudjelovanje u međunarodnim operacijama.

Provedena je obuka dva naraštaja dragovoljnih ročnika/ca u trajanju od po osam tjedana u Središtu za temeljnu obuku u Požegi. Tijekom obuke dragovoljni/e ročnici/ce su osposobljeni/e za temeljna i specijalistička vojna znanja pješništva za streljačku vojnu stručnu specijalnost (VSSp).

Obukom u HRZ-u i PZO-u osiguravala se optimalna razina operativne spremnosti u provođenju nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske i drugih zadaća.

Eskadrila borbenih aviona provodila je obuku pilota s ciljem osposobljavanja za provedbu namjenskih zadaća (snage brzog odgovora, presretanje ciljeva u zraku, izviđanje iz zraka i gađanje ciljeva u zraku i na zemlji) te preobuku za nastavnike letenja. U sklopu provedbe glavnoga obučnog događaja HRZ-a i PZO-a na poligonu „E. Kvaternik“ Slunj 23. rujna 2010. provedeno je bojevo gađanje avionima MiG-21 po ciljevima na zemlji prilikom čega je došlo do sudara i pada dva aviona MiG-21. Uzroke pada istraživalo je Povjerenstvo za istraživanje nesreća dva vojna zrakoplova tipa MiG-21. Istragom Povjerenstva je utvrđeno da je nesreća i pad dva vojna zrakoplova tipa MiG-21 uzrokovan sudarom dvaju zrakoplova u kojem je jedan zrakoplov gornjim lijevim i bočnim prednjim dijelom usisnika udario u podvjesne točke lijevog krila drugog zrakoplova. U nesreći je ozlijeđena jedna civilna osoba kojoj će Ministarstvo obrane u mirnom postupku u koordinaciji s nadležnim državnim odvjetništvom u najskorije vrijeme isplatiti naknadu štete.

Rezultati istrage poslužit će u prevenciji ovakvih ili sličnih događaja u budućnosti.

Provedena je obuka/preobuka u Eskadrili višenamjenskih helikoptera s ciljem osposobljavanja posada za provedbu namjenskih zadaća, preduputna obuka sudionika/ca operacije KFOR te bojevo gađanje helikopterom Mi-171Sh raketnim naoružanjem po ciljevima na zemlji na poligonu „E. Kvaternik“ Slunj u sklopu provođenja glavnog obučnog događaja HRZ-a i PZO-a.

Provodila se i intenzivna obuka pilota i posada protupožarnih i transportnih aviona i helikoptera, selekcijsko letenje kandidata za vojne pilote. Obuka pilota za blisku zračnu potporu provedena je u Kraljevini Danskoj na avionima PC-9.

Provedena je i obuka osoblja zrakoplovno-tehničke i tehničke struke za održavanje i opsluživanje letenja. U sklopu osposobljavanja sustava zapovijedanja i nadzora te poslužitelja radara FPS-117 za sudjelovanje u sustavu zračne obrane NATINADS provedena je odgovarajuća obuka osoblja.

Kroz tečajeve i specijalističku obuku provedeno je osposobljavanje za funkcionalne dužnosti u Hrvatskoj ratnoj mornarici (HRM). Zadržana je potrebna razina obučenosti, a provedbom tečajeva povećane su sposobnosti za provedbu namjenskih zadaća. Težište obuke bilo je na implementaciji Ciljeva snaga i dostizanju sposobnosti za njihovo ispunjenje.

Redovitom provedbom planske i izvanredne funkcionalne obuke značajno je podignuta razina osposobljenosti svakog pojedinca, kako na razini Zapovjedništva HRM-a, tako i u postrojbama. Razina osposobljenosti poglavito je unaprijeđena u području stožernih znanja i sposobnosti provedbom stožernih trenaža.

Osim provedbe redovitih obučnih aktivnosti pripadnici/ce Oružanih snaga uspješno su sudjelovali u brojnim vojnim vježbama u inozemstvu te ih organizirali i provodili u Republici Hrvatskoj. Popis važnijih vojnih vježbi prikazan je u Dodatku ovoga Izvješća.

2.3.5.2. Sustav školstva

Izobrazba osoblja u Republici Hrvatskoj provodila se u granskim školama za potrebe rodova i službi, a združena izobrazba u Hrvatskom vojnom učilištu „Petar Zrinski“. Sve razine vojne izobrazbe završio je ukupno 451 polaznik (410 muškaraca, 41 žena).

Programi izobrazbe koji se provode u Hrvatskom vojnom učilištu afirmiraju se u inozemstvu i izvan vojnog sustava kao korisni i kvalitetni oblici izobrazbe. Više oblike časničke izobrazbe (Zapovjedno stožerna škola, Ratna škola) pohađaju i polaznici/ce iz inozemstva. Protekle godine šest inozemnih polaznika je završilo školovanje, šest ih se još uvijek školuje, a Ratnu školu pohađaju i polaznici iz drugih državnih tijela i inozemstva.

Projekt „Kadet“ kao model civilno-vojnog školovanja kojim se školuju kandidati/tkinje za časnike/ce, za potrebe popune borbenih rodova i rodova borbene potpore i dalje se uspješno provodi. U 8. naraštaj primljeno je 73 kadeta (58 muškaraca, 15 žena), a ukupno se školuje 251 kadet (203 muškarca, 48 žena), dok ih je tijekom 2010. godine završilo 23 (17 muškaraca, 6 žena). Školuju se i 44 vojna stipendista (37 muškaraca i 7 žena), dok ih je 2010. godine 10 završilo školovanje.

Različite oblike slijedno rastuće i funkcionalne izobrazbe u inozemstvu tijekom 2010. godine završilo je 80 pripadnika/ca Oružanih snaga (70 muškaraca, 10 žena) i djelatnika Ministarstva obrane, od toga 9 (8 muškaraca, 1 žena) tečajeve slijedno rastuće i 71 (65 muškaraca, 6 žena) tečajeve funkcionalne izobrazbe.

Programne funkcionalne izobrazbe u okviru IMET programa (*International Military Education and Training*) s uspjehom je završilo 20 (18 muškaraca, 2 žene) pripadnika/ca Oružanih snaga i djelatnika Ministarstva obrane.

Usavršavanje u uporabi stranih jezika jedan je od važnih elemenata u procesima integracije obrambenog sustava u NATO. U Školi stranih jezika „Katarina Zrinska“ Hrvatskog vojnog učilišta „Petar Zrinski“ tečaj engleskog jezika završilo je 266 (19 žena i 247 muškaraca) djelatnika, njemačkog 21 (5 žena i 16 muškaraca), francuskog 31 (9 žena i 22 muškaraca) i talijanskog 26 (4 žene i 22 muškarca) djelatnika. U pet ciklusa testirano je znanje iz engleskog jezika 379 djelatnika/ca prema STANAG-u 6001.

Tečajeve engleskog, njemačkog i francuskog jezika u inozemstvu završilo je 14 djelatnika/ca.

Nastavljeno je financiranje učenja stranih jezika u školama stranih jezika u građanstvu. Po tom modelu tečajeve stranih jezika završile su 22 osobe (20 muškaraca, 2 žene).

Provedeni su tečajevi usavršavanja, osposobljavanja za dužnosti kao i certificiranje stečenih vještina koje je završilo 217 djelatnika.

Poboljšani su nastavni planovi i programi za sve razine časničke i dočasničke izobrazbe, provedeno je njihovo usklađivanje s VSSp-ovima, u skladu s potrebama i zahtjevima grana Oružanih snaga i Zapovjedništva za potporu.

Otpočelo se s tečajevima e-learning s NATO Defence College u Rimu. Na Hrvatskom vojnom učilištu „Petar Zrinski“ školovano je 12 djelatnika/ca na Lokalnoj CISCO akademiji po programu CCNA Exploration i otpočelo se s izradom i

popunjavanjem internog Web portala. Knjižnice rade katalogizaciju građe i uključuju se u nacionalni sustav knjižnica.

Na svim razinama i oblicima civilne izobrazbe školovalo se ukupno 606 djelatnika (544 muškarca, 62 žene), a završilo ih je 356 (333 muškarca, 23 žene).

Na specijalistički studij „Upravljanje logističkim sustavima i procesima“ organiziran na Veleučilištu Velika Gorica u akademskoj godini 2009./2010. upisana su 22, a u akademskoj godini 2010./11., u drugoj generaciji 25 pripadnika/ca Oružanih snaga.

2.3.6. Stanje logističkog sustava

Nastavljen je razvoj sustava logističke potpore Oružanih snaga s težištem na pružanju logističke potpore u terenskim uvjetima, koji se temelji na kapacitetima grana i nadopunjuje se kapacitetima Zapovjedništva za potporu. Stupanj razvoja sposobnosti logističkog sustava osigurava uvjete za provedbu svih misija Oružanih snaga.

Logističke postrojbe na taktičkoj i operativnoj razini su u procesu dostizanja pune operativne sposobnosti, kako bi se omogućilo formiranje namjenski organiziranih logističkih postrojbi za potporu operacija u zemlji i inozemstvu.

Nastavljen je razvoj kapaciteta u sustavu logističke potpore u stacionarnim uvjetima – vojarnama. Provedba logističke potpore temelji se na kapacitetima opslužništava vojarni, uz korištenje vanjskih ugovornih dobavljača prilikom nabave roba i usluga. Logistička potpora postrojbama u stacionarnim uvjetima u potpunosti se razvija odvojeno od terenske logistike. Naglasak je stavljen na poboljšanje uvjeta života i rada profesionalnih vojnika u vojarnama.

Logistički sustavi za opskrbu hranom, vodom, odjećom, obućom, gorivom i ostalim potrošnim sredstvima su u funkciji zajedno s odgovarajućim skladišnim kapacitetima.

Središte za obuku i doktrinu logistike ima mogućnosti smještaja 280 polaznika. Kabineti raketne tehnike, ubojnih sredstava (UbS), kuharstva, zdravstva, informatike su u završnoj fazi opremanja, dok je uređenje ostalih kabineta i poligona za terensku vožnju u tijeku.

Sustavu zdravstvene potpore, zbog slabog odaziva na prijam odnosno otežane popune zdravstvenim osobljem, nedostaju liječnici primarne zdravstvene zaštite, što uzrokuje opterećenje postojećih timova primarne zdravstvene zaštite.

Kako bi se dugoročno poboljšala popuna Oružanih snaga zdravstvenim osobljem i popravila starosna struktura liječnika primarne zdravstvene zaštite tijekom 2010. godine raspisan je natječaj i započelo je stipendiranje studenata medicine.

Tijekom 2010. godine provedeno je 194 sanitetskih osiguranja u potpori postrojbama Oružanih snaga u zemlji. Provedeno je 2015 liječničkih pregleda kandidata i povratnika iz mirovnih operacija. Obavljeno je 780 graničnih sanitarnih nadzora i 512 veterinarsko inspekcijskih nadzora.

Vojno-zdravstveno središte Zapovjedništva za potporu spremno je za obavljanje zadaća u Republici Hrvatskoj te razvija odgovarajuće sposobnosti pružanja medicinske pomoći u području operacija s osloncem na zemlje partnere.

2.4. Izvješće o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2010.

2.4.1. Civilna obrana

Civilna obrana obuhvaća namjenske zadaće tijela državne vlasti, lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba nositelja obrambenih priprema te organizacije za zaštitu i spašavanje ljudi i očuvanje materijalnih dobara koji, nevojnim sredstvima i načinima, osiguravaju djelovanje vlasti, gospodarstva i društvenih djelatnosti, opskrbu i drugu potporu radi preživljavanja stanovništva te podupiru vojnu obranu države.

Tijekom 2010. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je novu metodologiju za izradu planova obrane temeljem koje je u Ministarstvu obrane započela izrada Plana obrane Republike Hrvatske, kao temeljnoga dokumenta obrane.

U cilju prilagodbe obrambenog sustava članstvu u NATO-u i EU, nastavljen je rad i na prilagodbi civilne obrane. Civilna obrana nalazi se u fazi tranzicije prema rješenjima koja su sukladna standardima NATO-a i EU, što podrazumijeva njezinu transformaciju u sustav cjelovitog civilno-vojnog kriznog planiranja.

2.4.2. Obrambene pripreme

Središnja tijela državne uprave, u skladu sa svojim nadležnostima u području obrane, prate provedbu obrambenih priprema u zemlji te o tome jedanput na godinu izvješćuju Ministarstvo obrane, koje na temelju navedenih izvješća podnosi Vladi Republike Hrvatske Izvješće o provedbi obrambenih priprema.

Središnja tijela državne uprave, županije i Grad Zagreb prate provedbu obrambenih priprema u pravnim osobama nositeljima obrambenih priprema iz vlastitog djelokruga rada, provode edukaciju i pružaju odgovarajuću stručnu pomoć te provode upravni nadzor. Inspektorat obrane obavlja inspekcijske nadzore obrambenih priprema.

2.4.3. Plan obrane Republike Hrvatske

Vlada Republike Hrvatske donijela je u 2010. godini Metodologiju za izradu planova obrane kojom se Ministarstvo obrane određuje za nositelja i koordinatora izrade Prijedloga Plana obrane Republike Hrvatske. U skladu s odredbama ove Metodologije, Ministarstvo obrane u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave izrađuje dio Plana obrane Republike Hrvatske koji se odnosi na civilnu obranu.

Na temelju navedenoga ministar obrane donio je Odluku o izradi Prijedloga Plana obrane Republike Hrvatske. Po donošenju navedene odluke Ministarstvo obrane u suradnji s nadležnim središnjim tijelima državne uprave pristupilo je izradi Prijedloga Plana obrane Republike Hrvatske.

U skladu s odlukom o izradi Prijedloga Plana obrane Republike Hrvatske, postojeće planove obrane kod nositelja obrambenih priprema potrebno je redovito ažurirati te se provodi njihov inspekcijski i upravni nadzor do donošenja novoga Plana obrane Republike Hrvatske odnosno do donošenja vlastitoga Plana obrane temeljenog na dobivenom izvodu iz Plana obrane više razine.

Tijekom 2010. godine djelatnici/ce Ministarstva obrane pružali su stručnu pomoć osobama odgovornima za obrambene pripreme u središnjim tijelima državne uprave i pravnim osobama nositeljima obrambenih priprema, u skladu s njihovim zahtjevima i potrebama.

2.4.4. Inspekcijski nadzor civilne obrane

Sektor civilne obrane Inspektorata obrane je tijekom 2010. godine, u skladu s obvezama koje proizlaze iz Zakona o obrani i drugih zakonskih i podzakonskih propisa, izvršavao inspekcijske nadzore nositelja civilne obrane.

Planirani inspekcijski nadzori bili su usmjereni na obrambene pripreme središnjih tijela državne uprave-ministarstva (stupanj izrađenosti i usklađenost dokumenata plana obrane središnjeg tijela sa zakonskim i provedbenim propisima), izrađenost dokumenata prosudbe ugroženosti i planova zaštite objekata posebno važnih za obranu

Republike Hrvatske te obrambene pripreme u pravnim osobama (usklađenost dokumenata plana obrane pravnih osoba sa zakonskim i provedbenim propisima).

U 2010. godini inspekcijskim nadzorima utvrđeni su nedostaci u provođenju obveza te sačinjena povratna izvješća s prijedlozima mjera za uklanjanje nedostataka.

Obveza izrade prosudbe ugroženosti i plana zaštite objekta pravnih osoba koje su korisnice objekata posebno važnih za obranu Republike Hrvatske uglavnom se poštuje. Razina izrađenosti i usklađenosti dokumenata s pozitivnim propisima nije ujednačena.

2.4.5. Međunarodne aktivnosti

U sklopu međunarodne obrambene suradnje na području koje se odnose i na civilnu obranu ističu se sljedeće međunarodne civilno-vojne vježbe provedene tijekom 2010. godine, u čijoj je pripremi i provedbi sudjelovalo Ministarstvo obrane:

- NATO *CMX 09 (Crisis Management Excercise)*, simulacijska vježba koja je održana u 2010. godini s ciljem uvježbavanja procedura kriznog upravljanja na strateškoj političkoj razini, uvježbavanja i provjeravanja postojećih mehanizama političkih i vojnih konzultacija i procesa donošenja odluka u kriznim situacijama unutar NATO-a te prema zemljama-partnerima, kao i poboljšanja međusobne koordinacije nacionalnih sustava i procedura;
- međunarodna simulacijska vježba *SEESIM 10 (South East Europe Simulation Network)* organizira se i provodi u svrhu unaprjeđenja suradnje, koordinacije i interoperabilnosti zemalja članica Foruma ministara obrane Jugoistočne Europe (*SEDM*) radi uvježbavanja postojećih procedura te suradnje država regije za pripravnost, odgovor i upravljanje u kriznim situacijama te promicanja regionalne spremnosti i suradnje.

3. PREGLED REALIZACIJE DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA

Međunarodna vojna suradnja

Sudjelovanje Oružanih snaga u međunarodnim operacijama tijekom 2010. godine odvijalo se u skladu s planovima i odlukama Hrvatskoga sabora.

Popuna nacionalnih pozicija u hrvatskim predstavništvima pri NATO-u (Vojno predstavništvo i Odjel za obrambenu politiku u Stalnom predstavništvu Republike Hrvatske pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora) i NATO-ovim strateškim zapovjedništvima (ACO i ACT) tijekom 2010. godine odvijala se u skladu s proračunskim mogućnostima.

Po potpisivanju Pristupnog ugovora s EU-om započet će popunjavanje Misije Republike Hrvatske pri Europskoj uniji i pri Europskoj zajednici za atomsku energiju civilnim i vojnim osobljem.

Na NATO Samitu u Lisabonu donesena je odluka o racionalizaciji NATO strukture. Inicijalne procjene predviđaju da će Republika Hrvatska popunjavati 17 pozicija u NATO zapovjednoj strukturi. Nakon određivanja zemljopisnog rasporeda, pristupit će se procesu usuglašavanja o podjeli pozicija i dužnosti između pojedinih članica.

Nastavljen je rad na restrukturiranju vojno-diplomatske mreže Republike Hrvatske koja je potkraj 2010. godine imala 17 vojnih izaslanika koji pokrivaju ukupno 31 državu, dva vojna savjetnika u misijama Republike Hrvatske i dva pomoćnika vojnih izaslanika.

Ljudski resursi

Započela je implementacija jedinstvenog sustava upravljanja osobljem u kojem je Središnjica za upravljanje osobljem preuzela ovlasti upravljanja pojedinačnom karijerom osoblja do ustrojbenog čina pukovnika/kapetana fregate, osim u poslovima vezanim uz odabir, pripremu i upućivanje osoblja u međunarodne operacije. Izrađene su i odobrene upute za rad u jedinstvenom sustavu upravljanja osobljem te se u skladu s njima provode personalni postupci.

Odabir i priprema osoblja za rad u NATO/EU tijelima, zapovjedništvima i postrojbama provode se kao redovite aktivnosti, a upućivanje osoblja u tijela NATO-a temelji se na trogodišnjoj rotaciji. Ustrojena je jedinstvena evidencija raspoloživog osoblja te se odabir kandidata za rad u tijelima NATO-a i EU-a vrši centralizirano.

Projekt klasifikacije vojno-stručnih specijalnosti ušao je u fazu implementacije. Na razini grana, Zapovjedništva za potporu, Hrvatskog vojnog učilišta, pristožernih postrojbi Glavnog stožera Oružanih snaga, Središnjice za upravljanje osobljem i Uprave za personalne poslove Glavnog stožera Oružanih snaga ustrojena su povjerenstva za prevođenje osobnih oznaka vojnih stručnih specijalnosti (VSSp). Povjerenstva su svim djelatnim vojnim osobama odredila novi VSSp.

Unutar borbenih rodova, rodova borbene potpore, služba i struka razvijeni su modeli profesionalnog razvoja odnosno slijed dužnosti i osposobljavanja. Temeljem ovih modela omogućit će se uspostava sustava rotacija na dužnostima kojom će se osigurati kontinuitet u obnašanju dužnosti, omogućiti profesionalni razvoj i napredovanje uz istodobno definiranje minimalnog i maksimalnog vremena koje pojedinac/ka može provesti na određenoj dužnosti, kao i kategoriziranje onih dužnosti koje zbog svojih specifičnosti nisu podložne učestaloj rotaciji.

Dostignuta je ciljana brojčana veličina djelatnog vojnog sastava. Nastavljaju se aktivnosti u dostizanju ciljane brojčane veličine državnih službenika/ca i namještenika/ca te održavanje odgovarajuće brojčane veličine i strukture djelatnog vojnog osoblja.

Stvorene su konceptualne pretpostavke za uvođenje novih kategorija osoblja, ugovorne pričuve i vojnih specijalista.

Istraživanje i razvoj

U području „Nacionalna sigurnost i obrana“ Provedbenog plana istraživanja i razvoja u cijelosti je završen projekt „Hrvatska vojska – hrvatsko društvo“ organiziranjem znanstvenog skupa s predstavljanjem monografije. Ovo sociološko istraživanje značajan je projekt za Ministarstvo obrane i Oružane snage.

U području „Upravljanje resursima i zalihama“ nastavljen je rad na projektu „Istraživanje ljudskih resursa i potencijala“, a u suradnji s Geodetskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu nastavljen je rad na projektu „Obnova geomagnetske informacije za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske“.

Omogućeno korištenje tečajeva e-learning Kantonalnog tehničkog veleučilišta u Zürichu za potrebe Ministarstva obrane, započet razvoj web-portala za e-learning i implementiran probni tečaj e-learning te provedeno školovanje 1. naraštaja Lokalne CISCO akademije po programu CCNA Exploration u sklopu projekta „Uvođenje novih načina usvajanja znanja“.

Opremanje i modernizacija

Realizacija projekata opremanja i modernizacije redefinirana je u svim područjima zbog prenamjene financijskih sredstava zbog smanjenja obrambenog proračuna. Razvoj projekata niže razine prioriteta prolongiran je ili odgođen gdje je to bilo moguće, a prioriteti u njihovoj realizaciji prilagođavali su se zahtjevima implementacije Ciljeva snaga te ispunjavanju misija i zadaća Oružanih snaga.

Stručno povjerenstvo za pripremu, praćenje i provedbu preliminarnih ispitivanja uzoraka jurišne puške u NATO kalibru 5.56 x 45 mm, modela VHS-D i VHS-K izvršilo je utvrđivanje taktičko-tehničkih značajki, provedeno je probno ispitivanje te je na temelju ugovora o proizvodnji HKoV zaprimio nove količine pušaka.

Tijekom 2010. godine definirane su, usuglašene i potpisane izmjene Ugovora između Ministarstva obrane i Konzorcija Đuro Đaković Specijalna vozila - Patria Land & Armament Oy (dodatak br. 3), vezano za proizvodnju baznih oklopnih vozila u tvrtki „Đuro Đaković Specijalna vozila d.d.“ Slavonski Brod, kojima je ugovoreno smanjenje broja konfiguracija odnosno varijanti vozila te dinamiku isporuke u cilju smanjenje ukupnih troškova projekta.

Nastavljen je rad na realizaciji opremanja i modernizacije automatskih pokretnih streljista kao i nabavi opreme za razminiranje.

Tijekom 2010. godine odgođeno je donošenje odluke o zamjeni borbenih aviona. U ovom trenutku razmatraju se sve priuštive opcije koje omogućuju zadržavanje sposobnosti Oružanih snaga za nadzor hrvatskog zračnog prostora.

Kako u primopredajnim ispitivanjima radari *Enhanced Peregrine* nisu postigli deklarirane i ugovorene tehničke zahtjeve, oni nisu uvedeni u punu operativnu uporabu te se stoga pokušavaju pronaći modeli za njihovo osposobljavanje i dovođenje sustava u punu operativnu funkciju, a u suradnji s pravnim slijednicima proizvođača.

U 2010. godini formirano je novo Povjerenstvo za projekt koje ima zadaću utvrditi i Nadzornoj skupini projekta „MORE“ predložiti moguće opcije za optimalno ispunjenje svih ugovornih obveza koje proizlaze iz ugovora za nabavu radarskog sustava, što uključuje i mogućnost zamjene neispravnih radara s drugim provjerenim radarskim sustavima. Ova opcija je ozbiljno razmatrana s pravnim slijednikom dosadašnjeg proizvođača s kojim je sklopljen ugovor o nabavi.

Nastavljena je nabava opreme za elektroničko izviđanje i ratovanje te oprema za razvoj izvidničkih sposobnosti.

U HRM-u je nabavljena radiološko-biološko-kemijska zaštitna oprema, izvršena je obuka djelatnika/ca za rukovanje kriptouređajima i dokumentima, a na brodovima klase *Helsinki* ugrađeni su klimatizacijski sustavi.

Planirane aktivnosti u provedbi remotorizacije, modernizacije, opremanja i remonta raketnih topovnjača RTOP-11 „Kralj Petar Krešimir IV“ i RTOP-12 „Kralj Dmitar Zvonimir“ odgođene su ili se odvijaju u minimalnom opsegu, a nastavak rada na ovim projektima ovisi o statusu ovih brodova u budućem ustroju Oružanih snaga.

U 2010. godini nastavljena je obuka, uvježbavanje i certificiranje protuminskih ronitelja u cilju dostizanja sposobnosti mornaričkih protuminskih mjera za čišćenje luka. Razvoj ove sposobnosti nastavit će se i u idućoj godini, za koju je planirano nastavak opremanja potrebnim sredstvima.

Nabavljeno je 18 transportnih sustava za manipulaciju teretom te preostaje za nabavku 28 sredstava do 2012. godine. Nabavljena su vozila za opskrbu gorivom u terenskim uvjetima i motorna vozila za prijevoz borbene tehnike.

Uređivani su smještajni, učionički i sportski kapaciteti Hrvatskog vojnog učilišta „Petar Zrinski“ i to: 23 učionice u Zagrebu, Splitu i Đakovu, dva informatička kabineta, smještajni kapaciteti, sportske dvorane te knjižnica u vojarni „Ilica 256b“ te dva amfiteatra, smještajni kapaciteti i sportska dvorana u vojarni „Dračice“ u Đakovu.

4. INTEGRACIJA U NATO I EU

4.1. Integracija u NATO

Ministarstvo obrane i Oružane snage dali su snažan doprinos djelovanju i afirmaciji Republike Hrvatske u NATO-u. Djelovanje u NATO-u bilo je usmjereno na potporu jačanja sposobnosti Saveza za kolektivnu obranu, temeljnu zadaću Saveza, na jačanje sposobnosti izvođenja operacija odgovora na krize te na proces potpune integracije Republike Hrvatske u NATO. Proces pune integracije novih članica NATO-a je sveobuhvatan i dugotrajan proces koji iziskuje značajne napore i prilagodbe, provodi se postupno, a u proteklom razdoblju bio je usmjeren na razvoj infrastrukture i procesa u obrambenom sustavu s ciljem postizanja pune interoperabilnosti.

Članstvo u Savezu omogućuje Republici Hrvatskoj aktivno sudjelovanje u institucijama i strukturama Saveza: agencijama, odborima, pododborima, radnim skupinama i NATO zapovjednoj strukturi te otvara mogućnost sudjelovanja u zajedničkim programima Saveza: AGS, AWACS, HIP, strateški prijevoz i slično.

Postupno se popunjavaju pozicije u institucijama i strukturama Saveza tako da u okviru Stalnog predstavništva Republike Hrvatske pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora u Vojnom predstavništvu radi 12, a u Odjelu za obrambenu politiku dva djelatnika/ce. U Vojnom predstavništvu Republike Hrvatske u Savezničkom zapovjedništvu za operacije (ACO) popunjeno je pet, a u Vojnom predstavništvu Republike Hrvatske u Savezničkom zapovjedništvu za transformaciju (ACT) dvije pozicije.

U NATO zapovjednoj strukturi, na NATO pozicijama Republika Hrvatska ima 10 predstavnika/ca. Pozicija u Savezničkom zapovjedništvu za operacije u području civilno-vojne suradnje (*CIMIC, Civil-Military Cooperation*) popunjena je hrvatskim časnikom u činu generala, a na istoj će se izmjenjivati hrvatski i albanski predstavnik. Na dužnosti u okviru NATO zapovjedne strukture za koje je procijenjeno da su od posebnog interesa za uspješnu integraciju u NATO raspoređeno je pet pripadnika/ca Oružanih snaga u okviru dragovoljnog doprinosa država (*Voluntary National Contribution - VNC*).

Nastavlja se implementacija paketa Ciljeva snaga kroz razvoj obrambenih sposobnosti i pripremu deklariranih snaga. Intenzivirani su naponi na povezivanju s informacijskom mrežom NATO-a te na integraciji u NATO-ov sustav zajedničke protuzračne obrane.

Republika Hrvatska sudjeluje u NATO-ovom procesu obrambenog planiranja u okviru kojeg se dugoročno utvrđuje razvoj ukupnih sposobnosti Saveza te doprinosi pojedinih članica. Republika Hrvatska implementira 50 različitih Ciljeva snaga koji dugoročno usmjeravaju razvoj sposobnosti Oružanih snaga.

Slijedeći političke smjernice Saveza o raspoloživosti snaga, nastojanja su usmjerena na razvoj strukture u kojoj će 50% kopnenih snaga biti razmjestivo i 10% održivo u vojnim operacijama pod vodstvom NATO-a.

Od siječnja do ožujka 2010. godine provedeno je testiranje nacionalnog kodifikacijskog sustava na kompatibilnost s NATO sustavom. Nositelj testiranja bila je *NAMSA*, a sudjelovali su i kodifikacijski uredi Francuske, Španjolske, Švedske i Australije, s prvenstvenim ciljem testiranja međunarodne razmjene kodifikacijskih podataka. Time je Republika Hrvatska postala članica NATO sustava kodifikacije, čime je omogućena međusobna razmjena kodifikacijskih podataka sa Saveznicima.

Akreditiran je i stavljen u funkciju pristup NATO-ovoj mreži za razmjenu klasificiranih dokumenata (NS WAN) na razini Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga, što omogućuje sigurnu razmjenu dokumenata elektroničkim putem. Nastavlja se implementacija navedenog sustava prema granama Oružanih snaga.

U suradnji s članicama NATO-a i odgovarajućim zapovjedništvima i tijelima Saveza provodila se intenzivna obuka, nadzor spremnosti, ocjenjivanje tehničke spremnosti i konzultacije po pitanjima plana implementacije hrvatskog sustava za nadzor i zaštitu zračnog prostora u *NATINADS*.

Republika Hrvatska je u 2010. godini sudjelovala na 509 aktivnosti u potpori integracije u NATO. Oružane snage su od planiranih 346 provele 235 aktivnosti, u kojima je sudjelovalo 530 pripadnika/ca Oružanih snaga. Sa Savezničkim zapovjedništvom za transformaciju (*ACT*) u 2010. godini provedene su tematska konferencija o opremanju i nabavi od 2. do 4. ožujka te treća integracijska konferencija od 18. do 19. listopada. U pripremi treće integracijske konferencije u rujnu 2010. godine je u suradnji sa Savezničkim zapovjedništvom za transformaciju održana stručna radionica na temu obrambenog planiranja. Predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga sudjelovali su i na dvije tematske konferencije Savezničkog zapovjedništva za transformaciju o upravljanju ljudskim resursima od kojih je jedna održana u Tirani, Albanija u siječnju, a druga u svibnju 2010. godine u Republici Hrvatskoj u Kuparima.

Na operativnoj razini provodila se suradnja sa Zapovjedništvom združenih snaga Napulj (*Joint Forces Command Naples*) s težištem na postizanje uvjeta za certifikaciju i afirmaciju te potom afilijaciju deklariranih snaga.

Tijekom 2010. godine održani su i zasebni sastanci predstavnika granskih zapovjedništava s predstavnicima granskih zapovjedništava iz Madrida (kopнено), Napulja (mornaričko) i Izmira (zrakoplovno) na kojima su dogovoreni granski integracijski planovi.

Proveden je nadzor mjera i standarda informacijske sigurnosti u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva obrane i Oružanih snaga od strane Ureda za sigurnost NATO-a (*NATO Office of Security*).

Tijekom 2010. godine nastavljeno je intenzivno uključivanje časnika/ca Oružanih snaga u savezničke normizacijske i doktrinarne procese, kao i izgradnja i prilagodba mehanizama i procesa u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama onima u NATO-u. Sudjelovanje naših časnika/ca u procesima stvaranja izvornih savezničkih normi i dokumenata, kao posljedica članstva u Savezu, ima posebno važnu ulogu jer je izravno u službi izgradnje interoperabilnosti snaga i izgradnji sveukupnih sposobnosti Saveza.

Rad u savezničkim radnim skupinama i tijelima za djelatnike/ce Ministarstva obrane i Oružanih snaga postaje dijelom redovitog radnog procesa i obveza u okviru poslova i dužnosti koje obavljaju na svojim radnim mjestima.

4.2. Integracija u EU

Republika Hrvatska nastavila je s aktivnim angažmanom i praćenjem razvoja Zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a (ZSOP), s posebnim naglaskom na sudjelovanje u EU operacijama i nastavkom priprema za sudjelovanje Oružanih snaga u konceptu EU borbenih skupina.

Ministarstvo obrane je, potpisivanjem Pisma namjere o doprinosu Nordijskoj borbenoj skupini s Kraljevinom Švedskom kao vodećom zemljom te potpisivanjem dva tehnička sporazuma, finaliziralo pravni okvir za sudjelovanje u Nordijskoj borbenoj skupini s helikopterskim timom (20 pripadnika/ca s dva helikoptera Mi-171Sh). U sklopu priprema ovaj helikopterski tim sudjelovao je u Švedskoj na završnoj vojnoj vježbi borbene skupine.

Za sudjelovanje u Borbenoj skupini EU-a pod vodstvom Njemačke, Republika Hrvatska je ponudila pješačku satniju, vod za horizontalne konstrukcije, CIMIC tim, PSYOPS tim i stožerno osoblje (20-ak).

Civilni i vojni predstavnici Ministarstva obrane nastavili su sudjelovati na konzultacijama za države kandidatkinje za članstvo u EU i države članice NATO-a koje nisu članice EU-a (Albanija, Island, Norveška, Hrvatska, Makedonija, Turska), koje u obliku Političkog dijaloga predvodi visoka predstavica za vanjske poslove i sigurnosnu politiku. Hrvatski vojni predstavnik pri NATO-u i EU sudjelovao je na sastancima u formatu proširenog Vojnog odbora EU-a (*EUMC+5*), kao i na sastancima proširenog Političko-sigurnosnog odbora (*PSC+6*) na kojima se raspravlja o misijama i operacijama EU-a u kojima Republika Hrvatska sudjeluje.

Republika Hrvatska i dalje sudjeluje u programima edukacije o Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici EU-a (ZSOP) za zemlje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Na razini Ministarstva obrane i Oružanih snaga nastavljene su aktivnosti vezane uz informiranje djelatnika/ca o ZSOP-u.

U pregovorima s EU-om po Poglavlju 31. – Vanjska, sigurnosna i obrambena politika Ministarstvo obrane je aktivno sudjelovalo u kreiranju pregovaračkih stajališta i izvješćivanju o napretku.

5. MEĐURESORNA SURADNJA

Međuresorna suradnja obuhvaća sudjelovanje drugih državnih tijela u aktivnostima obrambenog sustava kao i sudjelovanje Ministarstva obrane i Oružanih snaga u aktivnostima drugih državnih tijela. Nastavljena je praksa intenzivne međuresorne suradnje održavanjem međuresornih sastanaka i koordinacija, provedbom aktivnosti i uvođenjem novih inicijativa.

Međuresorna suradnja vezana uz doprinos međunarodnim mirovnim operacijama provodi se od 2007. godine u okviru Međuresornog radnog tijela za koordinaciju doprinosa Republike Hrvatske u mirovnim operacijama. U radu tijela sudjeluju Ministarstvo obrane, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Ovo tijelo predstavlja institucionalizirani oblik suradnje nastao kao rezultat potrebe da se odgovori na zahtjeve koji proizlaze iz povećanog broja međunarodnih operacija u kojima Republika Hrvatska sudjeluje te promjena u njihovom sadržaju i prirodi.

Kao jedan od rezultata, nastavno na ranije aktivnosti, u 2010. godini je u organizaciji Ministarstva obrane u Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije održan drugi tečaj za pravosudne dužnosnike i djelatnike Ministarstva pravosuđa te je time 30 osoba iz pravosudnog sustava završilo „Tečaj osnova operacija potpore miru“.

Otpočelo je sudjelovanje mješovitih policijsko-vojnih timova za obuku i mentoriranje – POMLT-ova u NATO-ovoj obučnoj misiji u Afganistanu (NTM-A). U pripremi, upućivanju i provedbi zadaće Ministarstvo obrane koordiniralo je aktivnosti s Ministarstvom unutarnjih poslova.

Međuresorno povjerenstvo za NATO i Savjet međuresornog povjerenstva za NATO koje je Vlada Republike Hrvatske osnovala 25. rujna 2009. nastavilo je s radom na analiziranju, predlaganju i koordiniranju aktivnosti povezanih s članstvom Republike Hrvatske u NATO-u.

S obzirom na važnost sveobuhvatnog pristupa i ulogu civilnih kapaciteta za uspješnu provedbu operacija odgovora na krize pokazala se nužnost uspostave strukturiranog pristupa uključivanja civilnih kapaciteta u međunarodne operacije. Naime u skladu s novim Strateškim konceptom NATO-a, ali i realnosti operacija, očekuje se da će druga tijela državne uprave i organizacije civilnoga društva imati sve značajniju ulogu u stabilizaciji kriznih područja u svijetu.

Za izradu nacрта Strategije nacionalne sigurnosti Vlada Republike Hrvatske osnovala je međuresorno Povjerenstvo koje je vodio predstavnik Ministarstva obrane, uz sudjelovanje predstavnika i predstavnica 19 državnih tijela. Vijeće za nacionalnu sigurnost je 14. prosinca 2010. prihvatilo nacrt Strategije nacionalne sigurnosti i uputilo ga u javnu raspravu. Nakon javne rasprave Vlada Republike Hrvatske će nacrt Strategije nacionalne sigurnosti uputiti u Hrvatski sabor u proceduru donošenja.

Izrada novoga Strateškog pregleda obrane provodi se kroz međuresornu suradnju. Formirana su dva međuresorna tijela koja upravljaju i koordiniraju proces: Vijeće i Povjerenstvo za izradu Strateškog pregleda obrane. Analitički dio procesa provele su 24 radne skupine s više od 200 stručnjaka iz različitih resora koje su slijedeći Metodologiju izrade Strateškog pregleda obrane izradile radni nacrt dokumenta.

Ministarstvo obrane sudjeluje u radu Međuresorne radne skupine za izradu Prijedloga Nacionalnog akcijskog plana za provedbu rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a: 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009) i 1889 (2009) o položaju žena, miru i sigurnosti, čiji je nositelj Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.

Međuresorna radna skupina za izradu Nacionalne strategije i Akcijskog plana za suzbijanje širenja oružja za masovno uništavanje nastavila je s radom. Ministarstvo obrane jedan je od nositelja Nacionalne strategije uz aktivnu suradnju s ostalim tijelima na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Ministarstvo obrane redovito provodi mjere i aktivnosti u okviru Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2009. do 2011. godine u području prevencije i edukacije ciljanih skupina. Naglasak se stavlja na informiranje osoblja koje sudjeluje u međunarodnim operacijama, u kojima su sudionici operacija izravno suočeni s problematikom trgovanja ljudima.

U procesu donošenja izmjena Zakona o zračnom prometu, Pravilnika o letenju zrakoplova te izmjena i dopuna Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom Ministarstvo obrane surađivalo je s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture i Agencijom za civilno zrakoplovstvo. Redovita aktivnost, u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, je izdavanje godišnjih odobrenja preleta inozemnim vojnim zrakoplovima.

U području vezanom uz informacijsku i komunikacijsku tehnologiju ostvaruje se suradnja sa Središnjim državnim uredom za e-Hrvatsku, Hrvatskom agencijom za poštu i elektroničke komunikacije (usklađivanje uporabe radio-frekvencijskog spektra) i

Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o. (usklađivanje uporabe radio-frekvencijskog spektra u frekvencijskim područjima namijenjenim sigurnosti zračne plovidbe).

Međuresorna suradnja obuhvaća razmjenu podataka i koordinirano postupanje u borbi protiv organiziranog kriminala, suzbijanju korupcije, borbi protiv terorizma, suprotstavljanju djelovanja stranih sigurnosno-obavještajnih službi, sprječavanju trgovine oružjem i robom dvojne namjene te provedbi aktivnosti vezanih uz istraživanje i procesuiranje počinitelja ratnih zločina.

Nastavljena je dobra suradnja s vjerskim zajednicama u Republici Hrvatskoj, napose s Mešihatom islamske zajednice u Republici Hrvatskoj, u pripremi pripadnika/ca Oružanih snaga koji se upućuju u međunarodne operacije radi upoznavanja s kulturnim i vjerskim obilježjima u području operacija.

U području sigurnosno-obavještajne djelatnosti Vojna sigurnosno-obavještajna agencija surađivala je s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvom pravosuđa, Ministarstvom financija, Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Sigurnosno-obavještajnom agencijom.

U području prikupljanja podataka o ratnim zločinima, glavni naponi ostvareni su kroz potporu Ministarstvu pravosuđa odnosno postupanjima po zahtjevima Ureda za suradnju s međunarodnim kaznenim sudovima.

Dio redovite međuresorne suradnje u ovom području odvijao se i putem rada međuresornih tijela: Savjeta za koordinaciju sigurnosno-obavještajnih agencija, međuresorne skupine za izradu prijedloga izmjena zakona i propisa vezanih uz područja informacijske sigurnosti (Zakon o tajnosti podataka, Zakon o informacijskoj sigurnosti) te Povjerenstva za pregled zračnih snimaka u Državnoj geodetskoj upravi.

Programi suradnje s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje te sveučilišnom zajednicom u Republici Hrvatskoj obuhvaćali su civilno-vojno školovanje te pripremu međusveučilišnih studijskih preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih programa za potrebe Oružanih snaga.

U području istraživanja i razvoja nastavljena je vrlo dobra suradnja s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa i Agencijom za znanost i visoko obrazovanje te sa znanstvenim i obrazovnim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Najveći broj znanstvenih projekata realiziran je u suradnji s Institutom Ruđer Bošković,

Institutom Ivo Pilar, Brodarskim institutom d.o.o. Zagreb te fakultetima Sveučilišta u Zagrebu.

U području inspekcijskih poslova ostvarena je suradnja i koordinacija s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvom kulture, Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva po pitanju zaštite okoliša.

U skladu sa sporazumom potpisanim između Ministarstva obrane i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u 2010. godini postavljeni su radari za nadzor i upravljanje pomorskim prometom na postaje obalnog motrenja što će unaprijediti nadzor hrvatskog akvatorija, poglavito unutarnjih morskih voda.

Rezultat suradnje Obalne straže Republike Hrvatske s drugim tijelima nadležnim za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru je povećanje broja zajedničkih akcija uz smanjenje ukupnih troškova što je izraženo većim brojem nadziranih plovnih objekata u odnosu na 2009. godinu.

Intenzivirana je suradnja s Ministarstvom financija u provedbi planova implementacije sustava unutarnjih financijskih kontrola i predpristupnih pregovora u poglavlju 32. Financijski nadzor, kroz mentorstva, edukacije, certificiranje, operativne projekte te zajedničke pilot revizije s drugim institucijama javne uprave.

Potpisan je sporazum o suradnji Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova kojim su regulirani oblici suradnje u svim područjima zajedničkog djelovanja.

U području svoje nadležnosti Vojna policija imala je stalnu suradnju s Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom pravosuđa, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske i Uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Izrađeni su sporazumi s Ministarstvom pravosuđa i Ministarstvom financija (Carinskom upravom) vezano za uzgoj i obuku pasa za detekciju droga odnosno eksploziva.

U organizaciji Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj na vojnom hodočašću u Lourdesu sudjelovalo je više od 1100 pripadnika/ca Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti članova udruga proisteklih iz Domovinskog rata i dr. U suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti organiziraju se i ostala nacionalna i međunarodna hodočašća.

6. UPRAVLJANJE OBRANOM

6.1. Konceptualna i pravna uređenost obrambenog sustava

Konceptualno i pravno obrambeni sustav uređen je Ustavom Republike Hrvatske, Strategijom nacionalne sigurnosti i Strategijom obrane Republike Hrvatske te Zakonom o obrani, Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, Zakonom o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, Zakonom o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme te nizom drugih zakonskih i podzakonskih akata koji se u pojedinim svojim odredbama ili u cjelini odnose na funkcioniranje obrambenog sustava.

Obrambeni sustav Republike Hrvatske uređen je i međunarodnim ugovorima, sporazumima, tehničkim dogovorima i drugim aktima koji se donose u području obrambene i vojne suradnje s drugim državama i međunarodnim organizacijama, prvenstveno s državama Sjevernoatlantskog saveza.

U 2010. godini nastavljena je prilagodba pravnih i drugih akata koji uređuju obrambeni sustav Republike Hrvatske.

Promjenom članka 7. Ustava Republike Hrvatske, u svezi s obvezama koje proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u NATO-u, detaljnije je uređen način donošenja odluka o sudjelovanju Oružanih snaga u aktivnostima izvan Republike Hrvatske te odlučivanje o aktivnostima savezničkih oružanih snaga u Republici Hrvatskoj.

Proširena je ustavna uloga Oružanih snaga na način da se mogu koristiti kao pomoć u protupožarnoj zaštiti, spašavanju te u nadzoru i zaštiti prava Republike Hrvatske na moru.

Zbog usklađivanja s Promjenama Ustava Republike Hrvatske u 2010. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu („Narodne novine“, broj 92/10), a Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani upućen je u proceduru donošenja.

Popis uredbi, pravilnika i odluka donesenih tijekom 2010. godine nalazi se u Dodatku ovoga Izvješća.

6.2. Međunarodna obrambena suradnja

Međunarodna obrambena suradnja bila je usmjerena na suradnju s NATO-om i EU-om te na doprinos učvršćenju uzajamnog povjerenja i dobrosusjedskih odnosa sa zemljama u regiji, uključujući i sudjelovanje u nizu regionalnih sigurnosno-obrambenih inicijativa jugoistočne i srednje Europe te Mediterana. Obrambena suradnja odvijala se i kroz bilateralne i multilateralne aktivnosti u područjima poput borbe protiv terorizma, sprječavanja širenja oružja za masovno uništenje, nadzora naoružanja i mehanizama kooperativne sigurnosti.

6.3. Bilateralna obrambena suradnja

Bilateralna obrambena suradnja odvijala se u uvjetima ograničenih proračunskih mogućnosti, zbog čega je, u dogovoru s partnerima, provedeno 250 aktivnosti. Provedene su one aktivnosti koje su u najvećoj mjeri pridonosile razvoju sposobnosti Oružanih snaga, provedbi operacija, ispunjavanju preuzetih savezničkih obveza, povezivanju sa Zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom EU-a te koje su bile od važnosti za nacionalnu sigurnost.

Ostvarena je suradnja s 42 države i vojno-diplomatskim zborom akreditiranim u Republici Hrvatskoj, a najznačajniji bilateralni partneri na području međunarodne obrambene suradnje bili su SAD, Njemačka i Poljska te susjedne zemlje.

Suradnja se odvijala u različitim područjima, a prvenstveno u ostvarenju NATO Ciljeva snaga, sudjelovanju u međunarodnim operacijama, izobrazbi, obuci i vojnim vježbama, vojno-vojnoj, vojno-tehničkoj, civilno-vojnoj i međuresornoj suradnji te u području borbe protiv terorizma i sprječavanja širenja oružja za masovno uništavanje.

U bilateralnoj suradnji sa zemljama iz regije težište je bilo na prenošenju hrvatskih iskustava na putu prema euroatlantskim integracijama i otvaranju mogućnosti školovanja i obuke pripadnika/ca oružanih snaga i ministarstava obrane zemalja iz regije na svim razinama u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2010. godine ostvaren je veći broj susreta na visokoj razini u Republici Hrvatskoj i bilateralnih posjeta predstavnika ministarstava obrane partnerskih zemalja, uključujući i bilateralne sastanke na marginama multilateralnih skupova.

Potpisani su Memorandum o suradnji u području obrane s Republikom Makedonijom i Sporazum o suradnji u području obrane s Republikom Srbijom.

Tehničkim Sporazumom između Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Ministarstva obrane Kraljevine Švedske reguliran je hrvatski helikopterski doprinos Nordijskoj borbenoj skupini EU-a.

Zatvorena su vojno-diplomatska predstavništva u Grčkoj, Rumunjskoj, Bugarskoj, Belgiji, Luksemburgu i Nizozemskoj. Po završetku nestalnog članstva Republike Hrvatske u Vijeću sigurnosti UN-a, 31. siječnja 2010. završio je mandat na dočasničkoj poziciji u Stalnoj Misiji Republike Hrvatske pri UN-u.

U Republici Hrvatskoj djeluje Vojnodiplomatski zbor koji je na kraju 2010. godine imao 32 akreditirana vojna izaslanika, dva zamjenika i četiri pomoćnika u 29 vojno-diplomatskih predstavništava. U Zagrebu je sjedište 16 predstavništava s ukupno 19 vojnih izaslanika, dok 13 vojnih izaslanika pokriva Republiku Hrvatsku iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Italije, Mađarske, Poljske i Ujedinjenog Kraljevstva. Vojni izaslanici Italije, Grčke i Rumunjske su nakon zatvaranja ureda u Zagrebu nastavili pokrivati Republiku Hrvatsku iz drugih zemalja. U tijeku je proces suakreditacije rumunjskog vojnog izaslanika sa sjedištem u Mađarskoj i pomoćnika francuskog vojnog izaslanika.

6.3.1. Multilateralna obrambena suradnja

Multilateralna obrambena suradnja obuhvaća djelovanje Republike Hrvatske u radu međunarodnih organizacija, regionalnih inicijativa i foruma, posebice u NATO-u EU-u, UN-u, OESS-u, Forumu ministara obrane Jugoistočne Europe (*Southeastern Europe Defence Ministerial – SEDM*), RACVIAC-u Centar za sigurnosnu suradnju, SEEC-u (*South East European Clearinghouse*), Američko-jadranskoj povelji, Jadransko-mediteranskoj orijentaciji i vojnoj komponenti Kvadrilaterale u MLF-u (*Multinational Land Force*).

6.3.1.1. Ujedinjeni narodi (UN)

U srpnju 2010. Hrvatski je sabor donio Zakon o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Ujedinjenih naroda u svezi s doprinosom sredstvima promatračkih snaga UN-a za razdvajanje (UNDOF).

Obuka sudionika mirovnih operacija UN-a provodi se u Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije u Rakitju, a na tečajevima za vojne promatrače sudjeluju časnici i instruktori iz inozemstva. Ujedinjeni narodi su Središtu izdali certifikat kojim se

potvrđuje da tečaj za vojne promatrače zadovoljava UN-ove standarde, a planirana je certifikacija tečaja za stožerne časnike UN-a.

6.3.1.2. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS)

Republika Hrvatska je u 2010. godini aktivno sudjelovala u radu OESS-a, sigurnosne organizacije koja predstavlja primarni instrument ranog upozoravanja, prevencije konflikta i kriznog upravljanja. Naglasak je bio na sudjelovanju u radu Foruma za sigurnosnu suradnju te na djelovanju u radnim skupinama koje se bave pitanjima borbe protiv terorizma, sigurnosti granica i drugim aspektima kooperativne sigurnosti.

Provedene su rasprave o dopuni Bečkog dokumenta (VD'99), EST-u (*European Security Treaty*), izmjenama CFE-a (*Treaty on Conventional Armed Forces in Europe*), suradnji OESS-a, UN-a i EU-a te prijedlozima o konkretnim aktivnostima OESS-a u Afganistanu i Kirgistanu.

6.3.1.3. Regionalne inicijative

Američko-jadranska povelja

Američko-jadranske povelja, utemeljena 2003. godine, imala je važnu ulogu u povezivanju i suradnji na području euroatlantskih integracija između Hrvatske, Albanije i Makedonije. Članice Povelje od 2008. godine su i Bosna i Hercegovina i Crna Gora. Nastavak hrvatskog sudjelovanja u ovoj inicijativi i nakon punopravnog članstva u NATO-u rezultat je težnje da aktivnim angažmanom u potpori euroatlantskih aspiracija zemalja sudionica, posebice reformskih procesa u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, pridonese sigurnosti i stabilnosti u regiji.

U prvoj polovici 2010. godine Republika Hrvatska je predsjedavala Poveljom. Naglasak tijekom predsjedavanja bio je na razvoju obrambenih sposobnosti članica te na sudjelovanju u operacijama NATO-a. U tu svrhu Republika Hrvatska je članicama Povelje otvorila pripremne tečajeve i obuku za sudjelovanje u ISAF-u.

Republika Hrvatska je potkraj 2010. godine pokrenula inicijativu za formiranje timova instruktora sastavljenih od osoblja iz svih zemalja-članica Povelje, koji bi sudjelovali u NATO-voj obučnoj misiji u operaciji ISAF.

Kvadrilaterala – MLF (*Multinational Land Force*)

U veljači 2010. godine članice Kvadrilaterale (Italija, Mađarska, Slovenija i Hrvatska) donijele su odluku o završetku suradnje u ovom formatu. Suradnja je nastavljena u vojnom dijelu Kvadrilaterale – MLF brigada (*Multinational Land Force*), koju čine Slovenija, Mađarska i Italija, a u kojoj Republika Hrvatska zadržava promatrački status.

Nakon upućivanja časnika za vezu u Zapovjedništvo MLF-a u prosincu 2009. godine, hrvatski predstavnici sudjelovali su na sastancima Radne i Upravljačke skupine te na vježbi MLF-a „Clever Ferret“ u svibnju/lipnju u Mađarskoj, u svojstvu promatrača.

Forum ministara obrane zemalja Jugoistočne Europe (*South Eastern Europe Defence Ministerial – SEDM*)

Republika Hrvatska redovito sudjeluje u aktivnostima SEDM-a od uključanja 2000. godine u status članice. U vojnom dijelu inicijative, MPFSEE SEEBRIG-u (*Multinational Peacekeeping Force for South-Eastern Europe – South-Eastern Europe Brigade*), Republika Hrvatska sudjeluje u svojstvu promatrača. Ministarski sastanak SEDM-a održan je u listopadu 2010. godine u Tirani, a održani su i sastanci Koordinacijskog odbora i Političko-vojnog upravljačkog odbora (SEDM-CC/PMSC). Zamjenici načelnika glavnih stožera država članica sastali su se na redovitom sastanku u lipnju 2010. godine u Ljubljani.

Republika Hrvatska redovito sudjeluje u projektima SEESIM (simulacijska mreža Jugoistočne Europe) i CBSC (projekt vojno-civilne potpore neširenju oružja za masovno uništavanje, kontroli granica i borbi protiv terorizma). Osim djelatnika/ca Ministarstva obrane, u pripremi i provedbi vježbe SEESIM 2010 na glavnom zapovjednom mjestu u Tirani te u Zagrebu, sudjelovali/e su i djelatnici/ce drugih državnih tijela.

RACVIAC – Centar za sigurnosnu suradnju

RACVIAC je međunarodna organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. U travnju 2010. godine u Budvi osam zemalja – Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Makedonija, Srbija i Turska potpisalo je sporazum o pravnom statusu RACVIAC-a, kojim je okončan proces njegove reorganizacije i modernizacije. Nekadašnje Regionalno središte za pomoć u verifikaciji i provedbi kontrole naoružanja nastavilo je djelovanje pod nazivom RACVIAC – Centar za sigurnosnu suradnju.

Republika Hrvatska ratificirala je Ugovor o RACVIAC-u – Centru za sigurnosnu suradnju 5. studenog 2010., a ratifikacija u ostalim zemljama potpisnicama je u tijeku.

RACVIAC organizira seminare iz područja sigurnosti za vojne i civilne predstavnike (civilne stručnjake, zastupnike u parlamentima, znanstvenike) država Jugoistočne Europe i šire, s temama grupiranim u tri cjeline: Kontrola naoružanja, Reforma sigurnosnog sektora i Međunarodna i regionalna suradnja. U 2010. godini provedeno je 20 od planiranih 28 aktivnosti.

Republika Hrvatska nastavlja podupirati rad RACVIAC-a financijskim doprinosom, sudjelovanjem u radu Upravljačkog tijela (MAG – *Multinational Advisory Group*) te ustupanjem potrebne infrastrukture. U listopadu 2010. godine jednogodišnje predsjedanje MAG-om preuzela je Bosna i Hercegovina.

Jadransko-sredozemna orijentacija

U okviru Jadransko-sredozemne orijentacije Republika Hrvatska uključena je u dva projekta koji povezuju zemlje Jadransko-jonskog bazena i Sredozemlja: ADRION i V-RMTC (*Virtual Regional Maritime Traffic Centre*).

Projekt ADRION potiče suradnju ratnih mornarica zemalja s izlazom na Jadransko i Jonsko more. Operativna suradnja članica (Albanija, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Italija i Slovenija) značajno pridonosi povećanju interoperabilnosti mornaričkih snaga zajedničkim uvježbavanjem te razmjenama stajališta u vezi sigurnosnih izazova u Jadranskom i Jonskom moru.

Od 9. do 17. rujna 2010. u Tarantu je na vježbi „ADRION – TRAINING PACKAGE 2010“ sudjelovao brod RTOP-41 „Vukovar“.

Projekt V-RMTC (Virtual – Regional Maritime Traffic Centre) usmjeren je na sigurnost pomorskog prometa zemalja s izlazom na Sredozemno i Crno more. Cilj projekta je stvaranje komunikacijske mreže odnosno virtualnog središta za kontrolu pomorskog prometa.

SEEC (*South East Europe Clearinghouse*)

Na sastanku ravnatelja za obrambenu politiku zemalja članica SEEC-a, održanom u listopadu 2010. godine u Beogradu, zaključeno je kako Forum ravnatelja za obrambenu politiku ostaje otvoren za sve države i projekte u regiji jugoistoka Europe. U okviru SEEC-a izradit će se matrica uvođenja i ocjenjivanja novih projekata od interesa državama članicama.

Ministarstvo obrane nastavlja s razvojem i promicanjem četiri projekta od posebnog interesa za provedbu međunarodne obrambene suradnje: Ronilačko obučno središte, Regionalno središte za obuku službenih pasa i vodiča, Projekt vojno-diplomatske izobrazbe i Obučno središte za međunarodne vojne operacije.

6.3.2. Nadzor naoružanja i mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti

U okviru obveza Republike Hrvatske definiranih međunarodnim sporazumima, ugovorima i konvencijama vezanim uz nadzor naoružanja provedeno je 80 aktivnosti. Inspekcije provedene u sklopu Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja pokazale su da se sve stranke u potpunosti pridržavaju odredaba sporazuma.

Provedene su sve planirane mjere u ispunjavanju obveza iz Bečkog dokumenta '99, pri čemu su središnje aktivnosti bili posjeti 91. zrakoplovnoj bazi "Pleso" i Hrvatskom vojnom učilištu "Petar Zrinski". Time su izvršene obveze Republike Hrvatske za razdoblje 2007. – 2011. iz poglavlja 4. Bečkog dokumenta '99. U aktivnosti je sudjelovalo 47 predstavnika/ca 27 država i tri organizacije (OESS, NATO, RACVIAC).

U području nadzora oružja za masovno uništenje provodile su se obveze prema ugovorima i konvencijama, a međuresorna radna skupina osnovana 2009. godine Odlukom Vlade Republike Hrvatske nastavila je rad na razvoju Nacionalne strategije i Akcijskog plana za suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje.

Prema Akcijskom planu u području nadzora malog i lakog oružja uništavani su viškovi malog i lakog oružja te su poboljšane mjere tehničke zaštite u skladištima Oružanih snaga, u skladu sa standardima NATO-a.

Konvencija o kazetnom streljivu je stupila na snagu 1. kolovoza 2010., čime je Republika Hrvatska preuzela obvezu uništenja kazetnog streljiva u roku od osam godina te obvezu razminiranja cjelokupnog teritorija od ostataka kazetnog streljiva najkasnije do 2020. godine.

Republika Hrvatska provodila je obveze prema Konvenciji o zabrani uporabe, skladištenja, proizvodnje i transfera protupješačkih mina te o njihovu uništenju (Ottawskoj konvenciji).

Provedbom obveza iz Ugovora Otvoreno nebo (*Treaty on Open Skies*) u Republici Hrvatskoj obavljen je motrilački let aviona Ruske Federacije te zajednički obučni let njemačke i francuske posade s rumunjskim zrakoplovom. Nastavljena je suradnja sa Švedskom provedbom promatračkog leta u Bosni i Hercegovini.

Ocjenama i izvješćima nakon provedenih inspekcija potvrđeno je da je Republika Hrvatska u potpunosti ispunila preuzete obveze iz sporazuma, ugovora i konvencija u području nadzora naoružanja.

6.4. Upravljanje ljudskim resursima

Upravljanje ljudskim resursima temelji se na četiri programska područja: pribavljanje osoblja, profesionalni razvoj, personalna potpora te tranzicija i izdvajanje osoblja, kojima je obuhvaćeno vojno i civilno osoblje.

Temeljna zadaća sustava upravljanja osobljem je dvojne naravi: zadovoljavanje potreba vojne organizacije za kvalitetnim osobljem uz istodobno pružanje primjerene potpore svakom pripadniku/ci Oružanih snaga.

Glavni razvojni ciljevi u području upravljanja ljudskim resursima su dostizanje i održavanje profesionalne strukture osoblja u okviru ciljane brojčane veličine i strukture osoblja i uspostava jedinstvenog sustava upravljanja osobljem koji se ostvaruju uspješnom realizacijom projekata u okviru Provedbenog plana upravljanja osobljem 2006. – 2015.

6.4.1. Postojeća struktura osoblja

Brojno stanje Oružanih snaga na dan 31. prosinca 2010. godine je 18 163 (15865 muškaraca, 2298 žena). Popuna ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga po važećem ustroju iznosi 85,76%, dok je prosječna starost osoblja 38,37 godina.

OSOBLJE	BROJNO STANJE
Djelatne vojne osobe	15 826
Državni službenici i namještenici	2337
UKUPNO	18 163

Tablica 1. Brojno stanje Oružanih snaga na dan 31. prosinca 2010.

U upravnom dijelu Ministarstva obrane na dan 31. prosinca 2010. bilo je ukupno po važećem ustroju 1715 ustrojbenih mjesta (mogući broj izvršitelja) i njihova popunjenost iznosila je 75,39%.

6.4.2. Pribavljanje osoblja

Pribavljanja osoblja stalni je proces privlačenja, odabira i prijema kojim se osigurava popuna najboljim kandidatima te se provodi u skladu s dugoročnim planovima i potrebama obrambenog sustava.

U području privlačenja osoblja stvoreni su modeli utvrđivanja potreba Oružanih snaga za pojedinim strukama i modeli stimulacija te su poboljšani postojeći i razvijeni novi oblici komunikacije prema ciljanim skupinama, s ciljem jačanja pozitivnog imidža i pozicije Ministarstva obrane kao poželjnog poslodavca na hrvatskom tržištu rada. Planom za 2010. godinu predviđeno je pribavljanje do 100 časnika/ca i do 400 vojnika/inja:

OSOBLJE	2009.		2010.	
	PLAN	OSTVARENO	PLAN	OSTVARENO
Djelatne vojne osobe	670	636 (575M, 61Ž)	500	476 (420M, 46Ž)
Državni službenici/e i namještenici/e	0	25 (10M, 15Ž)	0	9 (3M, 6Ž)
UKUPNO	670	661 (585M, 76Ž)	500	485 (433M, 52Ž)

Tablica 2. Usporedni prikaz pribavljanja osoblja po godinama (stanje na dan 31. prosinca 2010.)

Realizacija Plana pribavljanja za 2010. iznosi 97%.

Prijem državnih službenika odnosio se na povratak u službu nakon mirovanja radnog odnosa te nakon žalbenog postupka.

Za planiranje aktivnosti privlačenja u vojnu službu važno je poznavati stavove mogućih kandidata. U tu svrhu se već četvrtu godinu provodi ispitivanje stavova novaka (osamnaestogodišnjaka pri upisu u vojnu evidenciju). Ispituju se opći stavovi prema vojsci, zanimanje za pristup Oružanim snagama kroz pojedine oblike vojne službe (zaposlenje u djelatnu vojnu službu, dragovoljni ročni sastav), informiranost o Oružanim snagama te stav o sudjelovanju Republike Hrvatske u međunarodnim operacijama i dr. Rezultati pokazuju kako među osamnaestogodišnjacima prevladava pozitivan opći stav prema vojsci koji je iz godine u godinu u porastu. U odnosu na ranije godine zanimanje za zapošljavanje u vojsci je poraslo.

Naročito je evidentan porast pozitivnih stavova prema dragovoljnom služenju vojnog roka, što predstavlja potencijal u području pribavljanju osoblja.

6.4.3. Profesionalni razvoj

Profesionalni razvoj podrazumijeva sustavno dostizanje, održavanje i razvoj sposobnosti, znanja i vještina potrebnih pojedincu za uspješno obnašanje dužnosti.

Provodi se vojnom i funkcionalnom izobrazbom, raspoređivanjem na različite dužnosti, samorazvojem te napredovanjem u službi i promicanjem u činu.

Kontinuirano se provodi službeno ocjenjivanje kao temelj procjene uspješnosti pojedinaca u procesu usmjeravanja daljnjeg profesionalnog razvoja za sve kategorije djelatnih vojnih osoba.

U potpori profesionalnom razvoju djelatnog vojnog osoblja, a s ciljem planskog upravljanja i postizanja kvalitetnijeg odnosa strukture osobnih i ustrojbenih činova djelatnih časnika/ca i dočasnika/ca, donesen je Plan promaknuća za 2010. godinu. Usporedni pregled realizacije plana promaknuća za 2009. i 2010. godinu po kategorijama osoblja prikazan je u Tablici 3.

OSOBLJE	2009.		2010.	
	PLAN	OSTVARENO	PLAN	OSTVARENO
GENERALI	15	12	5	3
VIŠI/E ČASNICI/E	354	326 (272M, 54 Ž)	210	196 (151M, 35 Ž)
NIŽI/E ČASNICI/E	435	406 (336M, 70 Ž)	475	473 (380M, 93 Ž)
ČASNICI/e - ukupno	804	744 (620M, 124 Ž)	690	672 (544M, 128 Ž)
DOČASNICI/E	650	739 (652M, 87 Ž)	750	776 (693M, 83 Ž)
UKUPNO	1454	1483 (1272M, 211 Ž)	1440	1448 (1237M, 211 Ž)

Tablica 3. Usporedni prikaz promicanja (stanje na dan 31. prosinca 2010. godine)

Izobrazba osoblja Oružanih snaga i Ministarstva obrane u funkciji profesionalnog razvoja usmjeravala se na podizanje razine i kvalitete znanja na pojedinačnoj razini kroz civilnu izobrazbu, civilno-vojno školovanje, različite oblike slijedno rastuće i funkcionalne izobrazbe u zemlji i inozemstvu te učenje stranih jezika.

6.4.4. Personalna potpora

Personalna potpora usmjerena je na vrednovanje rada i zadovoljavanje osobnih potreba pojedinca, a obuhvaća područja plaća i ostalih materijalnih naknada, stambenog zbrinjavanja, zdravstvene skrbi, skrbi o obitelji, psihološke potpore, odmora,

dopusta i slobodnog vremena, priznanja za doprinos i zasluge dodjelom odlikovanja i priznanja te pripreme za završetak vojne karijere.

Svrha personalne potpore je podizanje kvalitete življenja pojedinca koja izravno utječe na pribavljanje i zadržavanje kvalitetnog osoblja te profesionalni razvoj svih kategorija osoblja.

U 2010. godini nastavljen je projekt "Povećati životni standard osoblja". Standardizirani upitnik „Ispitivanje uvjeta života i zadovoljstva kvalitetom življenja osoblja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama“ provodit će se jedanput godišnje na reprezentativnom uzorku. Izrađen je i usvojen „Program mjera za prevenciju i suzbijanje zlouporabe sredstava ovisnosti među pripadnicima/ama Oružanih snaga“.

U sklopu cjelovitog programa potpore osoblju Ministarstva obrane i Oružanih snaga, izrađen je nupatak za skrb i potporu obiteljima sudionika mirovnih misija i operacija. Tijekom 2010. godine provedeno je više različitih ispitivanja stavova i stanja spremnosti među pripadnicima/ama Oružanih snaga.

Na temelju Pravilnika o korištenju i opremanju službenih stanova na korištenje je dodijeljeno 113 službenih stanova (92 djelatnika, 21 djelatnica) Ministarstva obrane i Oružanih snaga.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine, broj 43/09, 109/10). omogućeno je da se sredstva dobivena prodajom stanova kojima raspolaže Ministarstvo obrane koriste za nabavu i opremanje službenih stanova na lokacijama perspektivnima za Oružane snage. U konačnici, ovakvo rješenje pridonijet će povećanju mobilnosti i olakšati provedbu rotacija osoblja.

6.4.5. Izdvajanje osoblja

Izdvajanje osoblja osigurava protočnost i omogućuje profesionalni razvoj osoblja, uključujući i osoblje koje tek ulazi u sustav. Plan izdvajanja osoblja za 2010. godinu je bio odabir, priprema za izdvajanje i izdvajanje 810 pripadnika/ca (400 djelatnih vojnih osoba i 410 državnih službenika/ca i namještenika/ca).

Kandidati na listi za izdvajanje upoznati su s mogućnostima zadržavanja u službi i s mogućnostima korištenja programa tranzicije.

U provedbi plana primjenjivao se model kvartalnog izdvajanja te mogućnost privremenog zadržavanja potrebnog osoblja. Izdvojeno je prvenstveno ono osoblje koje

ne udovoljava zdravstvenim kriterijima za djelatnu vojnu službu te osoblje s neodgovarajućom stručnom spremom koje zbog toga nema mogućnost daljnjeg profesionalnog razvoja, a ima zakonske uvjete za umirovljenje.

Realizacija Plana izdvajanja osoblja u 2010. godinu iznosi 108,9%.

Preustroj tadašnjih uprava i ureda za obranu i ustrojavanja područnih odjela za poslove obrane i područnih odsjeka za poslove obrane rezultirao je povećanjem izdvajanja u kategorijama državnih službenika i namještenika.

Detaljan prikaz izdvojenog osoblja po kategorijama nalazi se u Dodatku.

OSOBLJE	2009.		2010.	
	PLAN	OSTVARENO	PLAN	OSTVARENO
Djelatne vojne osobe	1300	1535 (1440 M, 95 Ž)	400	450 (414M, 36 Ž)
Državni službenici/e i namještenici/e	1000	372 (234 M, 138 Ž)	410	432 (310M, 122 Ž)
UKUPNO	2300	1907 (1674M, 233 Ž)	810	882 (724M, 158 Ž)

Tablica 4. Usporedni prikaz izdvajanja osoblja po godinama (stanje na dan 31. prosinca 2010.)

Prvostupanjska zdravstvena komisija za ocjenu zdravstvene sposobnosti za djelatnu vojnu službu zaprimila je 241 predmet što je za oko 30% manje u odnosu na 2009. godinu, od kojih je riješeno 210 predmeta (196 muškaraca, 14 žena). Ocjena „nesposoban za djelatnu vojnu službu“, što podrazumijeva prestanak službe s pravom na profesionalnu mirovinu donesena je za 138 djelatnih vojnih osoba (130 muškaraca, 8 žena).

U program tranzicije i zbrinjavanja uključeno je 173 novo-izdvojenog osoblja (132 muškarca, 41 žena). Od ukupnog broja korisnika Programa tranzicije u 2010. godini, 140 korisnika (110 muškaraca, 30 žena) je ostvarilo pravo na stručno osposobljavanje koje Ministarstvo obrane sufinancira 85% do iznosa od 15 000,00 kn po korisniku. U skladu s prenesenim obvezama iz 2010. godine te planu izdvajanja osoblja za 2011. godinu očekuje se oko 300 korisnika programa stručnog osposobljavanja.

6.4.6. Ravnopravnost spolova

Ministarstvo obrane provodi ustavne i zakonske odredbe koje reguliraju zapošljavanje pod jednakim uvjetima bez obzira na spol, rasu, vjeru i društveni status. Postotak žena u odnosu na ukupan broj zaposlenih u stalnom je porastu što je

posljedica i sve veće zainteresiranosti žena za vojnu službu. U zadnjih nekoliko godina na natječaje za prijem u djelatnu vojnu službu javlja se sve veći broj žena, tako da se zastupljenost žena u strukturi Oružanih snaga povećava.

U Ministarstvu obrane i Oružanim snagama zaposleno je 3170 žena, što iznosi 15,9% od ukupnog broja zaposlenih. U Oružanim snagama ima 12,6% žena, a u upravnom dijelu Ministarstva obrane 51,8% od ukupnog broja zaposlenih. Na voditeljskim i zapovjednim dužnostima u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama žene su zastupljene sa 7,6%, a u strukturi viših časničkih činova s 12,3%.

Izrađen je i odobren Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama. Plan je usmjeren na unaprjeđenje promicanja i zaštite prava žena, stvaranja jednakih mogućnosti u razvoju karijere, uravnoteženje sudjelovanja žena i muškaraca u procesima odlučivanja, suzbijanje svih oblika spolne diskriminacije, unaprjeđenje sustava zdravstvene zaštite žena, daljnje osnaživanje institucionalnih mehanizama i metoda provedbe politike jednakih mogućnosti.

U Kadrovskom savjetu Ministarstva obrane ustrojen je Odbor za ravnopravnost spolova (3 djelatnice i 2 djelatnika) sa zadaćom ostvarivanja ravnopravnog tretmana i statusa te omogućavanja jednakog pristupa i jednakih mogućnosti pripadnicima oba spola. Odbor je tijekom 2010. godine zaprimio dvije pritužbe djelatnika/djelatnica vezane uz spolnu diskriminaciju, koje su nakon provođenja odgovarajućeg postupka odbačene kao neosnovane.

Na temelju analitičkih podataka o stanju ravnopravnosti spolova u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Odbor je došao do zaključka o nužnosti daljnjeg rodnog osvještavanja svih pripadnika/ca Ministarstva obrane i Oružanih snaga, poglavito rukovoditelja ovlaštenih za predlaganje i donošenje personalnih odluka o raspoređivanju, upućivanju na školovanje, promicanju u činove i slično.

U izobrazbi po pitanjima rodnog osvještavanja Ministarstvo obrane surađuje s Ministarstvom uprave, koje za sve kategorije državnih službenika/ca u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika/ca dvaput godišnje organizira specijalizirane programe izobrazbe vezane uz ravnopravnost spolova odnosno jačanje rodne/spolne osviještenosti.

U sklopu pripreme kandidata za međunarodne operacije obrađuje se nastavna tema iz područja rodno osvještavanje, čiji je temelj implementacija Rezolucije Vijeća

sigurnosti UN-a 1325. Razvijanjem ove nastavne teme postupno su se uvodile i teme vezane uz druge rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a, koje su izravno i neizravno povezane s ovom problematikom, kao što su spolno utemeljeno nasilje i borba protiv seksualnog nasilja nad ženama i djecom, kao i drugih tema vezanih uz položaj i zaštitu žena i djece u i nakon oružanih sukoba.

Ove se teme obrađuju tijekom izvođenja nastave na pripremnim tečajevima u Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije. Na većini tečajeva provodi se i edukacija iz kulturne osviještenosti i različitosti u okviru kojih se polaznici, između ostalog, upoznaju s problematikom položaja žena u pojedinim kulturama.

U tijeku je uvođenje nastavnih tema koja će obrađivati rodno osviještenu politiku u nastavne planove i programe svih razina vojne izobrazbe, kako je to predviđeno Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

6.4.7. Dragovoljno služenje vojnog roka

Obuka dragovoljnih ročnika/ca provedena je u Središtu za temeljnu obuku Požega u travnju i rujnu 2010. godine. Od ukupnog broja prijavljenih (uključujući i one koji su se prijavili tijekom 2009. i 2010. godine) odabrano je i upućeno na obuku 500 kandidata u dvije skupine po 250 (220 muškaraca, 30 žena po skupini). Svi odazvani kandidati/kinje – dragovoljni/e ročnici/e potpisali su s Ministarstvom obrane ugovor o dragovoljnom služenju vojnog roka. Nakon završetka dragovoljnog služenja vojnog roka 35 dragovoljnih ročnika/ca (8 žena i 27 muškaraca) primljeno je u djelatnu vojnu službu na časničke dužnosti, dok je s 402 ročnika/ce (30 žena i 372 muškarca) potpisan ugovor o djelatnoj vojnoj službi u statusu djelatnog vojnika.

U skladu sa sporazumom o suradnji, unapređenju i razvoju športa u Republici Hrvatskoj potpisanim između Ministarstva obrane i Hrvatskog olimpijskog odbora u rujnu 2010. godine 20 vrhunskih sportaša (16 muškaraca, 4 žene) upućeno je na dragovoljno služenje vojnog roka koji su nakon toga sklopili ugovor s Ministarstvom obrane.

6.4.8. Pričuvni sastav

Tijekom 2010. godine nije bilo izmjena i dopuna mobilizacijskog razvoja Oružanih snaga vezanih za pričuvni sastav.

Izrađen je prijedlog Pravilnika o uvjetima i kriterijima za izbor te pravima i dužnostima ugovornih pričuvnika

6.5. Upravljanje materijalnim resursima

6.5.1. Opremanje naoružanjem i vojnom opremom

Projekt borbenog oklopnog vozila trenutno je najznačajniji projekt opremanja Hrvatske kopnene vojske i Oružanih snaga koji se realizira uz suradnju Ministarstva obrane, tvrtke Đuro Đaković – Specijalna vozila d.d. Slavonski Brod i inozemnih partnera.

Ministarstvo obrane je u cilju održanja projekta i ugovora s Konzorcijem tvrtki *PATRIA* potpisalo Dodatak br. 2 Ugovora kojim se omogućuje fazna proizvodnja 18 oklopnih vozila u tvrtki Đuro Đaković – Specijalna vozila d.d. Slavonski Brod, nakon što je prvih šest vozila proizvedeno u Finskoj.

S obzirom na smanjenje proračuna Ministarstva obrane na godišnjoj razini, razmotrene su mogućnosti smanjenja ukupnih troškova projekta borbenog oklopnog vozila. U skladu s potrebama Oružanih snaga ukupan broj vozila ostao je nepromijenjen (126), ali su smanjenjem broja inačica (6 umjesto 13) kao i vrste pripadajućeg naoružanja i specijalne opreme ukupni troškovi projekta smanjeni za oko 25%.

S tim u svezi pokrenuti su pregovori s Konzorcijem za izmjenu postojećeg Ugovora kroz Dodatak br. 3. Nakon što je Vlada Republike Hrvatske donijela odluku o financiranju projekta, 13. srpnja 2010. godine potpisan je Dodatak br. 3 Ugovora. Konzorcij je do kraja 2010. godine isporučio 19 baznih oklopnih vozila (od toga je 13 proizvedeno u tvrtki Đuro Đaković – Specijalna vozila d.d.). U 2011. godini planira se nastavak proizvodnje baznih oklopnih vozila.

Pješачko naoružanje količinom zadovoljava potrebe Oružanih snaga, dijelom je zastarjelo i nije u skladu sa standardom opremanja pješачkim naoružanjem oružanih snaga većine članica NATO-a. S ciljem modernizacije Oružanih snaga nastavljena je nabava naoružanja i ubojnih sredstava te osobne zaštitne i borbene opreme (pištolj HS 2000, jurišna puška kalibra 5,56x45, borbeno-zaštitni prsluci, pješачko streljivo, sustavi za noćno izviđanje, taktičke naočale za noćno promatranje i dr.).

Nastavno na Ugovor o suradnji s tvrtkom HS Produkt o razvoju domaće jurišne puške u kalibru 5,56 x 45 mm, sklopljen je ugovor o proizvodnji te je do kraja svibnja 2010. godine isporučeno 1000 pušaka (modeli VHS-D i VHS-K). Na temelju Okvirnog

sporazuma o proizvodnji i isporuci jurišne puške cal. 5,56 mm s tvrtkom HS Produkt planira se nabava dodatnih količina jurišne puške i dodatne opreme za nju.

Inženjerijske postrojbe deklarirane za sudjelovanje u međunarodnim operacijama (vod za razminiranje i vod za horizontalne konstrukcije) opremljene su opremom za razminiranje i inženjerijskim strojevima za zemljane radove (kombinirke, kopači, grejderi, valjci i specijalna oprema za razminiranje). Opremanje je provedeno s ciljem podizanja razine sposobnosti inženjerijskih postrojbi u pronalaženju mina, razminiranju i zaštiti od eksplozivnih sredstava te povećanju pokretljivosti, protupokretljivosti i preživljavanja prijateljskih snaga.

Od teških sredstava oklopnitva Oružane snage opremljene su tenkovima M84, čija se prototipna modernizacija kojom se želi poboljšati njegova pokretljivost, balistička zaštita, vatrena moć i interoperabilnost, usporeno provodi zbog financijskih ograničenja. Tenkovi T-55 su zastarjeli, nisu u uporabi i predviđeni su za otpis.

U posljednje četiri godine nabavljena je određena količina sredstava za zaštitu pripadnika/ca od nuklearno kemijskih bioloških (NKB) agensa (zaštitni ogrtači, trake za detekciju bojnih otrova, kemijski osobni alarmni detektori, detektori radiološki opće namjene, dozimetri zapovjedni, zaštitne čizme, zaštitne navlake za vojnu obuču, zaštitne maska i sl.). U 2010. godini zaprimljen je jedan sustav za kolektivnu NKB zaštitu, koji je testiran i sada se provodi na njemu obuka, dok se isporuka preostala četiri sustava za kolektivnu NKB zaštitu očekuje do kraja prve polovice 2011. godine.

U 2010. godini obavljala su se i funkcionalna i verifikacijska ispitivanja te obuka djelatnika na ranije nabavljenim sustavima za NKB dekontaminaciju i kolektivnu zaštitu.

Završena je taktička studija „Nebojna motorna i priključna vozila Oružanih snaga Republike Hrvatske“ koja je temeljni dokument za pokretanje postupaka nabave prometnih sredstava. Slijedom toga definirani su taktičko-tehnički zahtjevi za taktička vozila s protuminskom i protubalističkom zaštitom, a koji su sukladni NATO normama. Za potrebe mirovne operacije u Afganistanu prihvaćena je donacija Vlade SAD-a od 13 vozila HMMWV koji će se koristiti za preduputnu obuku pripadnika/ca Oružanih snaga.

Tijekom 2010. godine nakon isteka dugoročnog najma vraćeno je 70 vozila te je za potrebe funkcioniranja Ministarstva obrane i Oružanih snaga u istoj godini putem Ureda za središnju javnu nabavu nabavljeno 55 vozila.

Usuglašeni su taktičko-tehnički zahtjevi za višegodišnje opremanje Oružanih snaga nebojnim motornim vozilima za opremanje postrojbi koje sudjeluju u međunarodnim operacijama i za potrebe implementacije Ciljeva snaga.

U 2010. godini završena je prva faza opremanja i modernizacije Automatskog pješačkog strelišta u Petrinji i pješačkog strelišta na vojnom poligonu Bralovac pokraj Knina.

Ugovorena je nabava nove vojničke odore, kompleta koji se sastoji od nadjakne, nadhlača i jakne, izrađenog od troslojnog, paropropusnog i vodonepropusnog materijala u zelenom digitalnom tisku, koja je izrađena od kvalitetnijeg materijala, modela i kroja te prepoznatljive hrvatske šare u zelenom digitalnom tisku. Opremanje Oružanih snaga s navedenom odorom nastavit će se i u 2011. godini u skladu s proračunskim mogućnostima.

Nastavljen je projekt razvoja vojničkih čizama u ljetnoj i zimskoj inačici, a završen je i razvoj čizama u boji pijeska namijenjenih sudionicima međunarodnih operacija. Nastavljeni su poslovi na projektu "Izrada i definiranje prehrambenih standarda" u suradnji s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. U sklopu stručno-tehničke suradnji s tvrtkom "Podravka" d.d., u skladu s hrvatskom vojnom normom (HRVN STANAG 2937) umjesto dosadašnjeg "Cjelodnevnog suhog obroka" pokrenut je razvoj novog "Borbenog obroka", čija je proizvodnja i isporuka započela početkom 2010. godine.

Opremljenost Hrvatske ratne mornarice naoružanjem i vojnom opremom obilježava izrazita heterogenost brodova, mornaričke tehnike i opreme, po namjeni, podrijetlu i godinama starosti. Tijekom 2010. godine u sklopu redovitog remonta ugrađeni su klimatizacijski sustavi na raketnim topovnjačama klase Helsinki (sada RTOP-41 „Vukovar“ i RTOP-42 „Dubrovnik“) čime je završeno njihovo prilagođavanje na klimatske uvjete na Jadranskom moru.

Modernizacija poligona borbene otpornosti broda zbog nedostatka financijskih sredstava odgođena je za 2012. godinu.

Završena su modelska ispitivanja i konačna inačica predprojektne dokumentacije za obalni ophodni brod. Na temelju ispitivanja izrađene su tehničke specifikacije i prijedlog natječajne dokumentacije. Javni natječaj za izradu glavnog projekta i gradnju prvog broda bit će raspisan tijekom 2011. godine.

Obustavljena je modernizacija raketnih topovnjača RTOP-11 „Kralj Petar Krešimir IV“ i RTOP-12 „Kralj Dmitar Zvonimir“ koje su tijekom 2010. godine održavane u nužnom opsegu (dokovanje). Tijekom 2011. donijet će se odluke o daljnjoj namjeni navedenih raketnih topovnjača i u skladu s time o načinu njihovog održavanja ili modernizacije.

U 2010. godini prikupljane su dodatne informacije o ponudama proizvođača višenamjenskih borbenih aviona vezano uz opremanje Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane borbenim avionom. Imajući u vidu potrebna financijska sredstva, usporedno je razmatrana opcija zadržavanja postojećih aviona MiG-21 u operativnoj uporabi. Na temelju zaključka Vijeća za obranu, ministar obrane je formirao stručno povjerenstvo sa zadaćom analize izvodivosti i isplativosti remonta i produljenja životnog vijeka aviona MiG-21.

U prvoj polovici 2010. godine uveden je u operativnu uporabu šesti protupožarni zrakoplov Canadair CL-415.

Realizirana je izrada modula simulatora letenja za helikopter Mi-171Sh u skladu s programom realizacije, kojim su obuhvaćene studije razvoja generatora slike i baze podataka te koncept sustava za unaprjeđenje selekcije i obuke pilota.

Početakom 2010. godine potpisan je trogodišnji ugovor o održavanju radarskog sustava FPS-117, čime se osigurava njegova operativna raspoloživost, ispunjenje sporazuma s Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o. te uvezivanje u integrirani sustav protuzračne obrane NATO-a.

U okviru realizacije Projekta uvođenja nove vojne iskaznice, sustava fizičke kontrole pristupa i evidencije radnog vremena, upravljanja identitetom i pristupom te upravljanja infrastrukturom prikupljeni su osobni i drugi podaci o pripadnicima/ama Oružanih snaga i djelatnicima/ama Ministarstva obrane koji će se voditi na namjenskom čipu vojne iskaznice, izrađene su prve iskaznice i proces dalje teče planiranom dinamikom.

U 2010. godini nabavljene su licence za programsku opremu, ugovoreno je održavanje poslovnog informatičkog sustava koji je povezan s informacijskim sustavom Državne riznice. Provodi se održavanje, licenciranje i razvoj odgovarajućih programskih paketa, tehnički nadzor projekta novih vojnih iskaznica te usluge savjetovanja o sustavima i nabava licenci komercijalnog softvera.

U procesima opremanja i modernizacije provode se aktivnosti koje imaju za cilj povećanje kvalitete nabavljenih materijalnih sredstava.

Tijekom 2010. godine pojačan je nadzor sustava osiguranja kvalitete tijekom procesa proizvodnje (međufazna kontrola) sredstava naoružanja i vojne opreme kao što su borbeno oklopno vozilo, komunikacijsko-navigacijski sustavi i oprema, jurišna puška, vojna oprema i dr.

Tehnički zahtjevi za materijalna sredstva, kao i zahtjevi kvalitete i ocjenjivanje sukladnosti iskazuju se vojnim normama, što rezultira boljim razumijevanjem zahtjeva od strane dobavljača, čime se izbjegavaju moguće nesuglasice koje bi mogle otežati realizaciju projekata.

Predloženo je usvajanje HRVN STANAG 4107 „Uzajamno prihvaćanje državnog osiguranja kvalitete i korištenje savezničkih publikacija o osiguranju kvalitete” u procesima nabave i opremanja Oružanih snaga sredstvima naoružanja i vojne opreme iz inozemstva te izvoza sredstava naoružanja i vojne opreme proizvedenih u Republici Hrvatskoj. Implementacijom ove norme postići će se kompatibilnost s procesima opremanja naoružanjem i vojnom opremom NATO-a.

Tijekom 2010. godine provodila se kontinuirana edukacija djelatnika iz područja osiguranja kvalitete kroz seminare o normama ISO 9001:2000 i o sustavu samokontrole HACCP.

Tijekom 2010. godine ratificirano je 89 NATO normi, a dokumenti o njihovoj ratifikaciji dostavljeni su u Standardizacijsku agenciju NATO-a (*NATO Standardization Agency – NSA*). Ukupno je usvojeno 115 hrvatskih vojnih normi. U cilju sagledavanja cjelokupnog procesa njihove primjene u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama, provedeni su inspekcijski nadzori koji su upozorili na teškoće u primjeni normi u postrojbama.

6.5.2. Zbrinjavanje viška naoružanja i vojne opreme te neperspektivnog naoružanja i vojne opreme

Tijekom 2010. godine zbrinuto je 90 komada većih otpisanih materijalnih sredstava (tenkova, transportera, topničkog naoružanja i sl.), a većina je predana Vojnom muzeju kao izložbeni eksponati.

Brodovi TB-51 i OBM-41 su nakon otpisa i prodaje predani ugovorenom dobavljaču.

Otpisani su zastarjeli i neperspektivni radijski uređaji za koje je postojala odgovarajuća zamjena.

U cilju rješavanja viškova naoružanja i vojne opreme s Agencijom ALAN d.o.o. Zagreb sklopljeni su ugovori o prodaji različitih vrsta pištolja, minobacača kalibra 60 mm, 82 mm, 120 mm i automatskih pušaka kalibra 7,62x39 mm.

Tijekom 2010. godine, posredstvom Agencije ALAN d.o.o. Zagreb isporučeno je inozemnom kupcu oko 500 tona bruto mase neperspektivnih ubojnih sredstava raznih kalibara. S navedenom tvrtkom u pripremi je i Okvirni sporazum o prodaji naoružanja i vojne opreme s ciljem efikasnijeg zbrinjavanja viškova.

Povjerenstvo za pregled neperspektivnog naoružanja i vojne opreme tijekom 2010. godine pregledalo je 25 000 komada neperspektivnog pješačkog naoružanja te je u tijeku izrada Izvješća i prijedlog odluke o prodaji za količinu od 10 800 komada automatskih pušaka 7,62x39mm.

Tijekom 2010. godine detonacijom je uništeno 75,47 tona i delaborirano 154,93 tone ubojnih sredstava te spaljeno 20,28 tona nelaboriranih i 5,16 tona delaboriranih baruta.

Određena je veličina borbenog kompleta te su definirane količine perspektivnih zaliha i viškovi zrakoplovnih ubojnih sredstava. Prijavljene su količine specijalnih zrakoplovnih ubojnih sredstava za industrijsko-ekološko zbrinjavanje uz posredovanje SAD-a.

Viškovi ubojnih sredstava predstavljaju sigurnosni rizik pri skladištenju, čuvanju, održavanju, prevoženju ili rukovanju, zahtijevaju financijska sredstva i ljudske resurse za čuvanje i održavanje te će se pokrenuti proces njihovog zbrinjavanja industrijskom demilitarizacijom, a usporedno se provode i drugi postupci njihovog zbrinjavanja kao što su prodaja ispravnih i uništavanje sumnjivih ili neispravnih ubojnih sredstava.

U poslovima rukovanja minsko-eksplozivnim sredstvima učinjen je pozitivan pomak kvalitetnom izobrazbom skupine piro-tehnologa i njihovim raspoređivanjem u postrojbe.

6.5.3. Objekti i infrastruktura

Perspektivne vojne nekretnine održavaju se u funkcionalnom stanju, a nedostatan ulaganje u održavanje određenog dijela objekata rezultiralo je njihovim nedovoljno funkcionalnim stanjem. Razmatra se mogućnost nužnog dopunskog financiranja ulaganja u održavanje objekata kroz prodaju dijela neperspektivnih vojnih nekretnina.

Dugoročnim planom razvoja i planom gospodarenja nekretninama do 2015. godine planirano je okrupnjavanje i ulaganja u modernizaciju i održavanje perspektivnih vojnih nekretnina, s težištem na razvoju vojnih poligona „Gašinci“ i „Eugen Kvaternik“ Slunj.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 30. srpnja 2009. formirana je Radna skupina za izradu popisa i kategorizaciju neperspektivnih vojnih nekretnina. Radi se o 210 nekretnina koje se nalaze u 84 grada i općine. Radna skupina izvršila je analizu i predložila donošenje pojedinačnih odluka Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske. U 2010. godini predano je, temeljem odluka Povjerenstva i Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, 59 neperspektivnih nekretnina, prema popisu u Dodatku ovoga Izvješća. Određen broj neperspektivnih i napuštenih vojnih nekretnina još nije predan novom korisniku ili vlasniku što dodatno opterećuje ljudske i financijske resurse (čuvanje objekata, režijski troškovi i komunalna naknada) obrambenog sustava te se ulažu dodatni napor da se takvi problemi što žurnije riješe.

Tijekom 2010. godine poduzeto je nekoliko značajnijih zahvata na objektima i infrastrukturi u cilju poboljšanja uvjeta života i rada pripadnika/ca Oružanih snaga.

Dio Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga preselio se s dosadašnje lokacije na Trgu kralja Petra Krešimira IV. u vojarnu „Croatia“, koja je postala administrativno sjedište Ministarstva obrane.

Tijekom 2010. godine u investicijskom dijelu težište je bilo na izgradnji tipskog i uređenju dijela smještajnih objekata u vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“ u Petrinji, skladišnih objekata i izradi prostorno-planske dokumentacije za vojne poligone na Slunju i u Gašincima.

U okviru projekta „Hrvatske vojarne 21. stoljeća“ u vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“ u Petrinji izgrađen je dvojni smještajni objekt, veličine oko 3150 prostornih metara predviđen za smještaj oko 150 vojnika/inja i dočasnika/ca koji bi trebao postati standard smještaja u vojarnama Oružanih snaga. Cilj projekta je stvaranje uvjeta za život i rad pripadnika/ca Oružanih snaga prema standardima najrazvijenijih zemalja članica NATO-a.

Uređen je i opremljen dio smještajnih kapaciteta u vojarni „Sv. Nikola“ u Splitu, u skladu sa sporazumom Ministarstva obrane i Grada Splita kojim su regulirani međusobni odnosi pri izgradnji civilnog sportsko-poslovnog kompleksa na dijelu zemljišta vojarne „Sv. Nikola“. Sve to još uvijek nije dostatno da bi se moglo utvrditi kako su smještajni kapaciteti zadovoljavajući te se dodatno radi na poboljšanju standarda smještaja.

Održavanje objekata u funkciji održavanja zrakoplova i letenja, kao što su hangari s radionicama za održavanje zrakoplovne tehnike te manevarske površine i stajanke za zrakoplove te njihova infrastruktura zahtijevaju znatna financijska sredstva.

U narednom razdoblju uložiti će se dodatna financijska sredstva za poboljšanje zemaljske infrastrukture u zrakoplovnoj bazi u Zemuniku koja je deklarirana za pružanje potpore zemlje domaćina.

Sagledavajući složenost problematike održavanja objekata, trenutna razina održavanja objekata i infrastrukture nije zadovoljavajuća, što utječe na njihovu ispravnost i vijek trajanja.

6.5.4. Zaštita okoliša

Ministarstvo obrane i Oružane snage planiraju i provode aktivnosti zaštite okoliša u skladu s važećim propisima iz područja zaštite okoliša.

Zbrinjavanje otpada regulirano je ugovorima s ovlaštenim tvrtkama, a zbrinjavanje korisnog otpada – sekundarnih sirovina putem koncesionara.

U sklopu provedbe vojnih vježbi aktivno se sudjeluje u ugrađivanju mjera zaštite okoliša u suradnji s drugim nadležnim državnim tijelima i prati se stanje okoliša.

Na vojnom poligonu „E. Kvaternik“ Slunj kontinuirano se provodi seizmološki monitoring i monitoring stanja zraka, čiji nalazi pokazuju vrlo dobro stanje okoliša. Stanje okoliša prate neovisne institucije i tvrtke ovlaštene od nadležnog ministarstva. Inspeksijski nadzor ovoga poligona provele su civilne inspekcije iz područja zaštite

okoliša, zaštite prirode i zaštite voda, a stanje okoliša navedene lokacije po izvješćima nadležnih inspektora je vrlo dobro.

Izrađeno je tehničko rješenje vodoopskrbnog i protupožarnog sustava za vojarnu u Udbini, a u tijeku su pregovori s Hrvatskim vodama o stručnoj i financijskoj pomoći za izradu projektne dokumentacije.

Poslovi vezani uz šumarstvo (sanitarne i protupožarne sječe te parkovno uređenje) provode se u skladu sa zakonskom regulativom i važećim planovima gospodarenja šumama, a lovnogospodarska djelatnost provodi se po važećoj Lovnogospodarskoj osnovi do 2011. godine. U cilju bolje zaštite, provedbi mjera upravljanja te uređenja šumskih površina provode se pripreme za proglašenje šuma na infrastrukturnim vojnim objektima u šume posebne namjene za potrebe obrane Republike Hrvatske.

Sklopljen je ugovor za potrebe protupožarne zaštite na vojnim lokacijama radi ispunjavanja zakonskih obveza ispitivanja i mjerenja iz područja protupožarne zaštite u skladu s direktivom EU-a i propisima Republike Hrvatske.

6.5.5. Kartografija

Tijekom 2010. godine nastavljen je projekt Vojni geoinformacijski sustav – VoGIS koji još nije u fazi primjene za potrebe Oružanih snaga. Uočeni nedostaci na ovom projektu nastoje se riješiti u suradnji s ugovorenim dobavljačem i Državnom geodetskom upravom.

6.6. Upravljanje financijskim resursima

Ministarstvo obrane učinkovitim upravljanjem financijskim resursima izgrađuje obrambeni sustav primjeren sigurnosnom okruženju i gospodarskim mogućnostima države. Upravljanje financijskim resursima bilo je usmjereno na realizaciju ciljeva iz Strategije Vladinih programa 2010. – 2012. te ciljeva Dugoročnog plana razvoja uz redefiniranje opsega i dinamike realizacije predviđenih projekata u okviru raspoloživih proračunskih sredstava.

6.6.1. Obrambeni proračun za 2010.

Obrambeni proračun za 2010. godinu utvrđen je Državnim proračunom i izmjenama i dopunama Državnog proračuna te je iznosio ukupno 4.811.793.629 kn, što

je udio od 1,45% u projiciranom BDP-u. Dugoročnim planom razvoja određeno je da će obrambeni proračun u 2010. i 2011. godini iznositi 2% BDP-a.

Obrambeni proračun sastoji se od Financijskog plana Ministarstva obrane i kreditnih obveza koje se financiraju s pozicija Ministarstva financija.

OBRAMBENI PRORAČUN ZA 2010.	4.811.793.629 kn
Financijski plan Ministarstva obrane	4.756.596.513 kn
Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija – kreditne obveze	55.197.116 kn

Tablica 5. Prikaz obrambenog proračuna za 2010.

U strukturi Financijskog plana Ministarstva obrane za 2010. godinu 61,3% otpada na rashode za zaposlene koji obuhvaćaju redovite plaće zaposlenika, uključujući obvezne doprinose na plaću, kao i ostale rashode za zaposlene.

Materijalni rashodi čine 36% Financijskog plana Ministarstva obrane, a odnose se na opremanje pripadnika/ca i postrojbi Oružanih snaga naoružanjem i vojnom opremom, rekonstrukciju i adaptaciju objekata i infrastrukture, održavanje borbenih i neborbenih materijalno-tehničkih sredstava te energiju, materijal i usluge potrebne za redovito funkcioniranje sustava i obavljanje zadaća Oružanih snaga.

Preostalih 2,7% Financijskog plana Ministarstva obrane otpada na rashode za nabavu dugotrajne imovine (protupožarnih zrakoplova Canadair CL-415) te na financijske i ostale rashode i izdatke.

Izvršenje Financijskog plana Ministarstva obrane za 2010. godinu iznosi 4.691.635.604 kn, a plaćene kreditne obveze s pozicija Ministarstva financija 51.221.036 kn, što ukupno iznosi 4.742.856.640 kn.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna u kolovozu 2010. godine Financijski plan Ministarstva obrane smanjen je za 17,9 milijuna kuna, a smanjenje je temeljeno na Odluci Vlade Republike Hrvatske kojom je dana suglasnost Ministarstvu obrane za izmjenu ugovorenih uvjeta nabave dva protupožarna zrakoplova Canadair CL-415, temeljem koje je došlo do smanjenja sredstava potrebnih za realizaciju ove nabave.

Odlukom o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu u prosincu 2010. godine Financijski plan Ministarstva obrane povećan je za 7 milijuna kuna. Povećanje se odnosi na sredstva koja su Ministarstvu obrane preraspodijeljena iz

sredstava Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u svezi s preseljenjem Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u prostorije Ministarstva obrane, Trg Kralja Petra Krešimira IV br. 1, Zagreb.

Pored gore navedenih smanjenja i povećanja, provedene su i preraspodjele između pojedinih aktivnosti i računa u okviru odobrenih sredstava Financijskog plana Ministarstva obrane za 2010. godinu, s ciljem namjenskog trošenja proračunskih sredstava i izvršenja planiranih zadaća, a temeljem usklađivanja ostvarenih rashoda sa planiranim te procjene njihove realizacije do kraja 2010. godine.

6.6.2. Obrambeni proračun za 2011.

Obrambeni proračun za 2011. godinu utvrđen je Državnim proračunom te iznosi ukupno 5.027.129.157 kn odnosno 1,46% BDP-a. Obrambeni proračun sastoji se od Financijskog plana Ministarstva obrane i kreditnih obveza koje se financiraju s pozicija Ministarstva financija.

OBRAMBENI PRORAČUN ZA 2011.	5.027.129.157 kn
Financijski plan Ministarstva obrane	4.969.836.217 kn
Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija – kreditne obveze	57.292.940 kn

Tablica 6. Prikaz obrambenog proračuna za 2011.

U strukturi Financijskog plana Ministarstva obrane za 2011. godinu u usporedbi s 2010. godinom udio rashoda za zaposlene smanjen je na 57,9%, dok je udio materijalnih rashoda povećan na 40,9%. Povećanje udjela materijalnih rashoda usmjereno je na opremanje pripadnika/ca i postrojbi Oružanih snaga naoružanjem i vojnom opremom.

Udio financijskih i ostalih rashoda i izdataka u Financijskom planu Ministarstva obrane iznosi 1,2%. Budući da je u 2010. godini završena nabava protupožarnih zrakoplova Canadair CL-415, u 2011. godini više nema rashoda za nabavu dugotrajne imovine.

6.7. Vojna sigurnosno-obavještajna djelatnost

Djelatnost se obavlja u skladu sa smjernicama koje proizlaze iz Strategije nacionalne sigurnosti, Strategije obrane Republike Hrvatske, Godišnjih smjernica za rad sigurnosno-obavještajnih agencija te zahtjeva zakonom određenih državnih tijela. Propisane poslove planiranja i provođenja sigurnosno-obavještajne djelatnosti u potpori izvršenja zadaća Ministarstva obrane i Oružanih snaga obavlja Vojna sigurnosno-obavještajna agencija u skladu s Ustavom, zakonima i drugim propisima.

U cilju sigurnosne, obavještajne i protuobavještajne potpore hrvatskog kontingenta u operaciji ISAF, kao nacionalna sastavnica pri Zapovjedništvu ISAF-a, djeluje Nacionalna obavještajna skupina, a u sklopu Regionalnog zapovjedništva Sjever djeluje hrvatska Nacionalna skupina za obavještajnu potporu.

6.7.1. Obavještajna djelatnost

U okviru obavještajne djelatnosti obavlja se prikupljanje, analiziranje, obrađivanje i ocjenjivanje podataka i informacija o pojedincima/kama, skupinama, aktivnostima i procesima koji imaju ili mogu imati utjecaja na sigurnost Republike Hrvatske sigurnost pripadnika/ca Oružanih snaga u operacijama u inozemstvu te sigurnost pripadnika/ca savezničkih snaga u međunarodnim operacijama. Obavještajna djelatnost odnosi se na vojske, obrambene i sigurnosno-obavještajne sustave drugih zemalja, kao i na ekstremističke i terorističke skupine te nositelje transnacionalnih prijetnji koji imaju potencijal ugrožavanja sigurnosti zemlje, pripadnika/ca Oružanih snaga ili pripadnika/ca savezničkih snaga.

Temeljem obrađenih obavještajnih podataka i informacija izrađuju se pravodobni, cjeloviti i relevantni sigurnosno-obavještajni proizvodi za potrebe planiranja i odlučivanja u Ministarstva obrane i Oružanih snaga te izvješćivanja državnih dužnosnika/ca.

6.7.2. Protuobavještajna i sigurnosna djelatnost

U okviru protuobavještajne i sigurnosne djelatnosti prikupljaju se, analiziraju, obrađuju i ocjenjuju podaci o namjerama, mogućnostima i planovima djelovanja osoba, skupina i organizacija u zemlji kojima je cilj ugrožavanje obrambenog sustava te poduzimaju mjere otkrivanja, praćenja i suprotstavljanja ovakvim aktivnostima.

Tijekom 2010. godine glavni napori u protuobavještajnoj i sigurnosnoj djelatnosti bili su usmjereni na suprotstavljanje organiziranom i gospodarskom kriminalitetu i korupciji te složenijim oblicima zloupotreba i nezakonitosti u obrambenom sustavu. Također, prikupljeni su podaci i informacije usmjereni na identificiranje djelovanja stranih sigurnosno-obavještajnih službi prema obrambenom sustavu te su poduzimane mjere suprotstavljanja. Kontinuirano je ostvarivana potpora sudjelovanju hrvatskih i savezničkih komponenti u međunarodnim operacijama prikupljanjem informacija o mogućim i stvarnim prijetnjama i rizicima usmjerenim prema pripadnicima/ama Oružanih snaga i pripadnicima/ana oružanih snaga savezničkih zemalja u međunarodnim operacijama.

Osim navedenoga protuobavještajno i sigurnosno djelovanje bilo je usmjereno na zaštitu klasificiranih sadržaja provedbom postupaka sigurnosnog provjeravanja osoba koje imaju ili će imati pristup klasificiranim podacima te nadzora u području informacijske sigurnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

Provođene su i mjere protuobavještajne zaštite i skrbi za sigurnost štićenih osoba, objekata i prostora Ministarstva obrane.

6.8. Istraživanje i razvoj

Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava (IROS) nositelj je područja istraživanja i razvoja za potrebe Ministarstva obrane. Institut je akreditiran kao znanstvena ustanova namijenjena prikupljanju i analiziranju prijedloga, provedbi, koordinaciji i poticanju istraživanja koja se provode u Ministarstvu obrane i drugim znanstvenim i istraživačkim institucijama. Provedena je verifikacija i redefiniranje liste prioriteta istraživačko-razvojnih projekata.

Izrađena je studija ostvarivosti i akcijski plan razvoja višegodišnjeg projekta „Vojno-industrijski klaster i razvojna strategija Oružanih snaga“ čija je svrha istraživanje sustava i politika odnosa između obrambenog sektora i hrvatskog gospodarstva kako bi se uvezali svi potencijali hrvatskog gospodarstva s ciljem njegove revitalizacije i razvitka. Nastavljen je rad na projektu „Sigurnost luka i zaštita podmorja – istraživanje novih tehnologija detekcije opasnih tvari“, a u području uvođenja novih načina i usvajanja znanja omogućeno je korištenje tečajeva *e-learning* Kantonalnog tehničkog veleučilišta u Zürichu za potrebe Ministarstva obrane i započeo razvoj *web-portala* za *e-learning* i implementiran probni tečaj *e-learning*.

6.9. Upravni i administrativni poslovi

6.9.1. Inspekcijski poslovi

Inspekcijski poslovi bili su usmjereni na aktivnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama od utjecaja na spremnost.

Putem redovite inspekcije koja proizlazi iz zakonske obveze i Godišnjeg plana rada Inspektorata obrane, od značajnijih nadzora proveden je inspekcijski nadzor Zapovjedništva Protupožarnih namjenski organiziranih snaga Oružanih snaga (PP NOS OS RH) u pripremi i spremnosti za protupožarnu sezonu 2010., povratni nadzor Vojno-obavještajne bojne Hrvatske kopnene vojske, nadzor funkcioniranja opslužništava vojarni i standarda života i rada vojničkog sastava u vojarnama Oružanih snaga, nadzor procesa zbrinjavanja neperspektivnih i viška perspektivnih tehničko-materijalnih i ubojnih sredstava, nadzor sposobnosti tehničkog održavanja tehničko-materijalnih sredstava u Remontnom zavodu Zapovjedništva za potporu, nadzor dostignute razine sposobnosti Obalne straže Republike Hrvatske, nadzor vježbe s bojevim gađanjem ciljeva u zračnom prostoru „ŠTIT 2010“ te nadzor nad zakonitošću rada Središnjice elektroničkog izviđanja.

Osim toga provedeno je i niz izvanrednih nadzora po nalogu ministra obrane, kao što je nadzor stanja u HRZ-u i PZO-u po pitanju sigurnosti, potpore i provedbe letenja s ciljem sagledavanja i utvrđivanja stanja realizacije godišnjeg plana obuke, školovanja i letačke obuke, izvanrednih događaja i ugrožavanja sigurnosti letenja te logističke i zrakoplovno-tehničke potpore provedbi zadaća letaćkih postrojbi.

Inspekcijski poslovi bili su usmjereni na područja personalnog upravljanja, implementacije NATO normi, obučenosti postrojbi, upravljanja projektima, čuvanja i održavanja tehničkih i materijalnih sredstava, života i rada postrojbi, financijsko-materijalnog poslovanja te funkcioniranja elektroenergetskih i termoenergetskih postrojenja te na druga područja od značaja za funkcioniranje obrambenog sustava.

Utvrđeni nedostaci i nepravilnosti uzrokovani su nedostatnim financijskim sredstvima za realizaciju planiranih aktivnosti te određenim subjektivnim čimbenicima na koje je Inspektorat obrane upozorio u izvješćima o rezultatima nadzora.

U području personalnog upravljanja utvrđeno je kašnjenje u razvoju dijela projekata te poteškoće u pribavljanju osoblja u pojedinim strukama i službama što traži preispitivanje dosadašnjih praksi i promjena u planovima. Zatražen je i ujednačen

pristup kod ostvarivanja materijalnih prava djelatnika, kadrovskom vođenju te stvaranju jednakih uvjeta za napredovanje u službi.

Utvrđen je problem koji predstavljaju neperspektivna i višak perspektivnih ubojnih sredstava koji se mora zbrinuti jer predstavlja konstantnu opasnost za nastanak incidenta pri skladištenju, čuvanju, održavanju, prevoženju ili rukovanju te zahtijeva financijska sredstva i ljudske resurse za čuvanje i održavanje.

Inspekcijskim nadzorima ukazano je na rizike u pripremi i vođenju nekih projekata i projektnih zadataka. Zatražen je viši stupanj i bolja dinamika praćenja realizacije i kontrole započelih projekata putem potpisanih ugovora, posebno u dijelu planiranja potreba za financijskim sredstvima.

Upozoreno je i na elemente vezane za podizanje razine sigurnosti i uvjeta života i rada postrojbi. Dio smještajnih objekata je nezadovoljavajući te se poduzimaju mjere za poboljšanje uvjeta života i rada u njima.

Opslužništva vojarni svojim ustrojem, popunom i organizacijom te raspoloživim sredstvima imaju poteškoća u pružanju logističke potpore korisnicima.

Ostali prijedlozi i mjere za uklanjanje značajnih nedostataka i unaprjeđenja procesa bili su usmjereni i na poboljšanje učinkovitosti u području planiranja te zapovijedanja i rukovođenja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama, poboljšanje procesa usvajanja NATO normi te poboljšanje održavanja elektroenergetskih i termoenergetskih postrojenja.

Inspektorat obrane aktivno je sudjelovao u inspekcijskom nadzoru pripadnika/ca hrvatskog kontingenta u sklopu austrijske bojne u misiji UNDOF na Golanskoj visoravni, kao i hrvatskog kontingenta u mirovnoj misiji UNFICYP na Cipru.

U skladu sa zakonskim obvezama Inspektorat obrane Ministarstva obrane provodio je i inspekcijske nadzore nositelja obrambenih priprema.

6.9.2. Sigurnost vojnog zračnog prometa

U sklopu stručnih poslova vezanih uz vojni zračni promet donesen je Pravilnik o održavanju vojnih zrakoplova i zrakoplovne tehnike („Narodne novine“, broj 51/10). Na temelju Pravilnika o izvješćivanju i istraživanju okolnosti ugrožavanja sigurnosti letenja vojnih zrakoplova („Narodne novine“, broj 97/09) izrađen je Priručnik za istraživanje nesreće vojnog zrakoplova i obavljanje istražnih radnji.

U izradi su i Pravilnik o vojnom letenju i Pravilnik o vojnom padobranstvu.

Pokrenuta je izrada sporazuma o postupcima presretanja zrakoplova s Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe u skladu s procedurama NATO-a.

U području sigurnosti vojnog zračnog prometa nastavljaju se aktivnosti vezane uz pravna i operativna pitanja povezana s korištenjem zračnog prostora Republike Hrvatske uz suradnju na međunarodnom planu kroz redovito sudjelovanje na međunarodnim skupovima i odborima NATO-a, Eurocontrola te Europske komisije.

Povjerenstvo za istraživanje nesreće dva vojna zrakoplova MiG-21 provelo je niz opsežnih radnji i utvrdilo uzroke nesreće koja se dogodila 23. rujna 2010. tijekom izvođenja vježbe HRZ-a i PZO-a na vojnom poligonu "Eugen Kvaternik" na Slunju. Rezultati istrage poslužit će u prevenciji ovakvih ili sličnih događaja u budućnosti.

6.9.3. Aktivnosti Obalne straže Republike Hrvatske

Obalna straža provodila je namjenske zadaće u skladu s odobrenim planovima. Boljim planiranjem postignuta je bolja uvezanost Obalne straže s drugim tijelima nadležnim za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru što je rezultiralo povećanjem broja zajedničkih akcija (21%) i većim brojem nadziranih plovila (35%) uz smanjenje ukupnih troškova (43%).

Brodovi i zrakoplovi Obalne straže sudjelovali su u 22 aktivnosti traganja i spašavanja, izviđanja onečišćenja mora i opskrbe otoka pitkom vodom.

Sudjelovanjem u provedbi 18 međunarodnih aktivnosti Obalna straža je povećavala interoperabilnost i sposobnost za provedbu zadaća. Zajedničkim uvježbavanjem s brodovima zemalja NATO-a provjerena je sposobnost vođenja operacija pomorskog presretanja (zaustavljanje, prekrcaj, ispitivanje i pregledi te sprovođenje).

Tijekom godine proveden je drugi Tečaj za stjecanje statusa ovlaštene osobe koji je uspješno završilo 30 pripadnika/ca. Tečaj je realiziran kroz suradnju s drugim tijelima nadležnim za nadzor i zaštitu interesa Republike Hrvatske na moru, prije svega s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

6.9.4. Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru

Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru je sustav financijskih i drugih kontrola uspostavljen od čelnika korisnika proračuna s ciljem uspješnog upravljanja i ostvarenja zadaća korisnika proračuna. Uređen je Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, broj 141/06) i sastoji se od dva elementa: financijsko upravljanje i kontrola te unutarnja revizija.

6.9.4.1. Financijsko upravljanje i kontrola

Čelnici korisnika proračuna uspostavljaju i odgovorni su za funkcioniranje sveobuhvatnog sustava unutarnjih kontrola kojim se, upravljajući rizicima, osigurava razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Financijsko upravljanje i kontrola uređeno je Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

Težište aktivnosti u ovom području bilo je na stvaranju organizacijskih uvjeta za provođenje financijskog upravljanja i kontrola u Ministarstvu obrane. Donesene su odluke o ustrojavanju registra rizika, imenovana je osoba odgovorna za koordinaciju uspostave procesa upravljanja rizicima i osobe zadužene za prikupljanje podataka i evidentiranje utvrđenih rizika, ustrojen je Odjel upravljanja rizicima, donesena je Uputa za izradu mape poslovnih procesa i upravljanje rizicima u Ministarstvu obrane. Osim toga usvojene su Izmjene i dopune plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, provedeno je godišnje izvješćivanje o financijskom upravljanju i kontroli te je izvršena samoprocjena sustava financijskog upravljanja i kontrola

Aktivnosti u ovom području provodit će se u skladu s akcijskim planovima Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. – 2011. i Smjernica za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna.

6.9.4.2. Unutarnja revizija

Unutarnja revizija u Ministarstvu obrane obavlja se u skladu s međunarodno priznatim standardima za unutarnju reviziju i najboljom praksom koju primjenjuju zemlje članice Europske unije.

Njezina temeljna funkcija je uvođenjem sustavnog, discipliniranog pristupa procjenjivanju i povećanju efikasnosti poslovnih procesa kroz upravljanje rizicima i uspostavljanje kontrolnih mehanizama pružiti potporu organizaciji ostvarivanju ciljeva.

Unutarnja revizija svoje aktivnosti temelji na Strateškom planu unutarnje revizije za razdoblje 2010. – 2012. godina i Godišnjem planu unutarnje revizije za 2010. godinu.

Revizorski rad usmjeren je na poslovne procese i sustave, a prioriteti za odabir revidiranih područja su: doprinos ostvarenju ciljeva iz Dugoročnog plana razvoja, vrijednost materijalno financijskih resursa, učinak na vanjske interesne skupine, učinak na unutarnje sustave, složenost sustava i ranjivost sustava.

Godišnji plan unutarnje revizije za 2010. godinu u potpunosti je ispunjen. Provedene su revizije sljedećih poslovnih procesa u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama: stvaranja obveza putem narudžbenica za 2009. godinu, funkcionalne izobrazbe iz područja materijalno-financijskog poslovanja, ugovaranja intelektualnih usluga za 2009. godinu, programiranja, upravljanja u području prostornog uređenja i gradnje i realizacije ugovora s dobavljačima u uvjetima centraliziranog ugovaranja i decentralizirane realizacije.

Provedbom ovih revizijskih procesa identificirane su određene slabosti u funkcioniranju pojedinih poslovnih procesa te su dana stručna mišljenja i preporuke o aktivnostima i promjenama koje bi dovele do uklanjanja utvrđenih slabosti.

Učinci procjeniteljske i savjetodavne uloge Samostalnog odjela za unutarnju reviziju vidljivi su u aktivnostima pojedinih organizacijskih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga koje se odvijaju u smjeru provedbe predloženih preporuka s ciljem poboljšanja rada i funkcionalnosti poslovnih sustava i procesa.

6.9.5. Postupanje Vojne policije

U 2010. godini pripadnici/e Vojne policije postupali su prema 387 osoba, i to prema 332 djelatne vojne osobe (82 časnika, 116 dočasnika i 134 vojnika) te 51 državnom službeniku/namješteniku, 3 kadeta i 1 ročniku. U statusu počinitelja bilo je 208 osoba od toga 189 djelatnih vojnih osoba (42 časnika, 57 dočasnika i 90 vojnika), 17 državnih službenika/namještenika, 1 kadet i 1 ročnik.

Kriminalistička Vojna policija provodila je kriminalističke obrade samostalno ili u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, nad vojnim osobama – počiniteljima kaznenih djela kao i nad civilnim osobama, zbog počinjene štete pripadnicima/ma ili

imovini Oružanih snaga. Podneseno je 100 kaznenih prijava, od čega su istražitelji Vojne policije podnijeli 47 kaznenih prijava, a službenici Ministarstva unutarnjih poslova 53 kaznene prijave.

Vojna policija je samostalno ili u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova nad vojnim osobama – počiniteljima prekršajnih djela podnijela 292 prijave, od čega je za 145 djelatnih vojnih osoba nadređenom zapovjedniku podnesena obavijest o povredi vojne stege, dok je Ministarstvo unutarnjih poslova za 147 osoba podnijelo optužne prijedloge.

6.9.6. Izvanredni događaji

Najčešći uzrok (98%) izvanrednih događaja je ljudski faktor (slučajnost, nepažnja, namjera, nepoštivanje propisa i dr.), a ostali čimbenici (neispravnost sredstava, životinje, vremenski utjecaji i sl.) uzrokovali su 2% događaja.

Prema vremenu nastanka, većina izvanrednih događaja dogodila se za vrijeme provedbe zadaće te u postrojbi tijekom i nakon radnog vremena (62%). U slobodno vrijeme izvan postrojbe zabilježeno je 27% događaja, a ostali su se dogodili u postrojbi izvan radnog vremena, izvan postrojbe u radno vrijeme, za vrijeme bolovanja, godišnjeg odmora i sl.

U međunarodnim operacijama u 2010. godini dogodila su se tri izvanredna događaja u operaciji ISAF u Afganistanu u kojima je sudjelovalo šest pripadnika/ca Oružanih snaga. Dva događaja dogodila su se tijekom boravka 14. HRVCON-a (prometna nezgoda i ranjavanje), a jedan tijekom boravka 15. HRVCON-a (samoranjavanje službenim pištoljem).

Usporedno s 2009. godinom kada je u međunarodnim operacijama zabilježeno 12 izvanrednih događaja u kojima je sudjelovalo 15 pripadnika/ca Oružanih snaga u 2010. godini znatno je smanjen kako broj izvanrednih događaja tako i broj pripadnika/ca koji su u njima sudjelovali.

Prema mjestu nastanka 54% događaja dogodilo se u vojnom objektu, na vojnom poligonu, vježbalištu i strelištu, a ostalih 46% izvan vojnih objekata.

Tijekom 2010. godine za vrijeme službe smrtno je stradao jedan pripadnik Oružanih snaga tijekom uništavanja minsko-eksplozivnih sredstava, a izvan službe je stradalo ili preminulo 20 pripadnika/ca (tri samoubojstva, šest nesretnih slučajeva i 11 preminulih).

6.9.7. Stegovna odgovornost

Prvostupanjski vojnostegovni sud, kao ustrojstvena jedinica Glavnog stožera Oružanih snaga, samostalno i neovisno odlučuje o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe i materijalnoj odgovornosti pripadnika/ca Oružanih snaga te izdaje potvrde o stegovnoj kažnjavanosti. Viši vojnostegovni sud ustrojen je u Ministarstvu obrane.

Odlučujući o stegovnoj odgovornosti za ukupno 155 pripadnika/ca Oružanih snaga, Vojnostegovni sud je u 2010. godini održao 165 rasprava. Doneseno je 130 rješenja kojima je utvrđena stegovna odgovornost pripadnika/ca Oružanih snaga, 16 rješenja o oslobađanju od odgovornosti te devet zaključaka o obustavi postupka.

U području odlučivanja o materijalnoj odgovornosti, Vojnostegovni sud je u 2010. godini riješio ukupno 203 predmeta.

Doneseno je 118 obvezujućih rješenja, 33 rješenja o obustavi postupka, 27 oslobađajućih rješenja te 25 odluka o razduženju knjige manjkova i šteta zbog nastupanja zastare ili je protiv štetnika pokrenut parnični postupak.

Viši vojnostegovni sud rješava po žalbama na rješenja nadležnih zapovjednika i prvostupanjskog vojnostegovnog suda u kojima je u prvostupanjskom stegovnom postupku odlučeno o stegovnoj odgovornosti prekršitelja vojne stege i izrečena stegovna sankcija (stegovna mjera ili stegovna kazna) te po žalbama na rješenja o udaljenju iz službe i zahtjevima za obnovu stegovnog postupka.

Viši vojnostegovni sud je u 2010. godini odlučivao u drugostupanjskom upravnom postupku po žalbama na rješenje o izrečenoj stegovnoj mjeri u 25 predmeta. U šest predmeta je žalba odbijena, u šest predmeta je žalba stranke usvojena i stegovna mjera ublažena, dok je u 13 predmeta prvostupanjsko rješenje poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak.

U šest predmeta vođen je drugostupanjski postupak po žalbi na rješenje o udaljenju iz službe: u pet predmeta žalba stranke je odbijena dok je u jednom predmetu Viši vojnostegovni sud kao drugostupanjsko tijelo poništio rješenje prvostupanjskog tijela i donijelo rješenje u skladu s člankom 117. Zakona o općem upravnom postupku.

U postupcima o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe ukupno je vođeno 40 drugostupanjskih upravnih postupaka u kojima je u 25 žalbi odbijeno i potvrđeno prvostupanjsko rješenje, u pet predmeta su prvostupanjska rješenja poništena i predmeti vraćeni vojnostegovnom sudu na ponovni postupak, dok je u 10 predmeta žalba usvojena i prvostupanjsko rješenje izmijenjeno.

Upravni sud Republike Hrvatske rješavao je devet predmeta protiv rješenja Višeg vojnostegovnog suda, a tužba je odbijena u svih devet predmeta.

Tijekom 2010. godine Viši vojnostegovni sud odlučivao je u dva zahtjeva za obnovu stegovnog postupka, a oba su prijedloga odbačena.

U 13 predmeta stranke su pokrenule upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske te je Viši vojnostegovni sud u svih 13 predmeta dostavio odgovor na tužbu.

6.9.8. Imovinsko pravni poslovi i upravni postupci

Ministarstvo obrane u području obavljanja imovinsko pravnih poslova tijekom 2010. imalo je 1517 novih predmeta.

Aktivni predmeti u kojima Republika Hrvatska – Ministarstvo obrane, ima položaj tuženika i sporovi u kojima fizičke i pravne osobe ističu svoja potraživanja na štetu Republike Hrvatske odnose se na naknadu štete u 83% predmeta, ovršne postupke u 9%, radne sporove 7% i sve ostale u 1% predmeta.

Najveći broj radnih sporova pripadnika/ca bivše 66. pukovnije pravomoćno je okončan odbijanjem njihovih tužbenih zahtjeva. O tim je predmetima povodom uložene revizije odlučivao Vrhovni sud Republike Hrvatske koji je potvrdio prvostupanjske i drugostupanjske presude kojima su odbijeni tužbeni zahtjevi tužitelja.

Zaprimljen je određen broj novih predmeta iz područja radnih sporova koji se odnose na neispлатu dodataka na plaću i dodataka za noćni rad, prekovremeni rad, rad subotom, nedjeljom i blagdanom, neradnim danom utvrđenim zakonom, rad u drugoj smjeni, dvokratni rad i rad u turnusu. Tužbe obuhvaćaju razdoblje do 1. listopada 2009. odnosno razdoblje do stupanja na snagu Odluke o rasporedu tjednog i dnevnog radnog vremena djelatnih vojnih osoba, službenika i namještenika („Narodne novine“, broj 118/09).

U okviru ovlaštenja iz članka 109. točke 1. i 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji Pravna služba Ministarstva obrane pruža stručnu pomoć u ostvarivanju statusnih i drugih prava djelatnika, fizičkih i pravnih osoba te rješava podneske, zahtjeve i pritužbe koji se odnose na pitanja ostvarivanja njihovih prava i obveza iz područja obrane. U 2010. godini Pravna služba je zaprimila ukupno 602 predmeta, od kojih se 550 odnosi na utvrđivanje statusa

hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, 45 na utvrđivanje okolnosti stradavanja i sedam na utvrđivanje obnašanja zapovjedne dužnosti.

6.9.9. Sukcesija vojne imovine

Nastavljena je provedba upravnih i stručnih poslova u pripremi za pregovore o sukcesiji vojne imovine. Savjet za sukcesiju vojne imovine završio je izradu Studije pod nazivom: *Rekonstrukcija zapovjednog vrha JNA u razdoblju od siječnja 1990. do svibnja 1992. godine*. Ova Studija, recenzirana od strane uglednih sveučilišnih profesora, u velikoj mjeri rasvijetlila je niz skrivenih pitanja kadrovske politike JNA, a u dijelu koji se odnosi na najviši zapovjedni vrh JNA. S desetak sadržajno različito izrađenih priloga te brojnom prikupljenom arhivskom građom pruža kvalitetnu podlogu za buduća stručna i znanstvena istraživanja na raznim područjima – politološkom, sociološkom, povijesnom, psihološkom, vojnom, ekonomskom, pravnom ili nekom drugom. Istovremeno, ova Studija predstavlja podlogu na temelju koje povijesna struka, može ubuduće o Domovinskom ratu i ulozi svih zaraćenih strana, a prije svega o ulozi JNA, prosuđivati na znatno kvalitetniji način nego do sada. Slijedi javno objavljivanje Studije čime će postati dostupna domaćoj i stranoj stručnoj javnosti.

6.9.10. Rad s muzejskom građom

Vojni muzej obavljao je zadaće prikupljanja građe u fundus, muzeološke obrade već prikupljene građe, pripreme izložbi i suradnje s drugim institucijama u pružanju stručne pomoći. U 2010. godini Vojni muzej je u potpunosti obradio tri zbirke (Zbirka plaketa i medalja, Zbirka oklopnih vozila ručne izrade iz Domovinskog rata, Zbirka kaciga) koje su registrirane u Ministarstvu kulture kao kulturno dobro. Vojni muzej je sustavno obrađivao građu u skladu s propisima Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata i Ministarstva kulture.

Tijekom 2010. godine u suradnji s Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata Vojni muzej izdao je knjigu Hrvatski ratni plakat.

Vojni muzej je u cijelosti restaurirao vozilo FERRET, a u tijeku je restauracija drugih eksponata. Realizirano je osam izložbi u povodu obilježavanja obljetnica i proslava u Oružanim snagama.

6.9.11. Arhiviranje

U Središnjem vojnom arhivu kao glavnoj arhivskoj cjelini Ministarstva obrane i Oružanih snaga tijekom 2010. godine obavljani su stručni poslovi vezani uz nadzor nad zaštitom arhivskog i registraturnog gradiva, pregled sačuvanosti i sređenosti kod stvaratelja i imatelja te pripremu arhivskog gradiva za predaju u Središnji vojni arhiv. Vodi se i ažurira evidencija za arhivsko i registraturno gradivo koje se nalazi u Središnjem vojnom arhivu i pismohranama izvan Središnjeg vojnog arhiva (redovna dostava zbirnih evidencija, tj. podataka o godišnjem prirastu gradiva za Hrvatski državni arhiv). Odabir i izlučivanje gradiva kojem je istekao rok čuvanja na temelju odobrenja Hrvatskog državnog arhiva obavljen je u 19 ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga. Vršiti se stručna obrada gradiva, sređivanje i obrada arhivskog gradiva, sređivanje i digitalizacija tiskovina i fotoarhive te sređivanje i popisivanje zemljovida. Vezano uz obvezu snimanja, kopiranja i izrade trajnih kopija gradiva radi zaštite izvornika nastavljena je realizacija projekta opremanja Središnjeg vojnog arhiva sustavom za digitalno i mikrografsko arhiviranje. Nakon nabave i stavljanja u funkciju najvećeg dijela opreme u tijeku je svakodnevno korištenje sustava za upravljanje dokumentima, skeniranje i indeksiranje gradiva uz poboljšavanje efikasnosti rada sustava. Izdavanje potvrda o činjenicama koje su sadržane u izvornicima ili kopijama arhivskog gradiva za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga, drugih tijela državne uprave i ostalih tražitelja rezultiralo je izdavanjem podataka (odgovora) na 894 zahtjeva.

Arhivsko gradivo redovno se koristi za znanstveno-istraživačke, stručne i druge potrebe; tijekom 2010. godine uvid u gradivo izvršilo je 23 korisnika (djelatnici Ministarstva obrane kao i drugi vanjski korisnici) tijekom 122 radna dana.

Suradnja s drugim institucijama obavljena je poglavito vezano uz digitalizaciju foto-građe (skeniranje negativa i kopiranje na DVD u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata), digitalizaciju i ustupanje na privremeno korištenje tiskovina bivše JNA Samostalnom odjelu za sukcesiju vojne imovine, izložbenu djelatnost (suradnja s Vojnim muzejom i Galerijom Zvonimir) te suradnju s Hrvatskim državnim arhivom (razmjena iskustva vezano uz digitalizaciju, indeksiranje i mikrofilmiranje dokumentacije te stručno usavršavanje djelatnika tj. pohađanje tečaja za djelatnike u pismohranama).

7. DRUŠTVENA ULOGA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Kao i proteklih godina, i u 2010. godini obrambeni sustav se tradicionalno percipirao kao nositelj obrambene funkcije, no također je do izražaja došla uloga Oružanih snaga kao sudionika u planiranju, pripremanju i provedbi aktivnosti kojima se daje potpora civilnim institucijama u slučajevima obrane od požara, obrane od poplave, drugih elementarnih nepogoda i katastrofa, helikopterskom medicinskom prevoženju te aktivnostima traganja i spašavanja.

Oružane snage percipiraju se kao jedan od glavnih nositelja u doprinosu Republike Hrvatske međunarodnoj sigurnosti, čime predstavljaju i čimbenik jačanja ugleda Republike Hrvatske u međunarodnoj zajednici.

7.1. Društvena uloga obrambenog sustava i njena percepcija u hrvatskoj javnosti

Osim aktivnosti koje se odnose na suradnju s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i građanima, intenzivirane su i aktivnosti na još boljoj percepciji Oružanih snaga u javnosti. Naime suspenzijom obveznog služenja vojnog roka stvorila se dodatna potreba za upoznavanjem šire javnosti, posebice mlađih naraštaja, s obrambenim sustavom, uzimajući u obzir i potrebe za redovitom godišnjom popunom Oružanih snaga.

Oružane snage su u 2010. godini predstavile svoje aktivnosti na vojnim obljetnicama i prigodom državnih blagdana, ali i sudjelovanjem na civilnim događanjima poput Smotre sveučilišta, Danu karijera, Sajmu stipendija i sl. Oružane snage predstavljene su i tiskanjem promidžbenih materijala i brošura, a dodatno i publiciranjem četiri knjige te izradom pet video-izdanja.

7.2. Odnosi s javnošću i informiranje

Informiranje javnosti o aktivnostima obrambenog sustava bilo je usmjereno na promidžbu Oružanih snaga te je stoga predstavljalo i jedan od značajnih elemenata u privlačenju osoblja.

Implementacija preporuka NATO-a iz područja odnosa s javnošću, edukacija časnika za odnose s javnošću, aktivnije korištenje raspoloživih kanala komunikacije te proaktivni pristup u radu s medijima bile su osnovne značajke rada na području informiranja i odnosa s javnošću.

Značaj kvalitetne komunikacije i informiranosti pripadnika/ca Oružanih snaga i građana posebno je istaknuta na konferenciji NATO-a na temu odnosa s javnošću vezano za operaciju ISAF koja je održana u lipnju 2010. u Zagrebu, na kojoj je sudjelovalo više od 120 stručnjaka iz ovoga područja.

Organizirano je medijsko praćenje svi većih događaja kao što su vojne vježbe, međunarodne konferencije, vojne i državne obljetnice, praćenje aktivnosti vezanih uz projekte privlačenje osoblja, aktivnosti u organizaciji NATO-a u kojima su sudjelovali predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga, aktivnosti vezanih uz sudjelovanje pripadnika/ca Oružanih snaga u međunarodnim operacijama te praćenje suradnje s civilnim institucijama i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i sl. Posebna pažnja u 2010. godini posvećena je informiranju javnosti o aktivnostima pripadnika/ca Oružanih snaga u sklopu protupožarne sezone, aktivnostima traganja i spašavanja i medicinskog prevoženja i pomoći Oružanih snaga lokalnoj zajednici u slučajevima poplava i drugih elementarnih nepogoda.

Intenzivirane su aktivnosti na promicanju pozitivne percepcije Oružanih snaga u javnosti, informiranjem javnosti o redovitim aktivnostima u zapovjedništvima i postrojbama, zajedničkoj obuci sa Saveznicima te o aktivnostima u sklopu priprema za sudjelovanje u međunarodnim operacijama, kao i o aktivnostima i zadaćama pripadnika/ca Oružanih snaga u području međunarodnih operacija.

U redovitoj komunikaciji s drugim državnim tijelima, udrugama, građanima i predstavnicima medija odgovoreno je na približno 2500 zahtjeva za informacijama, što predstavlja povećanje u odnosu na 2009. godinu.

U skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama zaprimljena su 24 zahtjeva, od kojih je 18 prihvaćeno, a šest odbijeno sukladno zakonu.

U edukaciji ključnog osoblja provedena su tri temeljna tečaja iz područja odnosa s javnošću koje je uspješno završilo 48 pripadnika/ca Oružanih snaga.

Nastavljen je razvoj internetske stranice Ministarstva obrane, a posebno u području povezivanja s društvenim mrežama. Ukupan broj posjeta navedenoj stranici kreće se približno kao i prethodne godine te je zabilježeno oko 55 000 posjeta mjesečno. Tijekom 2010. godine ukupna podatkovna količina sadržaja navedene stranice, uključuje video, audio i foto sadržaje uvećana je za 66%.

Tjednik Ministarstva obrane Hrvatski vojnik u 2010. godini nastavio je promovirati Oružane snage u područjima međunarodne suradnje, modernizacije i opremanja, obuke

te sudjelovanja u međunarodnim operacijama, a dodatni fokus kroz stalnu rubriku stavljen je na aktivnosti NATO-a.

Također u 2010. godini nastavljeno je s izdavanjem polugodišnjeg časopisa na engleskom jeziku „Cromil“ koji je namijenjen promidžbi Oružanih snaga, ali i hrvatske vojne industrije u međunarodnom okruženju.

Publiciran je Katalog hrvatske vojne industrije u kojem su predstavljene tvrtke koje se bave vojnom industrijom.

Od kulturno-društvenih aktivnosti mogu se istaknuti prigodni nastupi Orkestra Oružanih snaga i Klape HRM-a „Sveti Juraj“, dok su Galerija „Zvonimir“ i Vojni muzej organizirali tijekom 2010. godine ukupno 26 izložbi.

7.3. Dušobrižništvo u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama

U skladu s temeljnim demokratskim pravom svake osobe na vjeroispovijest dušobrižništvom u vojsci osigurava se sloboda religijskog izražavanja i ostvarenje duhovnih potreba osoblja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

Nastavljena je trajna koordinacija i suradnja s Komisijom za odnose s vjerskim zajednicama. Na temelju Protokola o dušobrižničkoj skrbi pripadnika Oružanih snaga islamske vjeroispovijesti provodi se duhovna skrb za djelatnike islamske vjeroispovijesti.

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj provodi duhovnu skrb vojnika katolika u skladu s Ugovorom o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika/ca Oružanih snaga i Redarstvenih službi Republike Hrvatske sklopljenom između Svete Stolice i Republike Hrvatske.

U svim kapelanijama Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj održavaju se pouke i podjeljuju sakramenti te redovito slave svete mise. Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj organizirao je duhovne vježbe i bračne vikende u vojnim objektima u kojima je sudjelovalo oko 1100 osoba.

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj posebnu pozornost posvećuje hodočašćima kao tradicionalno ukorijenjenom i važnom načinu pastoralne skrbi koje organizira na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Na regionalnoj razini hodočasti se u tradicionalna, većinom marijanska svetišta.

Na nacionalnoj razini već 18. put Oružane snage i policija hodočastili su u prvu nedjelju listopada u Nacionalno svetište Mariju Bistricu. Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj je po 18. put organizirao sudjelovanje više od 1100 vojnika, policajaca i

branitelja na 52. međunarodnom vojnom hodočašću u Lourdesu. Sudjelovanje u Lourdeskom hodočašću jedinstveno je po značenju za međunarodnu promidžbu hrvatskog vojnika i policajca te same Republike Hrvatske.

Od rujna 2006. godine vojni kapelani su kontinuirano uključeni u operaciju ISAF gdje se duhovno skrbe o osoblju iz hrvatskog kontingenta, ali i o osoblju iz drugih zemalja.

Priprema za međunarodne operacije obuhvaća i upoznavanje s islamskom religijom i kulturom, u čemu sudjeluje Mešihat Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj u suradnji s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj.

8. GLAVNA POSTIGNUĆA U 2010. GODINI

Republika Hrvatska nakon prijema u članstvo NATO-a provodi sveobuhvatne integracijske aktivnosti usmjerene na transformaciju obrambenog sustava, razvijanje mehanizama i procesa koji omogućuju aktivno i kompetentno sudjelovanje u donošenju zajedničkih odluka NATO-a, sudjelovanje u međunarodnim operacijama te implementaciju Ciljeva snaga.

Republika Hrvatska sudjelovala je u izradi novog Strateškog koncepta NATO-a i njegovom donošenju na Samitu u Lisabonu. Strateški koncept odražava i hrvatska stajališta u svezi daljnjeg razvoja i uloge Saveza, a posebice reafirmacije načela kolektivne obrane kao i nastavka politike otvorenih vrata za države Jugoistočne Europe.

Oružane snage potvrdile su opredijeljenost Republike Hrvatske za aktivnim doprinosom u izgradnji mira, sigurnosti i stabilnosti diljem svijeta. Sudjelovanjem u međunarodnim operacijama Republika Hrvatska profilirala se kao pouzdan saveznik koji može odgovoriti sigurnosnim izazovima današnjice. Pripadnici/ce Oružanih snaga uspješno provode sve zadaće u međunarodnom okružju u iznimno zahtjevnim uvjetima što upućuje na visoku razinu njihove pripremljenosti i obučenosti.

Obrambeni sustav dao je značajan i vidljiv doprinos uključivanju Republike Hrvatske u Zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku EU-a zajedničkim uvježbavanjem i deklariranjem helikopterskih snaga za Nordijsku borbenu skupinu pod vodstvom Švedske, kao i sudjelovanjem i potporom operacijama EU-a u različitim modalitetima.

Kao i proteklih godina, u 2010. godini Oružane snage pružale su pomoć civilnim institucijama i stanovništvu sudjelovanjem u protupožarnoj sezoni, obrani od poplava, zračnom prijevozu životno ugroženih osoba i organa za transplantaciju, potragama i spašavanju na nepristupačnim terenima i na moru, logističkoj potpori te u izgradnji i uređenju komunalne infrastrukture.

Sudjelovanjem u pomoći civilnim institucijama pripadnici/ce Oružanih snaga dali su izniman doprinos spašavanju ljudskih života, sprječavanju i ublažavanju posljedica elementarnih nepogoda i nesreća većih razmjera.

Svakako treba istaknuti da pri svakodnevnom izvršavanju ovih zadaća u svim pa i najzahtjevnijim okolnostima nije bilo težih posljedica po živote i zdravlje pripadnika/ca Oružanih snaga što pokazuje njihovu visoku razinu profesionalnosti i uvježbanosti.

Višegodišnje opredjeljenje za uključivanje hrvatskih gospodarskih kapaciteta u razvoj sposobnosti Oružanih snaga rezultiralo je uspješnom realizacijom niza projekata opremanja i modernizacije poput proizvodnje i integracije borbenih oklopnih vozila, razvoja i proizvodnje domaće jurišne puške, nove prikrivne odore, vojničkih čizama, vojničke kacige, borbenih obroka i druge opreme prilagođene zadaćama u najzahtjevnijim uvjetima u kojima pripadnici/ce Oružanih snaga izvršavaju svoje zadaće.

9. KLJUČNI SMJEROVI RAZVOJA U IDUĆEM RAZDOBLJU

Posljednjih nekoliko godina obrambeni sustav funkcionira u okolnostima smanjenog obrambenog proračuna što je usporilo planirani razvoj Oružanih snaga. Istovremeno povećavaju se zahtjevi za posjedovanjem onih obrambenih sposobnosti kojima će Republika Hrvatska moći odgovoriti na sadašnje i buduće sigurnosne prijetnje. U takvim okolnostima nužno je preispitivanje postojećih planova i načina funkcioniranja obrambenog sustava zbog čega je u 2010. godini proveden proces strateškog pregleda obrane. Strateški pregled obrane usmjerit će budući razvoj obrambenog sustava u skladu s potrebama i mogućnostima Republike Hrvatske i dati smjernice za izradu novog Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga.

Dugoročni plan razvoja, koji usvaja Hrvatski sabor, dat će projekciju razvoja obrambenih sposobnosti potrebnih za suočavanje sa suvremenim prijetnjama u okvirima raspoloživog obrambenog proračuna.

Djelovanje u okviru NATO-a i dalje ostaje važan element u procesu transformacije obrane Republike Hrvatske. Jamstvo kolektivne obrane omogućuje racionalnije i djelotvornije usmjeravanje resursa u razvoj potrebnih sposobnosti. Nastavit će se proces integracije u NATO, implementacija Ciljeva snaga i sudjelovanje u zajedničkim operacijama čime će se Republika Hrvatska i dalje afirmirati kao pouzdan i sposoban saveznik.

Republika Hrvatska nastavit će podupirati Zajedničku europsku sigurnosnu i obrambenu politiku, posebice sudjelovanjem u operacijama EU-a kao i sudjelovanjem u borbenim skupinama EU-a.

Međunarodna obrambena suradnja prioritetno će se usmjeriti prema članicama NATO-a i EU-a te zemljama Jugoistočne Europe. Osim toga Republika Hrvatska nastavit će aktivno sudjelovanje u regionalnim inicijativama, forumima i međunarodnim organizacijama u kojima je i do sada davala svoj doprinos.

Nastavit će se s jačanjem upravljačkih procesa i odgovornosti u obrambenom sustavu te daljnjim unaprjeđivanjem nadzornih i analitičkih funkcija s ciljem kompetentnog i utemeljenog donošenja i provođenja važnih odluka o strukturnim promjenama i transformaciji obrambenog sustava. Daljnja informatizacija pridonijet će povećanju učinkovitosti poslovnih procesa.

Posebna pozornost posvećivat će se profesionalnom razvoju osoblja, njegovoj izobrazbi i obuci te pripremljenosti za provedbu operacija.

Preispitat će se organizacijska struktura i brojčana veličina Ministarstva obrane i Oružanih snaga kako bi se povećala učinkovitost sustava te oslobodila dodatna sredstva potrebna za opremanje i modernizaciju.

Opremanje Oružanih snaga predstavlja novi poticaj razvoju hrvatskoga gospodarstva i otvara mogućnosti transfera naprednih tehnologija, usvajanja standarda i izvoza domaće vojne opreme. U tom smislu nastavit će se suradnja obrambenog sustava i domaćih tvrtki po modelu opremanja borbenim oklopnim vozilom, domaćom jurišnom puškom te drugim naoružanjem i vojnom opremom. Zahtjevniji projekti nastojat će se realizirati suradnjom sa saveznicima te agencijama za opremanje NATO-a i EU-a radi ukupno povoljnijeg vremenskog i financijskog učinka.

Nastavit će se s promidžbom Oružanih snaga i vojnog poziva te s informiranjem građana o svim važnim pitanjima i aktivnostima obrane.

U 2011. godini obilježit ćemo i dvadesetu obljetnicu ustrojavanja Oružanih snaga.

ZAKLJUČAK

Spremnost obrambenog sustava, provođenje kadrovske politike i ukupno stanje u Oružanim snagama koje su opisane u ovom izvješću pokazuju da je obrambeni sustav Republike Hrvatske uspješno odgovarao na zadaće koje su se pred njega postavljale, poglavito one koje su se ticale konkretne uporabe snaga kako u potpori civilnim institucijama tako i u međunarodnim operacijama.

Glavni izazov predstavljalo je osiguranje postojećih resursa i nastavak transformacije Oružanih snaga u uvjetima obrambenog proračuna smanjenog zbog gospodarske krize. Obrambeni je sustav na ovaj izazov odgovarao mjerama racionalizacije, štednje i određivanja pravilnih prioriteta koji su u funkciji razvoja perspektivnih sposobnosti.

Obrambeni sustav se razvojem obrambenih sposobnosti i ostvarivanjem Ciljeva snaga integrira i pridonosi ukupnim obrambenim sposobnostima Saveza. Doprinos razvoju savezničkih obrambenih sposobnosti kao i razvoju Zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a očituje se prvenstveno sudjelovanjem u međunarodnim operacijama NATO-a i EU-a.

Osim suradnje sa zemljama članicama NATO-a i sudjelovanja u razvoju Zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a intenzivnom obrambenom suradnjom sa zemljama u regiji pridonosi se ukupnoj vanjskoj politici Republike Hrvatske, procesima tranzicije, izgradnji povjerenja i sigurnosti u regiji.

Sudjelovanjem u međunarodnim operacijama i različitim oblicima međunarodne obrambene suradnje stječu se i prenose iskustva i znanja nužna za razvoj sposobnosti, organizacijski napredak i dostizanje interoperabilnosti sa saveznicima te se Republika Hrvatska afirmira kao vjerodostojan partner u izgradnji sigurnosti na regionalnom i globalnom planu.

Posebna pozornost u obrambenom sustavu posvećuje se pripremi i sigurnosti snaga koje su izravno angažirane u međunarodnim operacijama. Ove snage dovedene su na razinu sposobnosti i interoperabilnosti koja omogućuje provedbu dodijeljenih zadaća.

Ukupno uzevši, obrambeni sustav se u okolnostima smanjenja obrambenog proračuna usmjerava na zadržavanje funkcionalnosti i korištenje raspoloživih potencijala u funkciji razvoja sposobnosti potrebnih za nacionalnu i savezničku obranu.

Oružane snage uspješno se prilagođavaju članstvu u NATO-u, uz prilagodbe koje nameće svakodnevno funkcioniranje sustava u okolnostima smanjenih resursa.

Značajna potpora obrambenog sustava civilnim institucijama i stanovništvu dodatno učvršćuje i afirmira pozitivnu društvenu ulogu obrambenog sustava i povjerenje građana u Oružane snage.

Složenost i važnost zadaća zahtijevaju i jačaju koherentnu i sveobuhvatnu međuresornu suradnju.

Proveden je proces strateškog pregleda obrane kojim je analizirano stanje obrambenih sposobnosti, razvijenost i uređenost obrambenog sustava te definirane nove smjernice za razvoj obrambenog sustava u predstojećem razdoblju. Nakon usvajanja dokumenta pristupit će se izradi novog Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga, koji će u skladu s nalazima i smjericama Strateškog pregleda obrane odrediti dinamiku razvoja obrambenih sposobnosti.

Provedba reformi obrambenog sustava usmjeravat će se i dalje na stvaranje modernih, učinkovitih, profesionalnih Oružanih snaga, popunjenih kvalificiranim i motiviranim osobljem, kvalitetno opremljenih, obučenih, opskrbljenih, zaštićenih i integriranih, razmjestivih i održivih, fleksibilnih te financijski priuštivih.

PREGLED KRATICA

Hrvatski naziv	Akronim	Engleski naziv
Savezničko Zapovjedništvo za operacije	ACO	Allied Command of Operations
Afganistanska nacionalna vojska	ANA	Afghan National Army
Dugoročni plan razvoja	DPR	
Državni službenici i namještenici	DSiN	
Djelatna vojna osoba	DVO	
Europska unija	EU	European Union
Borbene skupine EU	EUBG	EU Battle groups
Vojni odbor Europske unije	EUMC	EU Military Committee
Ciljevi snaga	FG	Force Goals
Hrvatska kopnena vojska	HKoV	
Visokomobilno višenamjensko vozilo na kotačima	HMMWV	High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle
Potpora zemlje domaćina	HNS	Host Nation Support
Zapovjedništvo	HQ	Head Quarters
Hrvatska ratna mornarica	HRM	
Hrvatski kontingent	HRVCON	
Hrvatska vojna norma	HRVN	
Hrvatsko vojno učilište	HVU	
Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana	HRZ i PZO	
	ISAF	International Security Assistance Force
	ISO	International Organization for Standardization
Međunarodne mirovne snage za Kosovo	KFOR	
Lokalna mreža	LAN	Local Area Network
Međunarodne kopnene snage	MLF	Multinational Land Forces
Zapovjedništvo Multinacionalnih kopnenih snaga	MLF HQ	Multinational Land Forces
Mali protuminski brod	MPMB	

Međunarodna vojna operacija	MVO	
Međunarodna vojna vježba	MVV	
Sjevernoatlantska ugovorna organizacija	NATO	North Atlantic Treaty Organization
NATO-ov sustav protuzračne obrane	NATINADS	NATO Integrated Air Defence System
Namjenski organizirane snage	NOS	
NATO snage brzog odgovora	NRF	NATO Response Force
Nacionalni element potpore	NSE	National Support Element
	NSWAN	NATO Secret Wide Area Network
Vojni obučni tim	OMLT	Operational Mentor and Liaison Team
Oružane snage Republike Hrvatske	OS RH	
Policijski obučni tim	POMLT	Police Operational Mentor and Liaison Team
Protupožarni	PP	
Pokrajinski tim za obnovu	PRT	Provincial Reconstruction Team
Regionalno zapovjedništvo Sjever	RCN	Regional Command North
Raketna topovnjača	RTOP	
Sporazum o standardizaciji	STANAG	Standardization Agreement
Škola stranih jezika	ŠSJ	
Ubojna sredstva	UbS	
Ujedinjeni narodi	UN	United Nations
Međunarodna vojna vježba	MVV	
Mirovna misija UN na Golanskoj visoravni	UNDOF	
Vojno-diplomatsko predstavništvo	VDP	
Vojna policija	VP	
Virtualno regionalno središte za kontrolu pomorskog prometa	V-RMTC	Virtual Regional Maritime Traffic Centre
	VSSp	
Vojna stručna specijalnost		
Širokopojasna mreža	WAN	Wide Area Network
Zapovjedno operativno središte	ZOS	
Zajednička sigurnosna i obramb. politika	ZSOP/CSDP	Common Security and Defense Policy

DODACI

PROVEDBA PLANA PRIBAVLJANJA OSOBLJA U 2010.GODINI

PRIBAVLJANJE	UKUPNO za 2010. GODINU			
	PLAN	OSTVARENO		RAZLIKA
		M	Z	
ČASNICI	100	59	15	-26
VOJNICI	400	371	31	2
D V O	500	430	46	-24
MR	0	0	0	0
VSS	0	1	5	6
VŠS + SPR + PRV	0	1	1	2
SSS	0	1	0	1
NKV	0	0	0	0
DS i N	0	3	6	9
UKUPNO	500	433	52	-15

PROVEDBA PLANA IZDVAJANJA OSOBLJA U 2010. GODINI

IZDVAJANJE	UKUPNO za 2010. GODINU			
	PLAN	OSTVARENO		RAZLIKA
		M	Z	
GENERALI	2	1	0	-1
brigadir	7	17		10
pukovnik	10	22	3	15
bojnik	35	19	4	-12
VIŠI ČASNICI	52	58	7	13
satnik	53	32	4	-17
natporučnik	47	17	1	-29
poručnik	13	8		-5
NIŽI ČASNICI	113	57	5	-51
ČASNICI	167	116	12	-39
časnički namjesnik	20	7		-13
stožerni narednik	33	12	5	-16
nadnarednik	40	26	6	-8
narednik	48	38	4	-6
desetnik	13	20	2	9
skupnik	13	15		2
DOČASNICI	167	118	17	-32
VOJNICI	66	179	7	120
D V O	400	413	36	49
državni dužnosnik	0			0
DR	0			0
MR	0	4	2	6
VSS	10	35	22	47
VŠS	10	37	20	47
SSS	350	216	70	-64
OŠ	40	18	8	-14
DS i N	410	310	122	22
UKUPNO	810	723	158	71

PROVEDBA PLANA PROMAKNUĆA DJELATNIH VOJNIH OSOBA U 2010. GODINI

Promaknuće U ČIN	UKUPNO za 2010. GODINU			
	PLAN	OSTVARENO		RAZLIKA
		M	Z	
unutar čina general / admiral	2	1		-1
general / admiral	3	2		-1
GENERALI	5	3	0	-2
brigadir	25	22	2	-1
kapetan bojnog broda	5	5		0
pukovnik	70	58	12	0
kapetan fregate	10	4		-6
bojnik	85	64	21	0
kapetan korvete	15	8		-7
VIŠI ČASNICI	210	161	35	-14
satnik	135	121	22	8
poručnik bojnog broda	10	4		-6
natporučnik	155	115	38	-2
poručnik fregate	45	33	9	-3
poručnik	115	94	24	3
poručnik korvete	15	13		-2
NIŽI ČASNICI	475	380	93	-2
ČASNICI	690	544	128	-18
časnički namjesnik	20	19	1	0
stožerni narednik	145	134	33	22
nadnarednik	160	148	16	4
narednik	130	108	14	-8
desetnik	170	150	11	-9
skupnik	125	134	8	17
DOČASNICI	750	693	83	26
UKUPNO DVO	1440	1237	211	8

PRIKAZ SUDJELOVANJA PRIPADNIKA/CA ORUŽANIH SNAGA U OPERACIJAMA NATO-a I EU-a U 2010.

Operacije NATO-a					
R. br.	Naziv operacije	Vrsta operacije	Geografska zona odvijanja operacije	Broj sudionika po rotaciji	Redni broj rotacija
1.	<i>ISAF</i>	mirovna operacija	Afganistan	295 / 294 / 319	14., 15. i 16.
2.	<i>KFOR</i>	mirovna operacija	Kosovo	20	4., 5. i 6.
3.	<i>OAE</i>	borba protiv međunarodnog terorizma	Sredozemlje		
4.	<i>NTM-I</i>	pomoć u obuci	Irak		

Operacije i misije EU-a				
R. br.	Naziv operacije	Vrsta operacije	Geografska zona odvijanja operacije	Broj sudionika
4.	<i>EU NAVFOR Somalia (ATALANTA)</i>	mirovna operacija	Rog Afrike, Adenski zaljev	5
5.	<i>ALTHEA/BIH</i>	mirovna operacija	Bosna i Hercegovina	
6.	<i>EULEX KOSOVO</i>	civilna misija	Kosovo	

PRIKAZ SUDJELOVANJA PRIPADNIKA/CA ORUŽANIH SNAGA U MIROVNIM MISIJAMA UN-a U 2010.

Mirovna misija	Sadašnji mandat (br. Rez. VS)	Početak sudjelovanja Republike Hrvatske	Broj pozicija Oružanih snaga	Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga tijekom 2010. godine prema dužnostima			Broj pripadnika Oružanih snaga
				Vojni promatrači	Stožerno osoblje	Postrojba	
UNMOGIP Indija/Pakistan	307 (21.12.1971.)	Kolovoz 2002.	9 - časnici	18			
MINURSO Zapadna Sahara	1920 (30.4.2010.)	Prosinac 2002.	7 - časnici	14			1
UNMIL Liberija	1938 (15.9.2010.)	Listopad 2003.	3/2* - časnici		5		
UNFICYP Cipar	1953 (14.12.2010.)	Kolovoz 2004.	4/2** - časnici	6			1
UNMIS Sudan	1919 (29.4.2010.)	Travanj 2005.	5/4*** - časnici		9		
UNIFIL Libanon	1937 (30.8.2010.)	Srpanj 2007.	1 - časnik		2		
UNDOF Golanska visoravan	1934 (30.6.2010.)	Svibanj 2008.	95 (časnici, dočasnici, vojnici)		2	281	13
MINURCAT Čad/SAR	1923 (25.5.2010.)	Siječanj 2009.	2/0**** 1 časnik i 1 dočasnik		2		
UKUPNO PREMA KATEGORIJAMA			120	38	20	281	15
UKUPNO TIJEKOM 2010. GODINE				339			15

*- tijekom 2010. godine broj pozicija RH u mirovnoj misiji UNMIL smanjen s tri na dvije

** - tijekom 2010. godine broj pozicija RH u mirovnoj misiji UNFICYP smanjen s četiri na dvije

*** - tijekom 2010. godine broj pozicija RH u mirovnoj misiji UNMIS smanjen s pet na četiri

****- u ožujku 2010. godine RH je prestala sudjelovati u mirovnoj misiji MINURCAT

PREGLED PLANA I IZVRŠENJA OBRAMBENOG PRORAČUNA U 2010. GODINI

OPIS	PLAN 2010.	IZVRŠENJE 2010.	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	3	4=3/2*100
Financijski plan Ministarstva obrane	4.756.596.513	4.691.635.604	98,6
Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija	55.197.116	51.221.036	92,8
UKUPNO OBRAMBENI PRORAČUN	4.811.793.629	4.742.856.640	98,6

PREGLED IZMJENA OBRAMBENOG PRORAČUNA MINISTARSTVA OBRANE U 2010. GODINI

OPIS	NN 151/09	NN 103/10	NN 137/10
1	2	3	4
Financijski plan Ministarstva obrane	4.767.537.422	4.749.596.513	4.756.596.513
Aktivnosti na pozicijama Ministarstva financija	55.197.116	55.197.116	55.197.116
UKUPNO OBRAMBENI PRORAČUN	4.822.734.538	4.804.793.629	4.811.793.629

OSTVARENI PRIHODI I PRIMICI MINISTARSTVA OBRANE U 2010. GODINI

OPIS	PLAN 2010.	OSTVARENJE	OSTVARENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	3	4=3/2*100
Prihodi iz proračuna za financiranje redovite djelatnosti korisnika proračuna	4.738.659.091	4.684.005.164	98,8
Ostali prihodi	17.937.422	10.217.604	57,0
UKUPNO PRIHODI	4.756.596.513	4.694.222.768	98,7

IZVRŠENI RASHODI I IZDACI MINISTARSTVA OBRANE PO RAČUNIMA U 2010. GODINI

Naziv računa	PLAN 2010.	IZVRŠENJE 2010.	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	3	4=3/2*100
31 Rashodi za zaposlene	2.915.617.890	2.911.512.342	99,9
32 Materijalni rashodi	1.711.042.037	1.651.349.504	96,5
34 Financijski rashodi	55.668.435	55.212.931	99,2
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.079.224	9.059.995	89,9
38 Ostali rashodi	1.025.000	1.516.984	148,0
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	47.000.000	46.819.922	99,6
54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	16.163.927	16.163.927	100,0
UKUPNO RASHODI I IZDACI	4.756.596.513	4.691.635.604	98,6

IZVRŠENI RASHODI I IZDACI MINISTARSTVA OBRANE PO PRORAČUNSKIM GLAVAMA U 2010. GODINI

PRORAČUNSKE GLAVE	PLAN 2010.	IZVRŠENJE 2010.	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	4	5=4/2*100
05 Upravni dio	847.472.961	818.604.274	96,6
10 Hrvatska kopnena vojska	1.933.994.634	1.936.339.316	100,1
15 Hrvatska ratna mornarica	322.583.656	315.821.734	97,9
20 Hrvatsko ratno zrakoplovstvo	522.291.495	499.915.152	95,7
35 Izvangranske ustrojbene cjeline	277.286.823	269.348.403	97,1
40 Hrvatsko vojno učilište	127.126.064	125.861.883	99,0
45 Zapovjedništvo za potporu	725.840.880	725.744.842	100,0
UKUPNO RASHODI I IZDACI	4.756.596.513	4.691.635.604	98,6

PREGLED IZVRŠENJA PRORAČUNA ZA MEĐUNARODNE OPERACIJE U 2010. GODINI

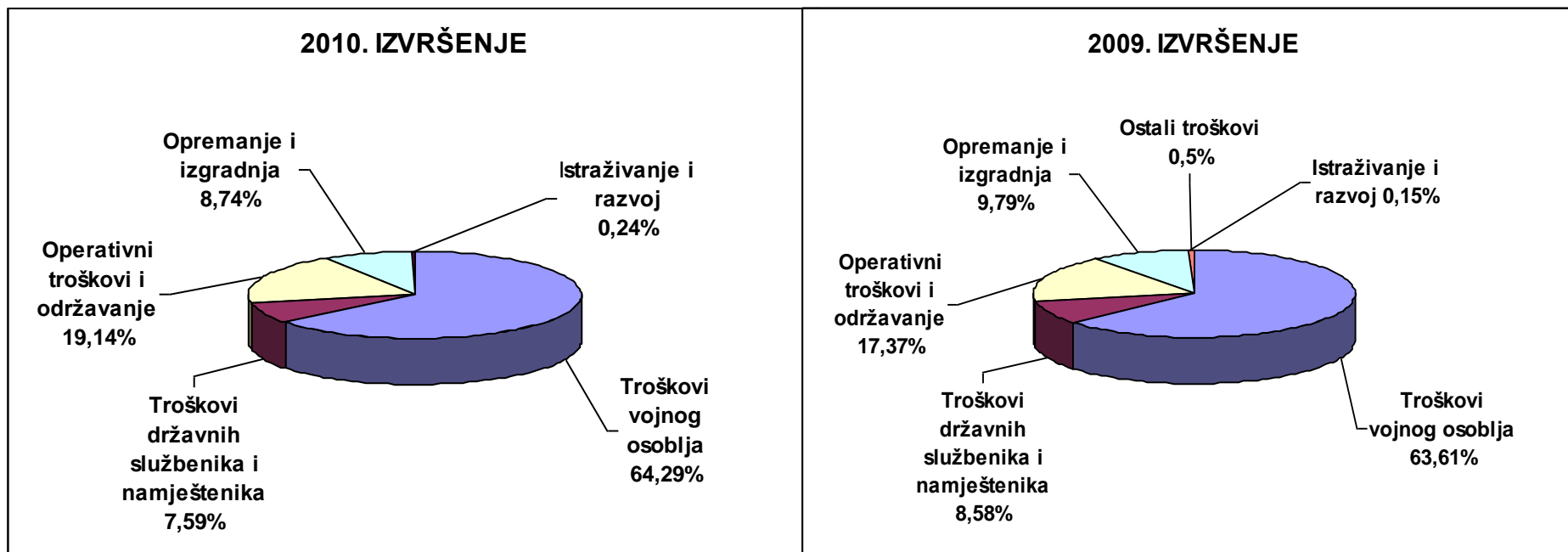
MEĐUNARODNE OPERACIJE	PLAN 2010.	IZVRŠENJE 2010.	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1	2	4	5=4/2*100
MEĐUNARODNE OPERACIJE	348.494.859	331.090.533	95,01
NATO	299.780.130	288.256.372	96,16
UN	46.042.729	41.324.869	89,75
EU	2.672.000	1.509.293	56,49

PREGLED IZVRŠENJA PO PRORAČUNSKIM KATEGORIJAMA U 2010. GODINI

PRORAČUNSKE KATEGORIJE*		PLAN 2010.	IZVRŠENJE 2010.	IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA INDEKS
1		2	4	5=4/2*100
1	OPERATIVNI TROŠKOVI	4.329.491.776	4.270.119.723	98,6
	% udjela operativnih troškova u financijskom planu Ministarstva obrane	91,0%	91,02%	
1a	Troškovi vojnih osoba	3.011.394.821	3.016.229.458	100,2
1b	Troškovi državnih službenika i namještenika	362.104.674	356.133.544	98,4
	% udjela troškova djelatnika u financijskom planu Ministarstva obrane	70,9%	71,88%	
1c	Operativni troškovi i održavanje	955.992.281	897.756.721	93,9
	% udjela operativnih troškova u financijskom planu Ministarstva obrane	20,1%	19,14%	
2	OPREMANJE I IZGRADNJA	415.436.984	410.211.625	98,7
	% udjela opremanje i izgradnje u financijskom planu Ministarstva obrane	8,7%	8,74%	
3	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	11.667.753	11.304.256	96,9
	% udjela istraživanja i razvoja u financijskom planu Ministarstva obrane	0,2%	0,24%	
UKUPNO:		4.756.596.513	4.691.635.604	98,6

* Prikaz izvršenja rashoda prema proračunskim kategorijama u skladu je s izvješćivanjem prema NATO klasifikaciji (u troškove osoblja uz plaće, doprinose na plaću i ostale rashode za zaposlene (skupina računa 31) uključuju se i naknade za zaposlene, troškovi za hranu, odjeću i obuću, troškovi dušobrižništva, vjerske potpore te otpremnine.

POPIS VOJNIH OBJEKATA PREDANIH NA KORIŠTENJE DRUGIM TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE, JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE I DRUGIM PRAVNIM OSOBAMA TIJEKOM 2010. GODINE

R.B.	VOJNI OBJEKT	VRSTA	PREUZEIO	DATUM PREDAJE
1	Karlovac, skladište "Gornje Mekušje"	skladište	Grad Karlovac	19.1.2010.
2	Karlovac, skladište "Ilovac"	skladište	Grad Karlovac	19.1.2010.
3	Ližnjan, vojarna "Svetica"	privremeno korištenje	Općina Ližnjan	27.1.2010.
4	Osijek, Županijska ul. 4	(bivši Ured za obranu) poslovni prostor	Ured državne uprave Osječko-baranjske županije	4.2.2010.
5	Pula, Riva 8	zgrada Admiraliteta	Istarska županija, Ministarstvo financija i Ministarstvo pravosuđa	5.2.2010.
6	Jastrebarsko, Dom HV	Dom HV	Grad Jastrebarsko	17.2.2010.
7	Duga Resa, Jozefinska 32	poslovne prostorije	Grad Duga Resa	4.3.2010.
8	Sveta Nedjelja, "Sv. Nedjelja"	skladište	Vojni muzej	18.3.2010.
9	Varaždin, "Ivan Drašković"	vojarna	Grad Varaždin	22.3.2010.
10	Poreč, Gimnastička 2, dvorište	privremeno korištenje	Grad Poreč	26.3.2010.
11	Slunj, "Svetica-Kneja"	vojarna	Grad Slunj	13.4.2010.
12	Glina, Vukovarska 39	zgrada	Državna geodetska uprava	16.4.2010.
13	Vrbovec, "Bosna"	strelište	Ministarstvo unutarnjih poslova	28.4.2010.
14	Jastrebarsko, "Dr. Ante Starčević"	objekti 36 i 37	Ministarstvo unutarnjih poslova	1.10.2010.
15	Karlovac, Haulikova ul.	bivši samački hotel i kuglana	Grad Karlovac	4.10.2010.
16	Samobor, "Taborec"	vojarna	Grad Samobor	15.3.2010.
17	Varaždin, strelište	strelište	Ministarstvo unutarnjih poslova	24.11.2010.
18	Sveti Ivan Zelina, Trg A. Starčevića12	bivši Ured za obranu	Grad Sv. Ivan Zelina	30.7.2010
19	Klanjec, Trg mira 11/1	bivši Ured za obranu	Grad Klanjec	2.8.2010.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SPREMNOSTI OBRAMBENOG SUSTAVA, PROVOĐENJU KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2010. GODINU, S IZVJEŠĆEM O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2010. GODINU

20	Pregrada, Pod Lenartom 1	bivši Ured za obranu	Grad Pregrada	3.8.2010.
21	Orahovica, Slavonska 3/1	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	9.8.2010.
22	Našice, Pejačevićev trg 1/3	bivši Ured za obranu	Grad Našice	9.8.2010.
23	Slatina, Trg Sv. Josipa 10/1	bivši Ured za obranu	Grad Slatina	9.8.2010.
24	Donji Miholjac, Kralja Zvonimira 1	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	10.8.2010.
25	Petrinja, Gundulićeva 2	bivši Ured za obranu	Grad Petrinja	12.8.2010.
26	Vinkovci, Glagoljaška 27a/1	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	10.8.2010.
27	Zabok, Matije Gupca 22/3	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	17.8.2010.
28	Zlata Bistrica, V. Nazora 56	bivši Ured za obranu	Općina Zlata Bistrica	17.8.2010.
29	Zaprešić, Trg žrtava fašizma 1/3	bivši Ured za obranu	Grad Zaprešić	17.8.2010.
30	Grubišno Polje, Trg bana Jelačića 1/1	bivši Ured za obranu	Grad Grubišno Polje	19.8.2010.
31	Dugo Selo, A. Mihanovića 2	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	26.8.2010.
32	Pakrac, Trg bana Jelačića 18	bivši Ured za obranu	Grad Pakrac	3.9.2010.
33	Bjelovar, Masarykova 8/1	bivši Ured za obranu	Grad Bjelovar	3.9.2010.
34	Duga Resa, Trg Sv. Jurja 1	bivši Ured za obranu	Grad Duga Resa	9.9.2010.
35	Ivanec, Đ. Arnolda 11	bivši Ured za obranu	Centar za socijalnu skrb Ivanec	24.9.2010.
36	Varaždin, Kratka 1	bivši Ured za obranu	Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom	28.9.2010.
37	Crikvenica, Trg kralja Tomislava 85	bivši Ured za obranu	Općinsko državno odvjetništvo Crikvenica	1.10.2010.
38	Opatija, Maršala Tita 3	bivši Ured za obranu	Grad Opatija	5.10.2010.
39	Zagreb, Dubrava 49/1	bivši Ured za obranu	Grad Zagreb	5.10.2010.
40	Križevci, F. Račkog 22/pr., 1.kat	bivši Ured za obranu	Grad Križevci	6.10.2010.
41	Rovinj, Istarska 13/2. kat	bivši Ured za obranu	Ured državne uprave Istarske županije	7.10.2010.
42	Kutina, Kneza LJ. Posavskog bb	bivši Ured za obranu	Grad Kutina	7.10.2010.
43	Daruvar, P. Preradovića 9	bivši Ured za obranu	Ministarstvo pravosuđa	12.10.2010.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SPREMNOSTI OBRAMBENOG SUSTAVA, PROVOĐENJU KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2010. GODINU, S IZVJEŠĆEM O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2010. GODINU

44	Delnice, A. Starčevića 4	bivši Ured za obranu	Grad Delnice	12.10.2010.
45	Krk, Trg bana Jelačića 3/2. kat	bivši Ured za obranu	Grad Krk	13.10.2010.
46	Đurđevac, S. Radića 1/2. kat	bivši Ured za obranu	Grad Đurđevac	18.10.2010.
47	Dobnja Stubica, Matenička 3	bivši Ured za obranu	Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom	22.10.2010.
48	Novi Marof, Franjevačka 3/pr., 1. kat	bivši Ured za obranu	Državna geodetska uprava	26.10.2010.
49	Jastrebarsko, Dr. F. Tuđmana 47/2. kat	bivši Ured za obranu	Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom	4.11.2010.
50	Ogulin, B. Frankopana 9	bivši Ured za obranu	Ured državne uprave Karlovačke županije	17.10.2010.
51	Makarska, P.Krešimira IV br. 2	bivši Ured za obranu	Općinski sud, Prekršajni sud i Općinsko državno odvjetništvo Makarska	9.7.2010.
52	Korčula, Trg S. Justine bb	bivši Ured za obranu	Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	9.11.2010.
53	Sinj, S. Gunjače 12	bivši Ured za obranu	Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	11.11.2010.
54	Metković, S. Radića 3	bivši Ured za obranu	Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	10.11.2010.
55	Ploče, Trg kralja Tomislava 14	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	10.11.2010.
57	Labin, Zelenice 34	bivši Ured za obranu	Ured državne uprave Istarske županije	19.11.2010.
58	Čazma, M. Novačića 15/2	bivši Ured za obranu	Ministarstvo unutarnjih poslova	7.12.2010.
59	Otočac, Kralja Zvonimira 8/1	bivši Ured za obranu	Grad Otočac	14.10.2010.

POPIS UREDBI, PRAVILNIKA, ODLUKA I DRUGIH AKATA DONESENIH TIJEKOM 2010. GODINE

Na temelju Zakona o obrani doneseni su:

- Metodologija za izradu planova obrane („Narodne novine“, broj 100/10),
- Pravilnik o održavanju vojnih zrakoplova i zrakoplovne tehnike („Narodne novine“, broj 51/10),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dragovoljnom služenju vojnog roka („Narodne novine“, broj 135/10),
- Pravilnik o obuci i osposobljavanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za obavljanje poslova humanitarnog razminiranja vojnih objekata („Narodne novine“, broj 56/10),
- Pravilnik o sadržaju mjera specifične zdravstvene zaštite djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 52/10),
- Odluka o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u provedbi manifestacije »Tragovima pradjedova« („Narodne novine“, broj 80/10),
- Odluka o izmjenama i dopunama odluke o rodovima, službama, strukama i njihovim specijalnostima („Narodne novine“, broj 146/10).

Na temelju Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske donesen je:

- Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu („Narodne novine“, broj 127/10).

Na temelju Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu doneseni su:

- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji Europske unije EU NAVFOR SOMALIJA – ATALANTA („Narodne novine“, broj 141/10),
- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) („Narodne novine“, broj 56/10),

- Odluka o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) („Narodne novine“, broj 141/10).

Na temelju Zakona o sustavu državne uprave donesena je:

- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane („Narodne novine“, broj 15/10).

U sklopu međunarodne obrambene i vojne suradnje u 2010. godini zaključen je niz međunarodnih ugovora, sporazuma, memoranduma i tehničkih dogovora s drugim državama i međunarodnim organizacijama, posebno u okviru Sjevernoatlantskog saveza, kojima su uređene međunarodne vojne obveze, ali i obveze obrambenog sustava Republike Hrvatske u cjelini:

- Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Srbije o suradnji na području obrane,
- Memorandum o suglasnosti glede Bobene skupine Europske unije u 2012.,
- Memorandum o suglasnosti između Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Ministarstva obrane Republike Makedonije o suradnji na području obrane,
- Tehnički sporazum o vježbi „BLACK BEAR“ (LIVEX 2010) – NATO-ove Multinacionalne bojne vojne policije (NATO MNMPBAT) na državnom području Republike Hrvatske,
- Tehnički dogovor o osiguranju potpore zemlje domaćina za provedbu MLF vježbe „Clever Ferret 2010“,
- Dogovor o podršci Vježbi „JACKAL STONE – 2010“,
- Sporazum o zaštiti klasificiranih podataka sa švedskom agencijom za opremanje obrambenog sektora (FMV),
- Pismo namjere o suradnji glede Nordijske borbene skupine,
- Tehnički dogovor između Ministarstva obrane i Švedskih oružanih snaga o hrvatskom helikopterskom doprinosu operacijama Nordijske borbene skupine 2011.,

- Tehnički dogovor između Ministarstva obrane i Švedskih oružanih snaga o hrvatskom helikopterskom doprinosu obuci i vježbama Nordijske borbene skupine 2011.,
- Memorandum o suradnji između Ministarstva obrane i Savezničkog zapovjedništva za transformaciju,
- Sporazum o pravnom položaju Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, nacionalnih predstavnika i međunarodnog osoblja (Ottavski sporazum),
- Sporazum za uzajamnu zaštitu tajnosti izuma koji se odnose na obranu i za koje su podnesene prijave patenata,
- NATO sporazum o priopćavanju tehničkih podataka u obrambene svrhe,
- Sporazum između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o suradnji vezano uz atomske podatke s Dodatcima,
- Ugovor o prestanku Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade SR Njemačke o osnivanju Regionalnog središta za pomoć u verifikaciji i provedbi kontrole naoružanja (RACVIAC),
- Ugovor o RACVIAC-u – Centru za sigurnosnu suradnju.

PREGLED MEĐUNARODNIH I INTERGRANSKIH VOJNIH VJEŽBI I VJEŽBI PROVEDENIH U PRIPREMI ZA MEĐUNARODNE OPERACIJE TIJEKOM 2010. GODINE

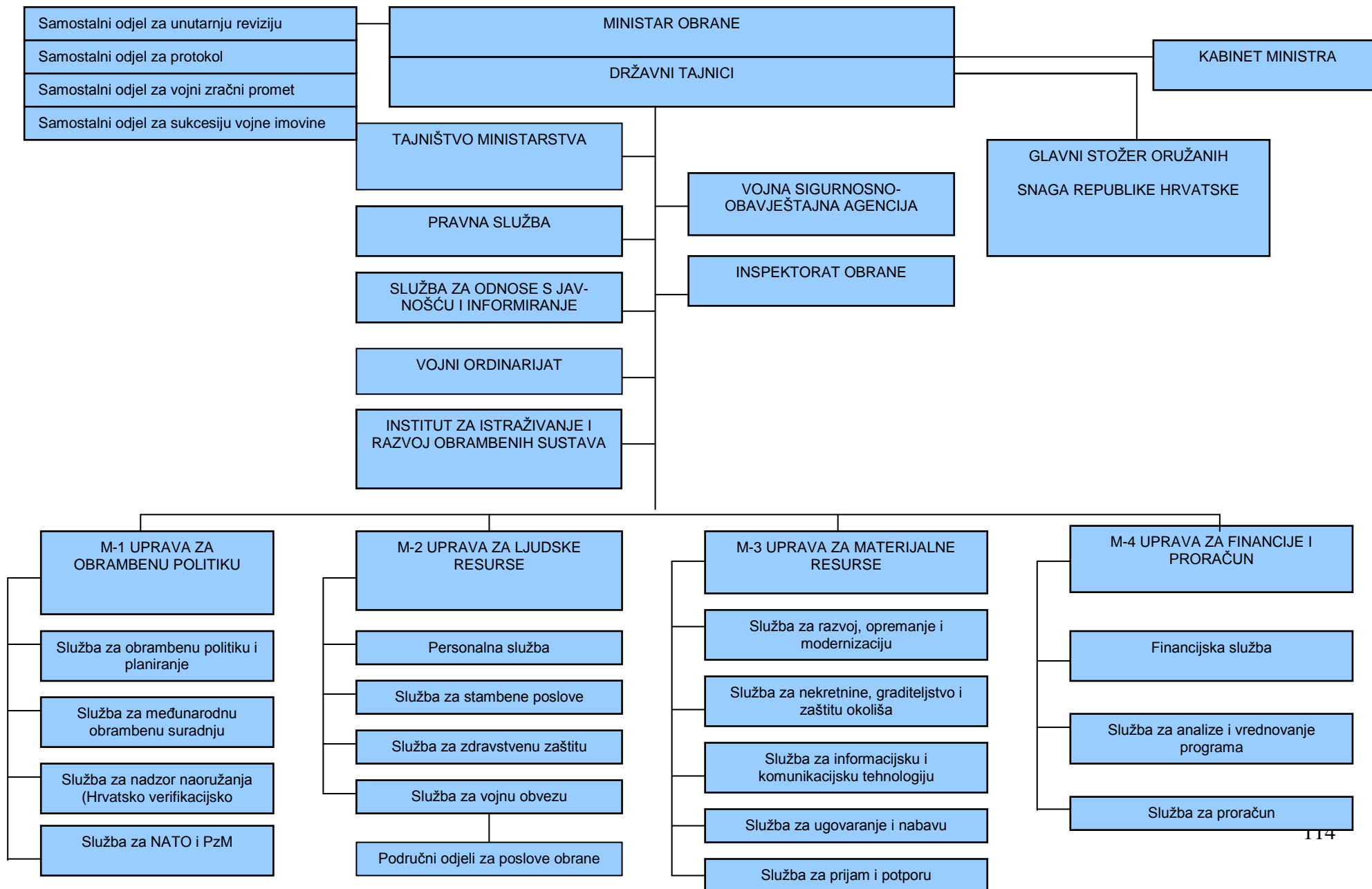
R. B.	NAZIV I TIP AKTIVNOSTI	DATUM I MJESTO	SVRHA AKTIVNOSTI
1	NATO MNMPBAT CPX 2010	Svibanj 2010. Republika Češka	Povećanje interoperabilnosti i sposobnosti provedbe vojno-policijskih zadaća i sposobnosti djelovanja stožera u međunarodnim operacijama.
2	NATO MNMPBAT LIVEX - BLACK BEAR 2010	Rujan 2010. Republika Hrvatska VP Gašinci	Povećanje interoperabilnosti i sposobnosti provedbe vojno-policijskih zadaća u međunarodnom okružju, certificiranje postrojbe vojne policije.
3	CMX 2010	Listopad 2010. Republika Hrvatska	Testiranje koncepata kriznog upravljanja te nacionalnih sustava i procedura, s naglaskom na tijela državne uprave i ustrojstvene jedinice Oružanih snaga uključene u upravljanje u kriznim situacijama.
4	SEESIM 2010	Listopad 2010. Republika Hrvatska, Republika Albanija	Promoviranje i uvježbavanje nacionalne i međunarodne/regionalne suradnje u reduciranju učinaka terorističkih napada, transnacionalnih prijetnji i katastrofa, ojačavanje nacionalne sposobnosti odgovora na takve prijetnje.
5	HRVATSKI PONOS I - 10 LIVEX	Siječanj 2010. Republika Hrvatska VP Gašinci	Uvježbavanje i evaluacija spremnosti 15. HRVCON koji se upućuje u operaciju ISAF.
6	HRVATSKI PONOS II - 10 LIVEX	Lipanj/srpanj 2010. Republika Hrvatska VP Slunj	Uvježbavanje i evaluacija spremnosti 16. HRVCON koji se upućuje u operaciju ISAF.
7	UDAR - 010 LIVEX TVBG	Rujan/listopad 2010. Republika Hrvatska VP Slunj i VP Rt Kamenjak	Intergransko certificiranje deklariranih snaga. Aktivnost je provedena usporedno s aktivnošću ŠTIT 2010
8	CROMINN 010 LIVEX	II. kvartal 2010. SAD/Minnesota	Suradnja i podizanje stupnja interoperabilnosti i kompatibilnosti za zajedničko sudjelovanje u međunarodnim operacijama.
9	GUARDEX 10 LIVEX	II. kvartal 2010. Republika Hrvatska VP Gašinci	Promicanje bilateralne suradnje i partnerstva te razvoja sustava međusobnog povjerenja i zajedničkih sposobnosti.

R. B.	NAZIV I TIP AKTIVNOSTI	DATUM I MJESTO	SVRHA AKTIVNOSTI
10	ŠTIT 2010	Listopad 2010. Rt Kamenjak	Procjena taktičke osposobljenosti i uvježbanosti topničkih i raketnih postrojbi PZO-a u gađanju ciljeva u zračnom prostoru.
11	NOREX 2010LIVEX	Veljača 2010. Minnesota, Norveška	Razmjena postrojbi u uvježbavanju s NG Minnesote i postrojbi za brzu intervenciju.
12	PHOENIX EXPRESS 2010 LIVEX/MAREX	Travanj/svibanj 2010. Republika Grčka, Republika Italija	Uvježbavanje procedura i postupaka te podizanje razine interoperabilnosti u provedbi mornaričkih operacija.
13	ADRION 2010 LIVEX/MAREX	Lipanj 2010. Crna Gora	Poboljšanje interoperabilnosti i uvježbavanje procedura u planiranju i provedbi multinacionalnih mornaričkih operacija.
14	ADRION 2010 CAX	Lipanj 2010. Crna Gora	Poboljšanje interoperabilnosti i uvježbavanje procedura u planiranju i provedbi mornaričkih operacija.
15	NATIONAL HARBOUR CLEARING DEFENCE	Studenj 2010. Kraljevina Nizozemska	Uvježbavanje pojedinaca i postrojbi u provedbi zadaća, deklariranje opreme.
16	BRILLIANT MARINER 2010 NRF LIVEX/MAREX	Travanj 2010. Kraljevina Danska	Uvježbavanje procedura i postupaka te razvijanje sposobnosti za sudjelovanje u radu mornaričkih NRF stožera.
17	HARPOONLIVEX/MAREX	Listopad 2010. Republika Hrvatska	Uvježbavanje planiranja i vođenja operacija na moru, implementacija Ciljeva snaga i jačanje interoperabilnosti, priprema za sudjelovanje u pomorskim operacijama odgovora na krize.
18	ADRIATIC SWORD 2010 LIVEX	Travanj/svibanj 2010. Republika Hrvatska	Povećanje interoperabilnost u provedbi zadaća nadzora i zaštite zračnog prostora. Obuka za združeno djelovanje sa snagama NATO zemalja.
19	NOBLE AWARD	Listopad 2010. Republika Italija	Povećanje spremnosti i sposobnosti za daljnju integraciju i zajedničko djelovanje u okviru Saveza.
20	STEADFAST JUNO	Prosinac 2010. Republika Italija	Povećanje spremnosti i sposobnosti za daljnju integraciju i zajedničko djelovanje u okviru Saveza.
21	JOINT ACTION 2010	Studenj 2010. Kraljevina Švedska	Završni obučni događaj u pripremi EU Nordic BG prije prelaska u šestomjesečno stanje pripravnosti.
22	JACKAL STONE 10 LIVEX	Rujan 2010. Republika Poljska	Povećanje sposobnosti i interoperabilnosti te uvježbavanje specijalnih snaga za operacije odgovora na krize, certificiranje postrojbe.

R. B.	NAZIV I TIP AKTIVNOSTI	DATUM I MJESTO	SVRHA AKTIVNOSTI
23	CROBEL 10 LIVEX	Srpanj/kolovoz 2010. Republika Hrvatska Vojarna Udbina, VP "Crvena zemlja", VP "Eugen Kvaternik", Guslica	Zajednički razvoj dodatnih sposobnosti i razmjena iskustva postrojbi za specijalna djelovanja.
24	JOINT LOGISTCS 2010	Studen/prosinac 2010 SR Njemačka	Uvježbavanje stožernog osoblja za sudjelovanje u međunarodnim operacijama.
25	IEL MILU	Rujan/listopad 2010. Republika Rumunjska	Ocjenjivanje Zapovjedništva IEL MILU.
26	LOGEX 10	Rujan 2010. SR Njemačka	Jačanje interoperabilnosti u planiranju i provedbi ustrojavanja, razmještanja, održavanja te ponovnoga razmještanja postrojbi, s težištem na razvoj višenacionalne logističke potpore.

PREGLED STRUKTURE MINISTARSTVA OBRANE

PREGLED STRUKTURE ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE

STRUKTURA OS RH
31. 12. 2010.

